

**ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΟΥ
ΑΝΩ¹ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ Ν. 4412/2016
ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΥΣΑ ΑΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΠΟΨΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΤΙΜΗ**

ANASTASIOS
 ΕΥΔΑΠ TOSIOS
04.03.2023

12:05

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ²	ΕΡΓΟ: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ»
 Ευρωπαϊκή Ένωση Ταμείο Συνοχής	ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ: A-457

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:³

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) στο πλαίσιο του Ε.Π. «Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α. 2014-2020» στον Α.Π.14 «Διατήρηση και προστασία του Περιβάλλοντος-Προσγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων»

Κωδικός MIS (ΟΠΣ) : 5038731 και από πιστώσεις της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

**ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
(Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΕΡΓΟΥ**

⁴ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε)

Διακήρυσσει

ανοικτή διαδικασία για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου:

«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ»

**Εκτιμώμενης αξίας 74.540.000,00 Ευρώ
(πλέον Φ.Π.Α. 24%),**

που θα διεξαχθεί σύμφωνα:

με α) τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147), β) τους όρους της παρούσας και γ) τα άρθρα του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης

ΑΘΗΝΑ 2023

Πίνακας περιεχομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'	4
Άρθρο 1 Κύριος του Έργου/ Αναθέτων Φορέας/ Στοιχεία επικοινωνίας	4
Άρθρο 2: Έγγραφα της σύμβασης και τεύχη	4
Άρθρο 2 Α: Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης	6
Άρθρο 3: Ηλεκτρονική υποβολή φακέλου προσφοράς	6
Άρθρο 4: Διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών - Κατακύρωση - Σύναψη σύμβασης/ Προδικαστική Προσφυγή/ Προσωρινή δικαστική προστασία	9
Άρθρο 5: Έγγραφα της σύμβασης κατά το στάδιο της εκτέλεσης/ Σειρά ισχύος	17
Άρθρο 6: Γλώσσα διαδικασίας	18
Άρθρο 7: Εφαρμοστέα νομοθεσία	18
Άρθρο 8: Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί, κ.λ.π.- Πληρωμή Αναδόχου	23
Άρθρο 9: Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών	23
Άρθρο 10: Οριζόντια ρήτρα	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'	25
Άρθρο 11: Τίτλος, προϋπολογισμός, τόπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου	25
Άρθρο 12: Προθεσμία εκτέλεσης του έργου	27
Άρθρο 13: Διαδικασία σύναψης σύμβασης - Όροι υποβολής προσφορών	27
Άρθρο 14: Κριτήριο Ανάθεσης	28
Άρθρο 15: Εγγύηση συμμετοχής	28
Άρθρο 16: Χορήγηση Προκαταβολής - Εγγύηση Προκαταβολής - Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (Πριμ)	29
Άρθρο 17: Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου	30
Άρθρο 17Α: Έκδοση εγγυητικών	31
Άρθρο 18: Ημερομηνία και ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών - αποσφράγισης	31
Άρθρο 19: Χρόνος ισχύος προσφορών	32
Άρθρο 20: Δημοσιότητα/ Δαπάνες δημοσίευσης	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'	34
Άρθρο 21: Δικαιούμενοι συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης	34
Άρθρο 22: Κριτήρια ποιοτικής επιλογής	34
Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής	41
Άρθρο 24: Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'	54
Άρθρο 25: Υπεργολαβία	54
Άρθρο 25Α: Επίλυση Διαφορών - Εφαρμοστέο Δίκαιο	55
Άρθρο 26 : Διάφορες ρυθμίσεις	55

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I :** ΤΕΥΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ της ΕΥΔΑΠ ΑΕ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II :** Υ.Δ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΛΟΓΩ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΠΟΥ ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΕ 2022/576/08.04.2022 ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΕ 833/2014).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**Άρθρο 1 Κύριος του Έργου/ Αναθέτων Φορέας/ Στοιχεία επικοινωνίας**

1.1

Αναθέτων φορέας : ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ
ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)

Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.): 094079101

Κωδικός ηλεκτρονικής τιμολόγησης .....⁵

Οδός : Ωρωπού 156

Ταχ.Κωδ. : 111 46 Γαλάτσι

Τηλ. : 210 2144759, 210 2144751

Γενική Διεύθυνση

στο Διαδίκτυο

(URL): .....

E-Mail : grammateia@eydap.gr

Πληροφορίες: : 210 2144759, 210 2144751

1.2 Εργοδότης ή Κύριος του Έργου: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ
Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)

1.3 Φορέας κατασκευής του έργου: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ
Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)

1.4 Προϊσταμένη Αρχή : Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

1.5 Διευθύνουσα Υπηρεσία : ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΩΝ ΡΑΦΗΝΑΣ-ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ-ΣΠΑΤΩΝ-ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ

1.6 Αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο : ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ
ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Εφόσον οι ανωτέρω υπηρεσίες μεταστεγασθούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης ή εκτέλεσης του έργου, υποχρεούνται να δηλώσουν άμεσα τα νέα τους στοιχεία στους προσφέροντες ή στον ανάδοχο.

Εφόσον οι ανωτέρω υπηρεσίες ή/και τα αποφαινόμενα όργανα του Φορέα Κατασκευής καταργηθούν, συγχωνευτούν ή με οποιονδήποτε τρόπο μεταβληθούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης ή εκτέλεσης του έργου, υποχρεούνται να δηλώσουν άμεσα, στους προσφέροντες⁶ ή στον ανάδοχο τα στοιχεία των υπηρεσιών ή αποφαινόμενων οργάνων, τα οποία κατά τον νόμο αποτελούν καθολικό διάδοχο των εν λόγω οργάνων που υπεισέρχονται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους.

Άρθρο 2: Έγγραφα της σύμβασης και τεύχη

2.1 Τα έγγραφα της σύμβασης, κατά την έννοια της περιπτ. 14 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, για τον παρόντα ηλεκτρονικό διαγωνισμό, είναι τα ακόλουθα:

α) η [2023/S 050-149440](#) προκήρυξη σύμβασης όπως δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕΕΕ),⁷

β) η παρούσα διακήρυξη, με τα παραρτήματά της

γ) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ)⁸

δ) το Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, όπως παράγεται από την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος,

ε) ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης,

στ) το Τιμολόγιο Δημοπράτησης,

ζ) η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, με τα Παραρτήματά της

η) το Τεύχος Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.),

θ) το Τεύχος Τεχνικών Προδιαγραφών έργων ΠΜ και ΗΜ,

ι) το Τεύχος Τεχνικής Περιγραφής,

ια) οι εγκεκριμένες μελέτες του έργου,⁹

ιβ) τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις που θα παρασχεθούν από τον αναθέτοντα φορέα επί όλων των ανωτέρω.¹⁰

2.2 Προσφέρεται ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης¹¹ στον ειδικό, δημόσια προσβάσιμο, χώρο “ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί” της πύλης www.promitheus.gov.gr. Στην ιστοσελίδα του αναθέτοντος φορέα (www.eydap.gr) αναρτάται σχετική ενημέρωση με αναφορά στον συστημικό αριθμό διαγωνισμού και διασύνδεση στον ανωτέρω ψηφιακό χώρο του «ΕΣΗΔΗΣ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ».

Όσον αφορά στις εγκεκριμένες μελέτες (Τεχνική Μελέτη), η παραλαβή και αναπαραγωγή τους θα γίνεται από τους ενδιαφερόμενους με δική τους δαπάνη και ευθύνη κατόπιν συνεννόησης με την Υπηρεσία Δημοπρατήσεων και Παρακολούθησης Συμβάσεων Έργων της Διεύθυνσης Διαχείρισης Προμηθειών και Έργων της ΕΥΔΑΠ ΑΕ, οδός Ωρωπού 156, 11146 κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Πληροφορίες στα τηλέφωνα : 210 214 4687 , 210 214 4627.

Οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρήσουν εμπιστευτικά και να μην χρησιμοποιήσουν σε τρίτους (συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του ελληνικού και διεθνούς Τύπου), χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του Αναθέτοντος Φορέα, τα ανωτέρω έγγραφα ή πληροφορίες που προκύπτουν από αυτά. Οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς θα διασφαλίζουν την τήρηση των απαιτήσεων αυτών από το προσωπικό τους, τους υπεργολάβος τους και κάθε άλλο τρίτο πρόσωπο που χρησιμοποιούν κατά την προετοιμασία της προσφοράς, την ανάθεση και την εκτέλεση της σύμβασης.

Κάθε είδους επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών πραγματοποιείται μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του «ΟΠΣ- Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ».

12 13

2.3 Εφόσον έχουν ζητηθεί εγκαίρως, ήτοι έως την [12/04/2023](#)¹⁴ ο αναθέτων φορέας παρέχει σε όλους τους προσφέροντες που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης σύμβασης συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα έγγραφα της σύμβασης, το αργότερο στις [18.../04/2023](#)¹⁵

Απαντήσεις σε τυχόν διευκρινίσεις που ζητηθούν, αναρτώνται στον δημόσια προσβάσιμο ηλεκτρονικό χώρο του διαγωνισμού στην προαναφερόμενη πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ- ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ μαζί με τα υπόλοιπα έγγραφα της σύμβασης προς ενημέρωση των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να ενημερώνονται με δική τους ευθύνη μέσα από τον υπόψη ηλεκτρονικό χώρο.

Ο αναθέτων φορέας παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών,

β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές.

Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών που ζητήθηκαν τών αλλαγών.

Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, η παράταση της προθεσμίας εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του αναθέτοντος φορέα.

2.4 Τροποποίηση των όρων της διαγωνιστικής διαδικασίας (πχ αλλαγή/μετάθεση της καταληκτικής τημερομηνίας υποβολής προσφορών, καθώς και σημαντικές αλλαγές των εγγράφων της σύμβασης, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο), δημοσιεύονται στην ΕΕΕΕ (με χρήση του τυποποιημένου εντύπου «Διορθωτικό»¹⁶) και στο ΚΗΜΔΗΣ¹⁷.

Άρθρο 2 Α: Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι:

α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Β του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους¹⁸,

β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν και

γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που έχουν χαρακτηρισθεί ως τέτοιες από τον αναθέτοντα φορέα.

Άρθρο 3: Ηλεκτρονική υποβολή φακέλου προσφοράς

3.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας διακήρυξης, σε ηλεκτρονικό φάκελο του υποσυστήματος «ΕΣΗΔΗΣ- ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ» και υπογράφονται, τουλάχιστον, με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 259 του ν. 4412/2016.¹⁹

Για τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς ακολουθούν τη διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 παρ. 1.2 έως 1.4 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (εφεξής «ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα»).

Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υποχρεωτικά υπογράφεται, σύμφωνα με τα ανωτέρω, είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους, νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά, προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του κάθε μέλους της ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής. Η εν λόγω δήλωση περιλαμβάνεται είτε στο ΕΕΕΣ (Μέρος II. Ενότητα Α) είτε στη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση που δύναται να υποβάλλουν τα μέλη της ένωσης.

3.2 Στον ηλεκτρονικό φάκελο προσφοράς περιέχονται:

- (α) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής».
- (β) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά».

3.3 Από τον προσφέροντα σημαίνονται, με χρήση του σχετικού πεδίου του υποσυστήματος, κατά την σύνταξη της προσφοράς, τα στοιχεία εκείνα που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 257 του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση αυτή, ο προσφέρων υποβάλει στον οικείο (υπο)φάκελο σχετική αιτιολόγηση με τη μορφή ψηφιακά υπογεγραμμένου αρχείου pdf, αναφέροντας ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας, ως συνημμένο της ηλεκτρονικής του προσφοράς. Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδος, τις προσφερόμενες ποσότητες και την οικονομική προσφορά.

3.4 Στην περίπτωση της υποβολής στοιχείων με χρήση μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων (π.χ. ηλεκτρονικό αρχείο με μορφή ZIP), εκείνα τα οποία επιθυμεί ο προσφέρων να χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικά, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, θα πρέπει να τα υποβάλλει ως χωριστά ηλεκτρονικά αρχεία με μορφή Portable Document Format (PDF) ή ως χωριστό ηλεκτρονικό αρχείο μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων που να περιλαμβάνει αυτά.

3.5 Ο χρήστης – οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του υποσυστήματος, όπως περιγράφεται κατωτέρω:

α) Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» είναι τα οριζόμενα στην παρ. 24.2 του άρθρου 24 της παρούσας, υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και γίνονται αποδεκτά, ανά περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. β της παρ. 4.2. του άρθρου 4 της παρούσας.

β) Το αργότερο πριν από την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας, προσκομίζονται στον Αναθέτοντα Φορέα²⁰, με ευθύνη του οικονομικού φορέα, οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.²¹

Οι ανωτέρω πρωτότυπες εγγυητικές επιστολές συμμετοχής προσκομίζονται σε κλειστό φάκελο. Στον κλειστό αυτό φάκελο πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς ο αποστολέας καθώς και τα ακόλουθα: «Προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Διαγωνισμού για το έργο: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ» με αναθέτοντα φορέα την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και ημερομηνία λήξης προθεσμίας υποβολής προσφορών την.....[24/04/2023](#).

Η προσκόμιση των πρωτότυπων εγγυήσεων συμμετοχής πραγματοποιείται είτε με κατάθεση του ως άνω φακέλου στην υπηρεσία πρωτοκόλλου του αναθέτοντος φορέα (στο πρωτόκολλο της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., Υπηρεσία Γενικής Γραμματείας, Ωρωπού 156, Γαλάτσι, Τ.Κ. 111 46), είτε με την αποστολή του ταχυδρομικώς, στην ίδια ως άνω διεύθυνση επί αποδείξει. Το βάρος απόδειξης της έγκαιρης προσκόμισης φέρει ο οικονομικός φορέας. Το εμπρόθεσμο αποδεικνύεται με τον αριθμό πρωτοκόλλου είτε με την επίκληση του σχετικού αποστολής, ανά περίπτωση.

Στην περίπτωση που επιλεγεί η αποστολή του φακέλου της εγγύησης συμμετοχής ταχυδρομικώς, ο οικονομικός φορέας αναρτά, εφόσον δεν διαθέτει αριθμό έγκαιρης εισαγωγής του φακέλου του στο πρωτόκολλο του αναθέτοντος φορέα, το αργότερο έως την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία», τα σχετικό αποδεικτικό στοιχείο προσκόμισης (αποδεικτικό κατάθεσης σε υπηρεσίες ταχυδρομείου - ταχυμεταφορών), προκειμένου να ενημερώσει τον αναθέτοντα φορέα περί της τήρησης της υποχρέωσής του σχετικά με την (εμπρόθεσμη) προσκόμιση της εγγύησης συμμετοχής του στον παρόντα διαγωνισμό.

γ) Οι προσφέροντες συντάσσουν την οικονομική τους προσφορά, συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος.

δ) Οι προσφέροντες δύνανται να προβαίνουν, μέσω των λειτουργιών του υποσυστήματος, σε εκτύπωση ελέγχου ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης, ανά ομάδα εργασιών, στην

περίπτωση υποβολής προσφοράς με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης, κατ' εφαρμογή της παρ. 2α του άρθρου A457-95 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).²²

ε) Στη συνέχεια, οι προσφέροντες παράγουν από το υποσύστημα τα ηλεκτρονικά αρχεία [«εκτυπώσεις» των Δικαιολογητικών Συμμετοχής και της Οικονομικής Προσφοράς τους σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF)]. Τα αρχεία αυτά γίνονται αποδεκτά, εφόσον φέρουν, τουλάχιστον προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους (υπο)φακέλους της προσφοράς. Κατά τη συστηματική υποβολή της προσφοράς το υποσύστημα πραγματοποιεί αυτοματοποιημένους ελέγχους επιβεβαίωσης της ηλεκτρονικής προσφοράς σε σχέση με τα παραχθέντα ηλεκτρονικά αρχεία (Δικαιολογητικά Συμμετοχής και Οικονομική Προσφορά) και εφόσον οι έλεγχοι αυτοί αποβούν επιτυχείς η προσφορά υποβάλλεται στο υποσύστημα. Διαφορετικά, η προσφορά δεν υποβάλλεται και το υποσύστημα ενημερώνει τους προσφέροντες με σχετικό μήνυμα σφάλματος στη διεπαφή του χρήστη των προσφερόντων, προκειμένου οι τελευταίοι να προβούν στις σχετικές ενέργειες διόρθωσης.

στ) Εφόσον οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του υποσυστήματος, οι προσφέροντες επισυνάπτουν τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία, σύμφωνα με τα ανωτέρω, στην περίπτωση ε.

ζ) Από το υποσύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς, η οποία αποστέλλεται στον οικονομικό φορέα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Στις περιπτώσεις που με την προσφορά υποβάλλονται δημόσια ή/και ιδιωτικά έγγραφα, είτε έχουν παραχθεί από τον ίδιο τον προσφέροντα είτε από τρίτους, αυτά γίνονται αποδεκτά, ανά περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. β του άρθρου 4.2.της παρούσας²³

η) Έως την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα στον αναθέτοντα φορέα (στο πρωτόκολλο της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., Υπηρεσία Γενικής Γραμματείας, Ωρωπού 156, Γαλάτσι, Τ.Κ. 111 46), σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού του παρόντος διαγωνισμού, τυχόν στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς του, ήτοι των υποφακέλων «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και «Οικονομική Προσφορά», τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπα ή ακριβή αντίγραφα²⁴. Ειδικότερα, στον κλειστό αυτό φάκελο πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς τα ακόλουθα: «Προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Διαγωνισμού για το έργο: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ» με αναθέτοντα φορέα την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και ημερομηνία λήξης προθεσμίας υποβολής προσφορών την 24/04/2023 ».

Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά ενδεικτικά είναι :

- i) η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή συμμετοχής, πλην των περιπτώσεων που αυτή εκδίδεται ηλεκτρονικά, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην περ. γ της παρ. 4.1 του άρθρου 4 της παρούσας,
- ii) αυτά που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 όπως ισχύει, (ενδεικτικά συμβολαιογραφικές ένορκες βεβαιώσεις ή λοιπά συμβολαιογραφικά έγγραφα),
- iii) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωση α της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 όπως ισχύει ή δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους, καθώς και
- iv) αλλοδαπά δημόσια έντυπα έγγραφα που φέρουν την επισημείωση της Χάγης (Apostille), ή προξενική θεώρηση και δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο.

Σε περίπτωση μη υποβολής ενός ή περισσότερων από τα ως άνω στοιχεία και δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε έντυπη μορφή, πλην της πρωτότυπης εγγύησης συμμετοχής, δύναται να συμπληρώνονται και να υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 310 του ν. 4412/2016.

3.6 Απόσυρση προσφοράς

Οι προσφέροντες δύνανται να ζητήσουν την απόσυρση υποβληθείσας προσφοράς, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, με έγγραφο αίτημα τους προς τον αναθέτοντα φορέα, σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portable Document Format (PDF)²⁵ που υποβάλλεται σύμφωνα με τις περ. ii) ή iv) της περ. β. της παρ. 4.2 του άρθρου 4 της παρούσας,²⁶ μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος. Πιστοποιημένος χρήστης του αναθέτοντος φορέα, χωρίς να απαιτείται απόφαση του τελευταίου, προβαίνει στην απόρριψη της σχετικής ηλεκτρονικής προσφοράς στο υποσύστημα πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της προσφοράς. Κατόπιν, ο οικονομικός φορέας δύναται να υποβάλει εκ νέου προσφορά μέσω του υποσυστήματος έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

Άρθρο 4: Διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών - Κατακύρωση - Σύναψη σύμβασης/ Προδικαστική Προσφυγή/ Προσωρινή δικαστική προστασία

4.1 Ηλεκτρονική Αποσφράγιση/ Αξιολόγηση/ Έγκριση πρακτικού

α) Μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, όπως ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας, και πριν από την ηλεκτρονική αποσφράγιση, πιστοποιημένος χρήστης του Αναθέτοντος φορέα μεταβιβάζει την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού σε πιστοποιημένο χρήστη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

β) Ο Αναθέτων φορέας διαβιβάζει στον Πρόεδρο της Επιτροπής Διαγωνισμού τους κλειστούς φακέλους με τις πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής που έχουν προσκομιστεί πριν από την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται, ομοίως, στο άρθρο 18 της παρούσας.

Η Επιτροπή Διαγωνισμού²⁷, κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στο άρθρο 18, προβαίνει σε ηλεκτρονική αποσφράγιση του υποφακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και του υποφακέλου «Οικονομική Προσφορά», χωρίς να παρέχει στους προσφέροντες πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής ή στις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές.

γ) Μετά την ως άνω αποσφράγιση, και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της παρούσας, η Επιτροπή Διαγωνισμού, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες²⁸:

(i) αναρτά στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού», τον σχετικό κατάλογο προσφερόντων, όπως αυτός παράγεται από το υποσύστημα, με δικαίωμα πρόσβασης μόνον στους προσφέροντες,

ii) ελέγχει εάν προσκομίστηκαν οι απαιτούμενες πρωτότυπες εγγυητικές επιστολές συμμετοχής σύμφωνα με την παρ. 3.5 περ. β του άρθρου 3 της παρούσας. Η προσφορά οικονομικού φορέα που παρέλειψε είτε να προσκομίσει την απαιτούμενη πρωτότυπη εγγύηση συμμετοχής, σε περίπτωση υποβολής έγχαρτης εγγύησης συμμετοχής, είτε να υποβάλει την απαιτούμενη εγγύηση ηλεκτρονικής έκδοσης στον οικείο ηλεκτρονικό (υπό)-φάκελο μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, απορρίπτεται ως απαράδεκτη, μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού, η οποία συντάσσει πρακτικό, στο οποίο περιλαμβάνονται τα αποτελέσματα του ανωτέρω ελέγχου και υποβάλλει στον Αναθέτοντα φορέα το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, ως «εσωτερικό», μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του υποσυστήματος, προς έγκριση για τη λήψη απόφασης απόρριψης της

προσφοράς, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου Α-457-302 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

Μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του ανωτέρω πρακτικού για την απόρριψη της προσφοράς, ο αναθέτων φορέας κοινοποιεί την απόφαση σε όλους τους προσφέροντες.

Η απόφαση απόρριψης της προσφοράς εκδίδεται πριν από την έκδοση οποιασδήποτε άλλης απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της παρούσας διαδικασίας.²⁹

iii) Στη συνέχεια διαβιβάζει τον σχετικό κατάλογο προσφερόντων, κατά σειρά μειοδοσίας, στον αναθέτοντα φορέα και στους προσφέροντες, προκειμένου να λάβουν γνώση και αναρτά στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού», τον ως άνω κατάλογο, με δικαίωμα πρόσβασης μόνο στους προσφέροντες.

δ) Ακολούθως, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει, κατά σειρά μειοδοσίας, σε έλεγχο της ολόγραφης και αριθμητικής αναγραφής των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και της ομαλής μεταξύ τους σχέσης, βάσει της παραγωγής σχετικού ψηφιακού αρχείου, μέσα από το υποσύστημα.

Για την εφαρμογή του ελέγχου ομαλότητας, χρησιμοποιείται από την Επιτροπή Διαγωνισμού η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα Α-457-95 και Α-457-98 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

ε) Όλες οι οικονομικές προσφορές, μετά τις τυχόν αναγκαίες διορθώσεις, καταχωρίζονται, κατά τη σειρά μειοδοσίας, στο πρακτικό της επιτροπής.

στ) Στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαγωνισμού, την ίδια ημέρα, ελέγχει τα δικαιολογητικά συμμετοχής της παρ. 24.2 του άρθρου 24 της παρούσας, κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου αυτού δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα (10) πρώτες κατά σειρά μειοδοσίας. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες³⁰.

ζ) Η Επιτροπή Διαγωνισμού, παράλληλα με τις ως άνω ενέργειες, επικοινωνεί με τους εκδότες που αναγράφονται στις υποβληθείσες εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.³¹ Αν διαπιστωθεί πλαστότητα εγγυητικής επιστολής, ο υποψήφιος αποκλείεται από τον διαγωνισμό και υποβάλλεται μηνυτήρια αναφορά στον αρμόδιο εισαγγελέα.

η) Η περιγραφόμενη διαδικασία καταχωρείται στο πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού ή σε παράρτημά του, που υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της.

Ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, τεκμαίρονται οικονομικές προσφορές που εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν.

Ο αναθέτων φορέας δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο.³²

Στις παραπάνω περιπτώσεις, ο αναθέτων φορέας απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, η οποία αποστέλλεται μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος.

Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση του αναθέτοντος φορέα εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ του αναθέτοντος φορέα η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Αν οι εξηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές, η προσφορά απορρίπτεται, ωστόσο δεν καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής.

Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, οι οποίες υποβάλλονται, ομοίως, μέσω της

λειτουργίας «Επικοινωνία», ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα αναλυτικά αναφερόμενα στο άρθρο 313 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

Η Επιτροπή Διαγωνισμού ολοκληρώνει τη σύνταξη του σχετικού πρακτικού με το αποτέλεσμα της διαδικασίας, με το οποίο εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στον μειοδότη (ή τη ματαίωση της διαδικασίας), και υποβάλλει στον αναθέτοντα φορέα το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, ως “εσωτερικό”, προς έγκριση, μεταβιβάζοντας παράλληλα ξανά την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στον αρμόδιο πιστοποιημένο χρήστη του αναθέτοντος φορέα.

Η αποδοχή ή απόρριψη των εξηγήσεων των οικονομικών φορέων, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Διαγωνισμού³³, η οποία περιλαμβάνεται στο ως άνω πρακτικό, ενσωματώνεται στην απόφαση της επόμενης περίπτωσης (θ).

Θ) Στη συνέχεια, ο αναθέτων φορέας κοινοποιεί την απόφαση έγκρισης του πρακτικού σε όλους τους προσφέροντες, εκτός από εκείνους, οποίοι αποκλείστηκαν οριστικά, λόγω μη υποβολής ή προσκόμισης της πρωτότυπης εγγύησης συμμετοχής, σύμφωνα με την περίπτωση (γ) της παρούσας παραγράφου 4.1 και παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής και στις οικονομικές προσφορές των λοιπών προσφερόντων. Κατά της απόφασης αυτής χωρεί προδικαστική προσφυγή, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.3 της παρούσης.

Ι) Επισημαίνεται, τέλος, ότι, σε περίπτωση που οι προσφορές έχουν την ίδια ακριβώς τιμή (ισότιμες), ο αναθέτων φορέας επιλέγει τον (προσωρινό) ανάδοχο με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν ισότιμες προσφορές. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον της Επιτροπής Διαγωνισμού και παρουσία των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ισότιμες προσφορές, σε ημέρα και ώρα που θα τους γνωστοποιηθεί μέσω της λειτουργικότητας “επικοινωνία” του υποσυστήματος.

Τα αποτελέσματα της ως άνω κλήρωσης ενσωματώνονται, ομοίως, στην απόφαση της προηγουμενής περίπτωσης (θ).

4.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Μετά από την αξιολόγηση των προσφορών, ο αναθέτων φορέας προσκαλεί, στο πλαίσιο της παρούσας ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών³⁴ από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν τα προβλεπόμενα, στο άρθρο 23 της παρούσας, αποδεικτικά μέσα (δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου) και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης.³⁵ Ο προσωρινός ανάδοχος δύναται να υποβάλει, εντός της ως άνω προθεσμίας, αίτημα, προς τον αναθέτοντα φορέα, για παράτασή της, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα περί αίτησης χορήγησης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή ο αναθέτων φορέας παρατείνει την προθεσμία υποβολής αυτών, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στον αναθέτοντα φορέα, δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή και γίνονται αποδεκτά, ανά περίπτωση, εφόσον υποβάλλονται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις:

ι) είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του ν. 4727/2020 περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα, και, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση e-Apostille

ii) είτε των άρθρων 15 και 27³⁶ του ν. 4727/2020 περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα

iii) είτε του άρθρου 11 του ν. 2690/1999, όπως ισχύει περί βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής-επικύρωσης των αντιγράφων

iv) είτε της παρ. 2 του άρθρου 259³⁷ του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,

v) είτε της παρ. 13 του άρθρου 80 του ν.4412/2016 όπως ισχύει, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων³⁸.

Επιπλέον δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή τα ΦΕΚ και ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια.

Τα ως άνω στοιχεία και δικαιολογητικά καταχωρίζονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF.

β.1) Εντός της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και το αργότερο έως την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής τους, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, στον αναθέτοντα φορέα (στο πρωτόκολλο της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., Υπηρεσία Γενικής Γραμματείας, Ωρωπού 156, Γαλάτσι, Τ.Κ. 111 46), σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή, τα στοιχεία και δικαιολογητικά, τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε έντυπη μορφή (ως πρωτότυπα ή ακριβή αντίγραφα).³⁹ Στον κλειστό αυτό φάκελο πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς ο αποστολέας καθώς και τα ακόλουθα: «Προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Διαγωνισμού για το έργο: « ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ» με αναθέτοντα φορέα την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και ημερομηνία λήξης προθεσμίας υποβολής προσφορών την [24/04/2023](#) ».

Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά ενδεικτικά είναι :

i) αυτά που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999, όπως ισχύει, (ενδεικτικά συμβολαιογραφικές ένορκες βεβαιώσεις ή λοιπά συμβολαιογραφικά έγγραφα).

ii) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 όπως ισχύει ή δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους, καθώς και

iii) τα έντυπα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille) ή προξενική θεώρηση και δεν είναι επικυρωμένα από δικηγόρο.

Σημειώνεται ότι στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188), εφόσον συντάσσονται σε κράτη που έχουν προσχωρήσει στην ως άνω Συνθήκη, άλλως φέρουν προξενική θεώρηση. Απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης (με Apostille ή Προξενική Θεώρηση) αλλοδαπά δημόσια έγγραφα όταν καλύπτονται από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Ελλάδα (ενδεικτικά «Σύμβαση νομικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου – 05.03.1984» (κυρωτικός ν.1548/1985, «Σύμβαση περί απαλλαγής από την επικύρωση ορισμένων πράξεων και εγγράφων – 15.09.1977» (κυρωτικός ν.4231/2014)). Επίσης απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης ή παρόμοιας διατύπωσης δημόσια έγγραφα που εκδίδονται από τις αρχές κράτους μέλους που υπάγονται στον Καν ΕΕ 2016/1191 για την απλούστευση των απαιτήσεων για την υποβολή ορισμένων δημοσίων εγγράφων στην ΕΕ, όπως, ενδεικτικά, το λευκό ποινικό μητρώο, υπό τον όρο ότι τα σχετικά με το γεγονός αυτό δημόσια έγγραφα εκδίδονται για πολίτη της Ένωσης από τις αρχές του κράτους μέλους της ιθαγένειάς του. Επίσης, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα εγγράφων που

έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 περ. β του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας", όπως ισχύει.

γ) Αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά ή σε έντυπη μορφή, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τα ανωτέρω ο αναθέτων φορέας καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινίσεις, κατά την έννοια του άρθρου 310 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοπαίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν. Αν ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αίτημα προς τον αναθέτοντα φορέα για παράταση της ως άνω προθεσμίας, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, ο αναθέτων φορέας παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που ο αναθέτων φορέας τυχόν ζητήσει την προσκόμιση δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α' ν. 4412/2016 όπως ισχύει, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.⁴⁰

δ) Αν, κατά τον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών, διαπιστωθεί ότι:

- i) τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), είναι εκ προθέσεως απατηλά ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία⁴¹ ή
- ii) αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, ή
- iii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας,⁴²

απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας.

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης του αναθέτοντος φορέα για μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ότι πληροί και οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση μέχρι τη σύναψη της σύμβασης (օψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. η προσκομισθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας, εγγύηση συμμετοχής.⁴³

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι: α) δεν βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 22.Α και β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής των άρθρων 22.B έως 22.E, όπως αυτά έχουν καθοριστεί στην παρούσα, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των ως άνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους (α) και (γ) του παρόντος άρθρου.⁴⁴ Η Επιτροπή, στη συνέχεια, το κοινοποιεί, μέσω της «λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στο αποφαινόμενο όργανο του αναθέτοντος φορέα για τη λήψη απόφασης είτε κατακύρωσης της σύμβασης είτε ματαίωσης της διαδικασίας, ανά περίπτωση.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου Α-457-316 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.),⁴⁵ ήτοι με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου, στην οποία αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τα

άρθρα 360 έως 372 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει.⁴⁶

Ο αναθέτων φορέας κοινοποιεί την απόφαση κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών σε όλους τους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης, εκτός από τους οριστικώς αποκλεισθέντες και ιδίως όσους αποκλείστηκαν οριστικά δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου A-457-302 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.) και της αντίστοιχης περ. γ της παραγράφου 4.1 της παρούσας,⁴⁷ μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», και επιπλέον αναρτά τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στον χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού».

ε) Η απόφαση κατακύρωσης καθίσταται οριστική, εφόσον συντρέξουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:⁴⁸

- i. η απόφαση κατακύρωσης έχει κοινοποιηθεί, σύμφωνα με τα ανωτέρω,
- ii. παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει,
- iii. έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020, εφόσον απαιτείται⁴⁹, και
- iv. ο προσωρινός ανάδοχος έχει υποβάλλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση του αναθέτοντος φορέα, μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 79^A του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, στην οποία δηλώνεται ότι, δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές, κατά την έννοια του άρθρου A-457-104 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.) και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης.

Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από τον αναθέτοντα φορέα και μνημονεύεται στο συμφωνητικό. Εφόσον δηλωθούν οψιγενείς μεταβολές, η δήλωση ελέγχεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία εισηγείται προς το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο.

Μετά από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, ο αναθέτων φορέας προσκαλεί τον ανάδοχο, μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος, να προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδικής πρόσκλησης,⁵⁰ προσκομίζοντας και την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης. Η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την κοινοποίηση της ως άνω ειδικής πρόσκλησης.⁵¹

Πριν από την υπογραφή του συμφωνητικού υποβάλλεται η υπεύθυνη δήλωση της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας 20977/23-8-2007 (Β' 1673) «Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του ν. 3310/2005 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005».

Εάν ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόκληση, και με την επιφύλαξη αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. η εγγύηση συμμετοχής του και ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 4.2. του παρόντος άρθρου 4 για τον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής⁵². Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης ματαιώνεται, σύμφωνα με την περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου A-457-317 του

Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

Ο αναθέτων φορέας μπορεί, στην περίπτωση αυτήν, να αναζητήσει αποζημίωση, πέρα από την καταπίπτουσα εγγυητική επιστολή, ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 ΑΚ.⁵³

Εάν ο αναθέτων φορέας δεν απευθύνει στον ανάδοχο την ως άνω ειδική πρόσκληση, εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, και με την επιφύλαξη της ύπαρξης επιτακτικού λόγου δημόσιου συμφέροντος ή αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, ο ανάδοχος δικαιούται να απέχει από την υπογραφή του συμφωνητικού, χωρίς να εκπέσει η εγγύηση συμμετοχής του, καθώς και να αναζητήσει αποζημίωση ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 ΑΚ.⁵⁴

4.3 Προδικαστικές Προσφυγές ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών / Προσωρινή και οριστική δικαστική προστασία

A. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί η συγκεκριμένη δημόσια σύμβαση και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη του αναθέτοντος φορέα κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ενωσιακής ή εσωτερικής νομοθεσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ πρώην ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 345επ. Ν. 4412/2016 και 1επ. Π.Δ. 39/2017, στρεφόμενος με προδικαστική προσφυγή, κατά πράξης ή παράλειψης του αναθέτοντος φορέα, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του.

Σε περίπτωση προσφυγής κατά πράξης του αναθέτοντος φορέα, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι:

(α) δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεομοιοτυπία ή

(β) δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης σε αυτόν αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως

(γ) δέκα (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα. Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώση αυτής τεκμαίρεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ.

Σε περίπτωση παράλειψης που αποδίδεται στον αναθέτοντα φορέα, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης⁵⁵.

Η προδικαστική προσφυγή, συντάσσεται υποχρεωτικά με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 και, κατατίθεται ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική περιοχή του συγκεκριμένου διαγωνισμού μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος προς τον Αναθέτοντα Φορέα, επιλέγοντας την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» σύμφωνα με άρθρο 15 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα.

Οι προθεσμίες ως προς την υποβολή των προδικαστικών προσφυγών και των παρεμβάσεων αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση κοινοποίησης ή γνώσης και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και ώρα 23:59:59 και, αν αυτή είναι εξαιρετέα ή Σάββατο, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη ημέρα και ώρα 23:59:59⁵⁶

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 363 Ν. 4412/2016 όπως ισχύει⁵⁷. Η επιστροφή του παραβόλου στον προσφεύγοντα γίνεται: α) σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του, β) όταν ο αναθέτων φορέας ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της

ΕΑΔΗΣΥ (πρώην ΑΕΠΠ) επί της προσφυγής, γ) σε περίπτωση παραίτησης του προσφεύγοντα από την προσφυγή του έως και δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής.

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης επί ποινή αικυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ (πρώην ΑΕΠΠ) μετά από άσκηση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 368 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει και 20 Π.Δ. 39/2017. Όμως, μόνη η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπό την επιφύλαξη χορήγησης από το Κλιμάκιο προσωρινής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 366 παρ. 1-2 Ν. 4412/2016 όπως ισχύει και 15 παρ. 1-4 Π.Δ. 39/2017⁵⁸.

Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που, κατά τη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, υποβληθεί μόνο μία (1) προσφορά⁵⁹.

Μετά την, κατά τα ως άνω, ηλεκτρονική κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής ο αναθέτων φορέας, μέσω της λειτουργίας "Επικοινωνία":

α) Κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο έως την επομένη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή της σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το, προβλεπόμενο από τα άρθρα 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει και 7 Π.Δ. 39/2017, δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του.

β) Διαβιβάζει στην ΕΑΔΗΣΥ, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους αλλά και την Έκθεση Απόψεων της επί της προσφυγής. Στην Έκθεση Απόψεων ο αναθέτων φορέας μπορεί να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία για την υποστήριξη της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης.

γ) Κοινοποιεί σε όλα τα μέρη την Έκθεση Απόψεων, τις Παρεμβάσεις και τα σχετικά έγγραφα που τυχόν τη συνοδεύουν, μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το αργότερο έως την επομένη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή τους.

δ) Συμπληρωματικά υπομνήματα κατατίθενται από οποιοδήποτε από τα μέρη μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων του αναθέτοντος φορέα⁶⁰.

Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης του άρθρου 372 Ν. 4412/2016 όπως ισχύει κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων του αναθέτοντος φορέα⁶¹.

Β. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει, με το ίδιο δικόγραφο εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων του π.δ. 18/1989, την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ (πρώην ΑΕΠΠ) και την ακύρωσή της ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου και σύμφωνα με το άρθρο 372 του ν.4412/2016 όπως ισχύει⁶². Το αυτό ισχύει και σε περίπτωση σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής από την ΕΑΔΗΣΥ. Δικαίωμα άσκησης του ως άνω ένδικου βοηθήματος έχει και ο αναθέτων φορέας, αν η ΕΑΔΗΣΥ, κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή, αλλά και αυτός του οποίου έχει γίνει εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή.

Με την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες και όλες οι συναφείς προς την ανωτέρω απόφαση πράξεις ή παραλείψεις του αναθέτοντος φορέα, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοίχως έως τη συζήτηση της ως άνω αίτησης.

Η αίτηση αναστολής και ακύρωσης περιλαμβάνει μόνο αιτιάσεις που είχαν προταθεί με την προδικαστική προσφυγή ή αφορούν στη διαδικασία ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ ή το περιεχόμενο των

αποφάσεών της. Ο αναθέτων φορέας, εφόσον ασκήσει την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, μπορεί να προβάλει και οψιγενείς ισχυρισμούς αναφορικά με τους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την άμεση ανάθεση της σύμβασης.⁶³

Η ως άνω αίτηση κατατίθεται στο ως αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ ή από την παρέλευση της προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής, ενώ η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση του δικογράφου.⁶⁴

Αντίγραφο της αίτησης με κλήση κοινοποιείται με τη φροντίδα του αιτούντος προς την ΕΑΔΗΣΥ, τον αναθέτοντα φορέα, αν δεν έχει ασκήσει αυτή την αίτηση, και προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο, την κλήτευση του οποίου διατάσσει με πράξη του ο Πρόεδρος ή ο προεδρεύων του αρμόδιου Δικαστηρίου ή Τμήματος έως την επόμενη ημέρα από την κατάθεση της αίτησης. Ο αιτών υποχρεούται επί ποινή απαραδέκτου του ενδίκου βοηθήματος να προβεί στις παραπάνω κοινοποίησεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ημερών από την έκδοση και την παραλαβή της ως άνω πράξης του Δικαστηρίου. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ως άνω κοινοποίηση της αίτησης κατατίθεται η παρέμβαση και διαβιβάζονται ο φάκελος και οι απόψεις των παθητικώς νομιμοποιούμενων. Εντός της ίδιας προθεσμίας κατατίθενται στο Δικαστήριο και τα στοιχεία που υποστηρίζουν τους ισχυρισμούς των διαδίκων.

Επιπρόσθετα, η παρέμβαση κοινοποιείται με επιμέλεια του παρεμβαίνοντος στα λοιπά μέρη της δίκης εντός δύο (2) ημερών από την κατάθεσή της, αλλιώς λογίζεται ως απαράδεκτη. Το διατακτικό της δικαστικής απόφασης εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση της αίτησης ή από την προθεσμία για την υποβολή υπομνημάτων.

Η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης, εκτός εάν με προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά. Επίσης, η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης κωλύουν την πρόοδο της διαδικασίας ανάθεσης για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της αίτησης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά⁶⁵. Για την άσκηση της αιτήσεως κατατίθεται παράβολο, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 372 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αιτήθηκε ή αιτήθηκε ανεπιτυχώς την αναστολή και η σύμβαση υπογράφηκε και η εκτέλεσή της ολοκληρώθηκε πριν από τη συζήτηση της αίτησης, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ. 18/1989.

Αν το δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη του αναθέτοντος φορέα μετά τη σύναψη της σύμβασης, το κύρος της τελευταίας δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία σύναψης της σύμβασης. Στην περίπτωση που η σύμβαση δεν είναι άκυρη, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 373 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, για την εκδίκαση των διαφορών του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.

Άρθρο 5: Έγγραφα της σύμβασης κατά το στάδιο της εκτέλεσης/ Σειρά ισχύος

Σχετικά με την υπογραφή του συμφωνητικού, ισχύουν τα προβλεπόμενα στις παρ. 4,5, 6, 7 του άρθρου Α-457-316, καθώς και στο άρθρο Α-457-135 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

Τα έγγραφα της σύμβασης, με βάση τα οποία θα εκτελεσθεί το έργο, είναι τα αναφερόμενα παρακάτω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων σε αυτά όρων, η σειρά ισχύος καθορίζεται ως κατωτέρω:

1. Το συμφωνητικό, συμπεριλαμβανομένων των παρασχεθεισών εξηγήσεων του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τα άρθρα 89 & 313 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, ιδίως

- ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο ανάδοχος διαμόρφωσε την προσφορά του,
2. Η παρούσα Διακήρυξη, με τα παραρτήματά της.
  3. Το έντυπο Οικονομικής Προσφοράς.
  4. Το Τιμολόγιο Δημοπράτησης.
  5. Το Τεύχος Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης Α-457 (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).
  6. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.) και τα παραρτήματά της.
  7. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές για τα έργα ΠΜ και ΗΜ.
  8. Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
  9. Ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης.
  - 10.Οι εγκεκριμένες μελέτες του έργου.
  - 11.Το εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.

Τα ανωτέρω έγγραφα της σύμβασης ισχύουν, όπως διαμορφώθηκαν, με τις συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν από τον αναθέτοντα φορέα επί όλων των ανωτέρω.

Άρθρο 6: Γλώσσα διαδικασίας

- 6.1. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα. Τυχόν προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.
- 6.2. Οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία, καθώς και τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.
- 6.3. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4.2.β) της παρούσας. Τα αλλοδαπά δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο⁶⁶ και γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με τα οριζόμενα, ομοίως, στο άρθρο 4.2.β) της παρούσας.
- 6.4. Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα-εταιρικά ή μη – με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια, που είναι δυνατόν να διαβαστούν σε κάθε γλώσσα και δεν είναι απαραίτητη η μετάφρασή τους,⁶⁷ μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.
- 6.5. Η επικοινωνία με τον αναθέτοντα φορέα, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.
- 6.6. Σε κάθε περίπτωση ο αναθέτων φορέας διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την υποβολή των εγγράφων της παραγράφου του άρθρου 6.4 του παρόντος άρθρου συνοδευόμενων από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Άρθρο 7: Εφαρμοστέα νομοθεσία

- 7.1. Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων, όπως ισχύουν:
  1. τον 4912/2022 (ΦΕΚ 59/A/17-03-2022) «Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης»

2. του ν. 4914/2022 (ΦΕΚ 61/A/21-3-2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφύών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις».
3. του ν. 4903/2022 - ΦΕΚ 46/A/5-3-2022 «Πρότυπες προτάσεις για έργα υποδομής και λοιπές επείγουσες διατάξεις».
4. του ν. 4955/22 (ΦΕΚ Α' 139/14-07-2022) : Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/262 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2019 για τη θέσπιση του γενικού καθεστώτος των ειδικών φόρων κατανάλωσης (αναδιατύπωση) (L 58), άσκηση της τελωνειακής αντιπροσώπευσης και ρύθμιση επαγγέλματος τελωνειακού αντιπροσώπου, λοιπές τελωνειακές και φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις
5. του ν. 4965/22 / (ΦΕΚ Α' 162/02-09-2022) : Εξηγίανση των Ναυπηγείων Ελευσίνας και άλλες διατάξεις αναπτυξιακού χαρακτήρα.
6. του ν. 4811/2021 (ΦΕΚ Α' 108/26-06-2021) : Απλούστευση των πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων αρμοδιότητας Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών, Υγείας και Τουρισμού, ρυθμίσεις για τις παραγωγικές δραστηριότητες και την ενίσχυση της ανάπτυξης και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις.
7. του ν. 4926/2022 (ΦΕΚ 82/A/20-4-2022) : Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για τη δραστηριοποίηση των πλοίων αναψυχής και των τουριστικών ημερόπλοιων, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής και άλλες διατάξεις.
8. του ν. 4963/2022 (ΦΕΚ 149/A/30-7-2022) : Σύσταση Δικαστικής Αστυνομίας και λοιπές επείγουσες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης.
9. του ν. 5014/2023 (ΦΕΚ 14/A/21-1-2023) : Θεσμικό πλαίσιο για τη διερεύνηση αεροπορικών και σιδηροδρομικών αυτοχημάτων για την ασφάλεια των μεταφορών και άλλες διατάξεις.
10. του ν. 5016/2023 (ΦΕΚ 14/A/4-2-2023) : Διεθνής Εμπορική Διαιτησία Ρυθμίσεις για τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και λοιπές επείγουσες διατάξεις.
11. του ν. 4605/2019 (ΦΕΚ 52/A/1-4-2019) : Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψη τους (ΕΕL 157 της 15.6.2016) Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις
12. του ν. 4782/2022 (ΦΕΚ 36/A'/09-03-2021) : Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας & της ασφάλειας & άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές & την υγεία.
13. του ν. 3861/2010 (Α' 112/13.7.2010) : Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις
14. του ν. 3614/2007 (Α' 267/3.12.2007) : Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013.
15. του ν. 3414/2005 (Α' 279/10.11.2005) : Τροποποίηση του Ν. 3310/2005 "Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων" (ΦΕΚ 30/A'/14.2.2005).
16. του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών [προσαρμογή στις Οδηγίες 201/24/E και 2014/25/ΕΕ]» (Α' 147), όπως ισχύει
17. του ν. 4727/2020 (Α' 184) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 και άλλες διατάξεις».
18. του ν. 4700/2020 (Α' 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις».
19. του ν. 4821/2021 (Α' 134) «Ο Εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές

- υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις».
20. του ν. 4820/2021 (Α' 130) «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις».
  21. του ν. 4640/2019 (Α' 190) «Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις Περαιτέρω εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 και άλλες διατάξεις».
  22. του ν. 4624/2019 (Α' 137) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις».
  23. του ν. 4601/2019 (Α' 44) «Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις».
  24. του ν. 4472/2017 (Α' 74) και ιδίως των άρθρων 118 και 119.
  25. του ν. 4314/2014 (Α' 265) "Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις" και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013», και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013». ⁶⁸
  26. του ν. 4278/2014 (Α' 157) και ειδικότερα το άρθρο 59 «Άρση περιορισμών συμμετοχής εργοληπτικών επιχειρήσεων σε δημόσια έργα,
  27. του ν. 4250/2014 «Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α' 161) και λοιπές ρυθμίσεις» (Α' 74) και ειδικότερα το άρθρο 1 αυτού.
  28. του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
  29. του ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων.....
  30. των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 20, των άρθρων 80-110, της παραγράφου 1α του άρθρου 176 ν. 3669/2008 (Α' 116) «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ), όπως μεταβατικά ισχύουν.
  31. του ν. 3548/2007 (Α' 68) «Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις».
  32. του ν. 3310/2005 "Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων" (Α' 30), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005 (Α' 279), για τη διασταύρωση των στοιχείων του αναδόχου με τα στοιχεία του Ε.Σ.Ρ., το π.δ. 82/1996 (Α' 66) «Ονομαστικοποίηση ων μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα», η κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας υπ' αριθμ. 20977/2007 (Β' 1673) σχετικά με τα "Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του Ν.3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3414/2005". καθώς και η απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών υπ' αριθμ.1108437/2565/ΔΟΣ/2005 (Β' 1590) "Καθορισμός χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες".
  33. του ν. 2859/2000 "Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)" (Α' 248).
  34. του ν. 2690/1999 (Α' 45) "Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις" και συγκεκριμένα τα άρθρα 13 έως 15 αναλογικά εφαρμοζόμενα.
  35. του ν. 2121/1993 (Α' 25) "Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα".
  36. του ΠΔ 82/1996 (ΦΕΚ 66/Α/11.4.1996) : Ονομαστικοποίηση των μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των

- νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
37. του π.δ. 71/2019 (Α'112) «Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.ΤΕ.).
  38. του π.δ. 39/2017 (Α' 64) «Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών προσφυγών ενώπιων της Α.Ε.Π.Π.» (πλέον ΕΑΔΗΣΥ).
  39. του π.δ. 28/2015 (Α' 34) "Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία".
  40. της υπ' αριθμ. Υπουργικής Απόφασης ΔΝΣγ/οικ.39340/ΦΝ466/31-5-2017:«Τροποποίηση απόφασης «Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων» (Β' 1746)»
  41. της υπ' αριθμ. Υπουργικής Απόφασης ΔΝΣγ/οικ.42218/ΦΝ466/12-6-2017 «Τροποποίηση της απόφασης με αριθ. ΔΝΣγ/οικ. 38107/ΦΝ 466 «Καθορισμός «Ομάδων εργασιών» ανά κατηγορία έργων για τις δημόσιες συμβάσεις έργων του ν.4412/2016» (Β'1956)».
  42. της υπ' αριθμ. Δ15/οικ/ 15658/ ΦΕΚ 2300 Β'/16-09-2013 Υπουργικής Απόφασης : «Έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου και Βεβαιώσεων ανεκτέλεστου υπολοίπου συμβάσεων δημοσίων έργων, υποβολή Εκθέσεων δραστηριότητας ανωνύμων εταιρειών και Πιστοποιητικών εκτέλεσης έργων».
  43. της υπ' αριθμ. 14900/4-2-2021 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 466/8-2-2021) «Έγκριση σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις» (κατά περίπτωση).
  44. της υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α. οικ. 60967 ΕΞ 2020 (Β' 2425/18.06.2020) «Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων δυνάμει του ν. 4601/2019» (Α'44).
  45. της υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α. οικ. 63446 (Β' 2338/2.6.2021) «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων.
  46. της με αριθ. ΔΝΣ/61034/ΦΝ 466/29-12-2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Κατάρτιση, τήρηση και λειτουργία του Μητρώου μελών επιτροπών διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (Μη.Μ.Ε.Δ.) της παρ. 8 (η) του άρθρου 221 του ν. 4412/2016» (Β 4841), όπως τροποποιήθηκε με την όμοια απόφαση ΥΑ ΔΝΣ/οικ.21137/ΦΝ 466/2-5-2018 (Β 1511).
  47. της Κοινής Διαπιστωτικής Πράξης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης με α.π. Δ11/Οικ.627/18-5-2020 θέμα Μετεγκατάσταση του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ Δημόσια Έργα στη Γενική Γραμματεία Υποδομών (ΑΔΑ ΩΝΛ5465ΧΘΞ-ΨΕ4).
  48. της με αρ. 166278/30-6-2021 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Β' 2813) «Ρύθμισεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των Δημόσιων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (εφεξής ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα).
  49. της με αρ. 76928/13.07.2021 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Β' 3075) «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημόσιων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης».
  50. της με αριθμ. Δ.22/ 4193/2019 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 4607) Έγκριση εβδομήντα (70) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες.
  51. της με αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.38107/ΦΝ 466/2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 1956) «Καθορισμός «Ομάδων εργασιών» ανά κατηγορία έργων για τις δημόσιες συμβάσεις έργων του ν. 4412/2016».
  52. της με αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ 466/2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 1746) «Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων».
  53. της με αριθμ με αριθ. Δ15/οικ/24298/28.07.2005 (Β' 1105) Απόφασης με θέμα «Έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου και Βεβαιώσεων ανεκτέλεστου υπολοίπου συμβάσεων δημοσίων έργων, υποβολή Εκθέσεων δραστηριότητας ανωνύμων εταιρειών και Πιστοποιητικών εκτέλεσης έργων».
  54. της ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (Β' 1312) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)».
  55. του Ν. 4548/2018 (Α' 104) «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών».

56. η υπ' αριθμ. 125683 / 21-4-2022 (ΦΕΚ 349 / Υ.Ο.Δ.Δ / 28-4-2022) απόφαση του Υπ. Υποδομών και Μεταφορών, που αφορά στη "Σύσταση, Συγκρότηση και καθορισμό αρμοδιοτήτων α) του Τεχνικού Συμβουλίου Έργων και Μελετών Εποπτευόμενων Φορέων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και β) των δύο (2) Τμημάτων του Τεχνικού Συμβούλιου Κατασκευών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών".
57. Ο ν. 4974 / ΦΕΚ Α' 185/29.09.22 «Διατάξεις για τις δημόσιες υπεραστικές και αστικές τακτικές οδικές μεταφορές επιβατών Αναδιοργάνωση των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και λοιπές διατάξεις»(άρθρο 52 περί κατάργησης Τεχνικών Συμβούλιων Εποπτευόμενων φορέων Υπ. Υποδομών & Μεταφορών).
58. της με αρ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/2016 (ΦΕΚ Β' 3521) απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης: Εθνική Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020- Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία Ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
59. του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και τη κατάργηση της Οδηγίας 95/46/EK.
60. της Υπουργικής Απόφασης Αριθμ. ΔΝΣβ/1732/ΦΝ 466 (ΦΕΚ 1047/Β/29-03-2019) «Εξειδίκευση του είδους των παραδοτέων στοιχείων ανά στάδιο και ανά κατηγορία μελέτης σε ό,τι αφορά τα συγκοινωνιακά (οδικά) έργα, τα υδραυλικά, τα λιμενικά και τα κτιριακά έργα.
61. Η ΚΥΑ 36259 / 1757 / E103 / 2010 (ΦΕΚ 1312B / 2010 με τίτλο: «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)».
62. Η ΚΥΑ οικ. 60970 ΕΞ 2020 (ΦΕΚ 2425/Β/18-06-2020) με τίτλο : «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων».
63. Η υπ. αρ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/273 (ΦΕΚ 2221/30-07-2012) Απόφαση, του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Έγκριση τετρακοσίων σαράντα (440) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα», όπως ισχύει.
64. Εγκύλιο αρ. πρωτ. Οικ 4834/25-1-2013 του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής :Διαχείριση περίσσειας υλικών εκσκαφών που προέρχονται από δημόσια έργα-Διευκρινήσεις επί των απαιτήσεων της ΚΥΑ 36259/1757/E103/2010 (ΦΕΚ 1312 B)».
65. Του Ν.4819/2021 (Α' 129) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/EK περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/EK περί συσκευασιών και απορριμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές - πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις».
66. της με Α.Π. 2210/10.07.2019 Απόφασης Περιφερειάρχη Αττικής με θέμα: Ενταξη της Πράξης «Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων Δήμων Ραφήνας- Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος και Επαναχρησιμοποίηση-Διάθεση επεξεργασμένων εκροών» με Κωδικό ΟΠΣ 5038731 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»
67. της Πολιτικής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για την Ανάθεση και Εκτέλεση Συμβάσεων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., όπως εγκρίθηκε με την Απόφαση ΔΣ / Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. 19924/21.11.2018 ΟΕ 5.12.2018.
68. του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου 2022, για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία.
69. της Υπουργικής Απόφασης 269357/2022 (ΦΕΚ 4823/Β/13-09-2022) «Αδρανή υλικά τα οποία προορίζονται για χρήση στα δημόσια έργα».

- 7.2 Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις⁶⁹, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας καθώς και το σύνολο των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά.

Άρθρο 8: Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί, κ.λ.π.- Πληρωμή Αναδόχου

- 8.1. Το έργο χρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) στο πλαίσιο του «ΕΣΠΑ 2014-2020» στο Ε.Π.: «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 2014-2020» κωδικός MIS (ΟΠΣ): 5038731 και από πιστώσεις της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. (εγκεκριμένος Προϋπολογισμός 2022 Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.).⁷⁰
Το έργο υπόκειται στις κρατήσεις⁷¹ που προβλέπονται για τα έργα αυτά, περιλαμβανομένης της κράτησης ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου σύμφωνα με τα άρθρα 258 παρ. 12 σε συνδυασμό με την παρ. 6 του άρθρου 36 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει κι εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη KYA και καθοριστεί η διαδικασία κράτησης του ως άνω χρηματικού ποσού, της κράτησης ύψους 0,1 % υπέρ των λειτουργικών αναγκών της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ πρώην ΑΕΠΠ), σύμφωνα με το άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- 8.2. Τα γενικά έξοδα, όφελος κ.λ.π. του Αναδόχου και οι επιβαρύνσεις από φόρους, δασμούς κ.λ.π. καθορίζονται στο αντίστοιχο άρθρο της Ε.Σ.Υ. Ο Φ.Π.Α. βαρύνει τον Κύριο του Έργου.
- 8.3. Οι πληρωμές θα γίνονται σύμφωνα με το άρθρο Α-457-152 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.) και το αντίστοιχο άρθρο της Ε.Σ.Υ. Η πληρωμή του εργολαβικού τιμήματος θα γίνεται σε EURO.

Άρθρο 9: Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών

Ο αναθέτων φορέας⁷², τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων των άρθρων 310 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει και Α-457-103 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογίαν και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα.⁷³

Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους αξιολογείται υποχρεωτικά από τον Αναθέτοντα Φορέα, ενώ αντιθέτως δεν λαμβάνονται υπόψη

διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις που τυχόν υποβάλλει οικονομικός φορέας, χωρίς να έχει ζητηθεί από τον Αναθέτοντα Φορέα.

Άρθρο 10: Οριζόντια ρήτρα

Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. μπορεί να αποφασίσει να μην αναθέσει την σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την καλύτερη προσφορά, εάν διαπιστώσει ότι η προσφορά δεν τηρεί τις ισχύουσες υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 253 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 301 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Β' του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. Η αθέτηση της υποχρέωσης της ανωτέρω παραγράφου συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα αναδόχου κατά την έννοια της παρ. 4, εδ. θ' του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

Επίσης, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τις διατάξεις της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου (παρ. 1 άρθρο 335 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

**Άρθρο 11: Τίτλος, προϋπολογισμός, τόπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου
Τίτλος του έργου**

Ο τίτλος του έργου είναι:

«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ».

11.1. Προϋπολογισμός Δημοπράτησης του έργου (εκτιμώμενη αξία της σύμβασης)

Ο προϋπολογισμός δημοπράτησης του έργου ανέρχεται σε⁷⁴ 74.540.000,00 Ευρώ (άνευ ΦΠΑ) και αναλύεται σε:

α. Δαπάνη Εργασιών :	52.803.182,20 Ευρώ
β. Γενικά έξοδα και Όφελος εργολάβου (Γ.Ε.&Ο.Ε. 18%):	9.504.572,80 Ευρώ
γ. Απρόβλεπτα ⁷⁵ (ποσοστού 9% επί της δαπάνης εργασιών και του κονδυλίου Γ.Ε.+Ο.Ε.), που αναλώνονται σύμφωνα με τους όρους του άρθρου Α-457-156 παρ. 3.(α) του Τ.Κ.Π.Υ.Σ. ⁷⁶ :	5.607.697,95 Ευρώ
δ. Σύνολο (α+β+γ) :	67.915.452,95 Ευρώ
ε. Στο ανωτέρω Σύνολο (δ.) προβλέπεται αναθεώρηση σύμφωνα με το άρθρο (Α-457-153 του Τ.Κ.Π.Υ.Σ. ποσοστού περίπου 5%) :	3.084.547,05 Ευρώ
στ. Απολογιστικές εργασίες :	3.000.000,00 Ευρώ
ζ. Γενικά έξοδα και Όφελος Εργολάβου για τις Απολογιστικές εργασίες - (Γ.Ε.&Ο.Ε.18%) :	540.000,00 Ευρώ
η. Σύνολο (δ+ε+στ+ζ):	74.540.000,00 Ευρώ

Η παρούσα σύμβαση δεν υποδιαιρείται σε τμήματα και ανατίθεται ως ενιαίο σύνολο διότι αφορά την κατασκευή ενός ενιαίου δικτύου συλλογής και μεταφοράς ακαθάρτων.⁷⁷

Διευκρινίζεται ότι βάσει της επιλεξιμότητας των δαπανών ο προϋπολογισμός δημοπράτησης του έργου αναλύεται στα εξής Μέρη:

- το Μέρος Α που αφορά σε επιλέξιμες δαπάνες (κατασκευή δικτύων φυσικής ροής, του δίδυμου καταθλιπτικού αγωγού, αντλιοστασίων ακαθάρτων και εξωτερικών διακλαδώσεων ακινήτων),
- το Μέρος Β που αφορά σε μη επιλέξιμες δαπάνες (μηχανικά κλείστρα αγωγών δικτύου και ασφαλτικά- αποκαταστάσεις),

τα οποία έχουν ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Α: Επιλέξιμες δαπάνες (κατασκευή δικτύων φυσικής ροής, δίδυμων καταθλιπτικών αγωγών, αντλιοστασίων ακαθάρτων και εξωτερικών διακλαδώσεων ακινήτων)

Ο προϋπολογισμός του ΜΕΡΟΥΣ Α ανέρχεται σε 73.990.116,10 Ευρώ (άνευ ΦΠΑ) και αναλύεται σε:

α. Δαπάνη Εργασιών :	52.391.612,20 Ευρώ
β. Γενικά έξοδα και Όφελος εργολάβου (Γ.Ε.&Ο.Ε. 18%):	9.430.490,20 Ευρώ
γ. Απρόβλεπτα (ποσοστού 9% επί της δαπάνης εργασιών και του κονδυλίου Γ.Ε.+Ο.Ε.):	5.563.989,22 Ευρώ
δ. <u>Σύνολο (α+β+γ) :</u>	<u>67.386.091,62 Ευρώ</u>
ε. Αναθεώρηση στο Σύνολο (δ.):	3.064.024,48 Ευρώ
στ. Απολογιστικές εργασίες	3.000.000,00 Ευρώ
ζ. Γ.Ε & Ο.Ε - 18% για τις Απολογιστικές εργασίες :	540.000,00 Ευρώ
η. <u>Σύνολο (δ+ε+στ+ζ) :</u>	<u>73.990.116,10 Ευρώ</u>

ΜΕΡΟΣ Β: Μη Επιλέξιμες δαπάνες (μηχανικά κλείστρα αγωγών δικτύου και ασφαλτικά - αποκαταστάσεις)

Ο προϋπολογισμός του ΜΕΡΟΥΣ Β ανέρχεται σε 549.883,90 Ευρώ (άνευ ΦΠΑ) και αναλύεται σε:

α. Δαπάνη Εργασιών :	411.570,00 Ευρώ
β. Γενικά έξοδα και Όφελος εργολάβου (Γ.Ε.&Ο.Ε. 18%):	74.082,60 Ευρώ
γ. Απρόβλεπτα (ποσοστού 9% επί της δαπάνης εργασιών και του κονδυλίου Γ.Ε.+Ο.Ε.):	43.708,73 Ευρώ
δ. <u>Σύνολο (α+β+γ) :</u>	<u>529.361,33 Ευρώ</u>
ε. Αναθεώρηση στο Σύνολο (δ.):	20.522,57 Ευρώ
η. <u>Σύνολο (δ+ε) :</u>	<u>549.883,90 Ευρώ</u>

Οι υποψήφιοι υποχρεούνται – επί ποινή αποκλεισμού – να συμπληρώσουν την οικονομική προσφορά τους και για τα δύο μέρη του έργου (επιλέξιμο και μη), προκειμένου το σύνολο του έργου να κατασκευαστεί ταυτόχρονα από τον ίδιο οικονομικό φορέα και να είναι ολοκληρωμένο και λειτουργικό.

Επισημαίνεται ότι οι λογαριασμοί, οι ΑΠΕ κ.λπ. θα συντάσσονται βάσει του ανωτέρω διαχωρισμού του έργου, σε δύο μέρη και σύμφωνα με τη μορφή του προϋπολογισμού δημοπράτησης.

11.2. Τόπος εκτέλεσης του έργου

Δημοτικές Ενότητες Σπάτων και Αρτέμιδας του Δήμου Σπάτων-Αρτέμιδας.

11.3. Περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου

Κατασκευή δικτύων ακαθάρτων και αγωγών μεταφοράς στις Δημοτικές Ενότητες Σπάτων και Αρτέμιδας του Δήμου Σπάτων-Αρτέμιδας.

Το συνολικό μήκος των κατασκευαζόμενων αγωγών ανέρχεται σε ~ 192,50 χλμ. και τα φρεάτια επίσκεψης σε 4.496 τεμάχια. Προβλέπεται η κατασκευή πέντε Α/Σ προσαγωγής (τεσσάρων στην Αρτέμιδα και ενός στα Σπάτα) και δύο Α/Σ ανύψωσης (στην Αρτέμιδα). Τέλος, στο έργο περιλαμβάνεται και η κατασκευή των εξωτερικών διακλαδώσεων των όμορων ακινήτων συνολικού αριθμού 10.000 συνδέσεων.

Οι εργασίες της προς ανάθεση σύμβασης εμπίπτουν στην κατηγορία CPV: 45232420-2 «Κατασκευαστικές εργασίες αποχετευτικών δικτύων».

Επισημαίνεται ότι, το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των δημοπρατούμενων έργων δεν πρέπει να μεταβάλλεται ουσιωδώς κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 337 ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Δυνατότητα μεταβολής υφίσταται, μόνο υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 337 ν. 4412/2016 όπως ισχύει και Α-457-156 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

Επιτρέπεται η χρήση των «επί έλασσον» δαπανών με τους ακόλουθους όρους και περιορισμούς:

- Δεν τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» της προκήρυξης, ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη, ούτε καταργείται ομάδα εργασιών της αρχικής σύμβασης.
- Δεν θίγεται η πληρότητα, ποιότητα και λειτουργικότητα του έργου.
- Δεν χρησιμοποιείται για την πληρωμή νέων εργασιών που δεν υπήρχαν στην αρχική σύμβαση.
- Δεν υπερβαίνει η δαπάνη αυτή, κατά τον τελικό εγκεκριμένο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών του έργου, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συμβατικής δαπάνης ομάδας εργασιών του έργου ούτε, αθροιστικά, ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της δαπάνης της αρχικής αξίας σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεώρηση τιμών και απρόβλεπτες δαπάνες. Στην αθροιστική αυτή ανακεφαλαίωση λαμβάνονται υπόψη μόνο οι μεταφορές δαπάνης από μία ομάδα εργασιών σε άλλη.

Τα ποσά που εξοικονομούνται, εφόσον υπερβαίνουν τα ανωτέρω όρια (20% ή και 10%), μειώνουν ισόποσα τη δαπάνη της αξίας σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεωρήσεις και απρόβλεπτες δαπάνες. Για τη χρήση των «επί έλασσον δαπανών» απαιτείται σε κάθε περίπτωση η σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του φορέα υλοποίησης.

Ο προϋπολογισμός των έργων στα οποία εφαρμόζεται η παράγραφος αυτή αναλύεται σε ομάδες εργασιών, οι οποίες συντίθενται από εργασίες που υπάγονται σε ενιαία υποσύνολα του τεχνικού αντικειμένου των έργων, έχουν παρόμοιο τρόπο κατασκευής και επιδέχονται το ίδιο ποσοστό έκπτωσης στις τιμές μονάδας τους. Με την με αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.38107/ΦΝ 466/2017 Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 1956) «Καθορισμός «Ομάδων εργασιών» ανά κατηγορία έργων για τις δημόσιες συμβάσεις έργων του ν. 4412/2016», η οποία έχει εφαρμογή σε όλα τα ως άνω έργα, προσδιορίζονται οι ομάδες εργασιών ανά κατηγορία έργων.

Άρθρο 12: Προθεσμία εκτέλεσης του έργου

Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου, ορίζεται σε **σαράντα μήνες (40)** από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης⁷⁸

Αναλυτικότερα στοιχεία για τις προθεσμίες του έργου αναφέρονται στην Ε.Σ.Υ.

Άρθρο 13: Διαδικασία σύναψης σύμβασης - Όροι υποβολής προσφορών

13.1 Η επιλογή του Αναδόχου, θα γίνει σύμφωνα με την «ανοικτή διαδικασία» του άρθρου

264 του Ν. 4412/2016 και υπό τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού εφόσον δεν ορίζεται άλλως στην παρούσα διακήρυξη και στα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού και μόνο όσον αφορά στο περιεχόμενο των διατάξεων του ίδιου νόμου, οι οποίες δεν εφαρμόζονται από τις εταιρείες του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 (Α' 314).

- 13.2 Η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων, θα συνταχθεί και υποβληθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο Α-457-95 παρ. 2. του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.), καθώς και στην παρ. 3.5 περ. γ έως στ του άρθρου 3 της παρούσας.
- 13.3 Κάθε προσφέρων μπορεί να υποβάλει μόνο μία προσφορά.
- 13.4 Δεν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικών προσφορών.
- 13.5 Δε γίνονται δεκτές προσφορές για μέρος του αντικειμένου της σύμβασης.

Άρθρο 14: Κριτήριο Ανάθεσης

Κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή).

Άρθρο 15: Εγγύηση συμμετοχής

- 15.1 Για την συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτείται η κατάθεση από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, κατά τους όρους της παρ. 1 του άρθρου Α-457-302 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.), εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, που ανέρχεται στο ποσό του ενός εκατομμυρίου τετρακοσίων ενενήντα χιλιάδων οκτακοσίων ευρώ (1.490.800,00 €)⁷⁹.
- Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.
- 15.2 Οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής περιλαμβάνουν, σύμφωνα με το άρθρο Α-457-302 παρ. 10 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.), κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) την ημερομηνία έκδοσης,
  - β) τον εκδότη,
  - γ) την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.), ως κύριο του έργου, προς τον οποίο απευθύνονται,
  - δ) τον αριθμό της εγγύησης,
  - ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση,
  - στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης),
  - ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραίτεται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου. (Η υποπερ. αα' δεν εφαρμόζεται για τις εγγυήσεις που παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων).
  - η) τα στοιχεία της διακήρυξης (κωδικός Α-457, έτος, τίτλος έργου) και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών,
  - θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης,
  - ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται.

- 15.3 Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 19 της παρούσας, ήτοι μέχρι 23/06/2024, άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.
- 15.4 Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων:
- αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής,
  - παρέχει, εν γνώσει του, ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 22
  - δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας δικαιολογητικά
  - στις περιπτώσεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου A-457-103 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.), περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών από τον προσωρινό ανάδοχο, αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα άρθρο 4.2 της παρούσας, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο ΕΕΕΣ είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, ή αν, από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 18 της παρούσας ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των,
  - δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή του συμφωνητικού.
  - υποβάλει μη κατάλληλη προσφορά με την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016
  - δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση του αναθέτοντος φορέα εντός της προβλεπόμενης, στο άρθρο 4.1 (η) προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, σε περίπτωση ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς.⁸⁰
- 15.5 Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.
- Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο A-457-302 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.)⁸¹.

Άρθρο 16: Χορήγηση Προκαταβολής - Εγγύηση Προκαταβολής - Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (Πριμ)

- 16.1 Προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής στον Ανάδοχο,⁸² ύστερα από σχετική αίτησή του, ποσού μέχρι:
- α) πέντε τοις εκατό (5%) της αξίας της σύμβασης χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α για δαπάνες πρώτων εγκαταστάσεων, μελέτες και άλλα έξοδα εκκίνησης του έργου, και
- β) πέντε τοις εκατό (5%) της αξίας της σύμβασης χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α, για δαπάνες προμηθειών υλικών ή μηχανημάτων που πρόκειται να εγκατασταθούν ή ενσωματωθούν στο έργο
- υπό την προϋπόθεση της καταβολής από τον ανάδοχο ισόποστης εγγύησης προκαταβολής.

Συγκεκριμένα, δύναται να χορηγηθεί στον ανάδοχο του έργου προκαταβολή σύμφωνα με τα ανωτέρω οριζόμενα μετά την εγκατάσταση του εργοταξίου επί τόπου του έργου και πάντως μετά την έγκριση του χρονοδιαγράμματος και την προσκόμιση της σύμβασης διαχείρισης ΑΕΚΚ

του Άρθρου 12, παρ. 12.5 της ΕΣΥ και ύστερα από σχετική αίτηση του.

Η χορηγούμενη προκαταβολή είναι έντοκη από την ημερομηνία καταβολής της στον ανάδοχο. Για το ποσό αυτό βαρύνεται ο ανάδοχος με τόκο, ο οποίος υπολογίζεται με ποσοστό επιτοκίου που ανέρχεται σε ποσοστό ίσο με το μικρότερο επιτόκιο των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου δωδεκάμηνης ή, αν δεν εκδίδονται τέτοια, εξάμηνης διάρκειας προσαυξημένο κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες. Το επιτόκιο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών.⁸³

Η προκαταβολή μπορεί να χορηγείται τμηματικά. Η προκαταβολή απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί για δαπάνες που δεν σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με το αντικείμενο της σύμβασης.

Η απόσβεση της προκαταβολής πραγματοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων Α-457-302 και Α-457-150 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.)⁸⁴.

16.2 Δεν προβλέπεται η πληρωμή πριμ στην παρούσα σύμβαση για οποιονδήποτε λόγο.

Άρθρο 17: Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου

17.1 Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο Α-457-302 παρ. 4 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.), το ύψος της οποίας καθορίζεται σε ποσοστό 10% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα προαίρεσης, χωρίς Φ.Π.Α. και κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού⁸⁵.

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά το άρθρο 337 ν. 4412/2016, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο αναθέτων φορέας οφείλει να απαιτεί από τον ανάδοχο να καταθέσει, μέχρι και την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης, συμπληρωματική εγγύηση το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 10% επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α.

Οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παράγραφο 15.2 της παρούσας, πλην της περ. (η), και επιπρόσθετα, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση του αναθέτοντος φορέα ή του κυρίου του έργου έναντι του αναδόχου.

Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης καλής εκτέλεσης πρέπει να είναι μεγαλύτερος κατά τρεις (3) τουλάχιστον μήνες από το άθροισμα της συμβατικής προθεσμίας, της οριακής προθεσμίας και του χρόνου υποχρεωτικής συντήρησης του έργου, σύμφωνα με το άρθρο Α-457-171 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.) και τα έγγραφα της παρούσας σύμβασης.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ του αναθέτοντος φορέα, στην περίπτωση παράβασης από τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης, όπως αυτή ειδικότερα ορίζει.

Οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης, καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση του αναθέτοντος φορέα, η οποία εκδίδεται μετά από προηγούμενη εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.⁸⁶

Ειδικά, σε περίπτωση οριστικοποίησης της απόφασης έκπτωσης του αναδόχου, το σύνολο των εγγυήσεων για την καλή εκτέλεση του έργου, καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου, ως ειδική ποινική ρήτρα, και κατά μέγιστο μέχρι το υπολειπόμενο προς κατασκευή ποσό της σύμβασης και εφόσον ληφθεί υπόψη προς επιστροφή αρνητικός λογαριασμός.⁸⁷

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, όπως αυτή διαμορφώθηκε κατόπιν τροποποιήσεων της σύμβασης, κατά το άρθρο 337 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, μειώνεται αμέσως μετά από την έγκριση της τελικής επιμέτρησης από τη διευθύνουσα υπηρεσία, κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της συνολικής αξίας.⁸⁸

Το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση, αμέσως μετά από την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής και την έγκριση του τελικού λογαριασμού του έργου.

17.2 Εγγύηση καλής λειτουργίας

Μετά την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής και την έγκριση του τελικού λογαριασμού του έργου και προκειμένου να επιστραφεί το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο Α-457-302, παρ. 8 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.), το ύψος της οποίας καθορίζεται σε ποσοστό 1% επί του προϋπολογισμού δημοπράτησης, χωρίς ΦΠΑ, δηλαδή στο ποσό των επτακοσίων σαράντα πέντε χιλιάδων τετρακοσίων ευρώ (745.400 €), για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που ανακύπτουν ή των ζημιών που προκαλούνται από δυσλειτουργία των έργων κατά την περίοδο εγγύησης καλής λειτουργίας. Η ισχύς αυτής ορίζεται σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία έγκρισης του πρωτοκόλλου παραλαβής του έργου.

Η εγγυητική επιστολή καλής λειτουργίας πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παράγραφο 15.2 της παρούσας και επιπρόσθετα τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.⁸⁹

17.3 Οι κρατήσεις της παρ. 12 του άρθρου Α-457-152 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.) περί λογαριασμών και πιστοποιήσεων, μπορεί να αντικατασταθούν οποτεδήποτε από τον ανάδοχο, μερικά ή ολικά, με ισόποση εγγυητική επιστολή. Οι εγγυήσεις αυτές περιορίζονται κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της αξίας των εργασιών που περιλαμβάνονται στις υποβεβλημένες στην υπηρεσία επιμετρήσεις. Η μείωση αποφασίζεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία, ύστερα από αίτηση του αναδόχου, η οποία συνοδεύεται από ειδικό απολογισμό των εργασιών των οποίων έχουν υποβληθεί οι επιμετρήσεις.⁹⁰

Άρθρο 17Α: Έκδοση εγγυητικών

17.A.1. Οι εγγυητικές επιστολές των άρθρων 15, 16 και 17 εκδίδονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/2016 (Α'13) που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη- μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού.⁹¹ Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

17.A.2 Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή του οικονομικού φορέα/αναδόχου από ένα ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου, ανεξαρτήτως του ύψους των.

Ο αναθέτων φορέας επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους⁹².

Άρθρο 18: Ημερομηνία και ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών -

αποσφράγισης

Ως ημερομηνία και ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών⁹³ ορίζεται η 24/04/2023, τημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00.....

Ως ημερομηνία και ώρα ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών ορίζεται η 25/04/2023, τημέρα Τρίτη.. και ώρα 10:00...

Αν, για λόγους ανωτέρας βίας ή για τεχνικούς λόγους, δεν διενεργηθεί η αποσφράγιση κατά την ορισθείσα ημέρα ή αν μέχρι τη μέρα αυτή δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά, η αποσφράγιση και η καταληκτική ημερομηνία αντίστοιχα μετατίθενται σε οποιαδήποτε άλλη ημέρα, με απόφαση του αναθέτοντος φορέα. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στους προσφέροντες, μέσω της λειτουργικότητας "Επικοινωνία", πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν τη νέα ημερομηνία και αναρτάται στην ΕΕΕΕ, στο ΚΗΜΔΗΣ και στην ιστοσελίδα της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. (www.eydap.gr), καθώς και στον ειδικό, δημόσια προσβάσιμο, χώρο "ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί" της πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ. Αν και στη νέα αυτή ημερομηνία δεν καταστεί δυνατή η αποσφράγιση των προσφορών ή δεν υποβληθούν προσφορές, μπορεί να ορισθεί και νέα ημερομηνία, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων των δύο προηγούμενων εδαφίων. Σε περίπτωση που και στη νέα αυτή ημερομηνία δεν καταστεί δυνατή η αποσφράγιση των προσφορών ή δεν υποβληθούν προσφορές, διεξάγεται νέα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για το εν λόγω έργο με την εκ νέου τήρηση όλων των διατυπώσεων δημοσιότητας που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 19: Χρόνος ισχύος προσφορών

19.1 Κάθε υποβαλλόμενη προσφορά δεσμεύει τον συμμετέχοντα στον διαγωνισμό, για διάστημα δεκατριών (13) μηνών⁹⁴ από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.

19.2 Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από αυτόν που προβλέπεται στο παρόν απορρίπτεται ως μη κανονική⁹⁵.

19.3 Ο αναθέτων φορέας μπορεί, πριν τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς, να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς τους και της εγγύησης συμμετοχής, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με το προβλεπόμενο στην παρ. 19.1. Μετά από τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου χρονικού ορίου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν ο αναθέτων φορέας κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν να παρατείνουν την προσφορά τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν από την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς τους. Η διαδικασία ανάθεσης συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.

19.4 Αν λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται, με αιτιολογημένη απόφαση της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει, εκ των υστέρων, από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία, να παρατείνουν τον χρόνο ισχύος της προσφοράς τους, καθώς και της εγγύησης συμμετοχής, οπότε η διαδικασία συνεχίζεται με τους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι προέβησαν στις ανωτέρω ενέργειες⁹⁶.

Άρθρο 20: Δημοσιότητα/ Δαπάνες δημοσίευσης

Α. Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προκήρυξη σύμβασης, ήτοι το σχετικό τυποποιημένο έντυπο "Προκήρυξη Σύμβασης"⁹⁷, απεστάλη, μέσω της διαδικτυακής πύλης simap.europa.eu, για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 07/03/2023

Β. Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο

1.α) Η προκήρυξη σύμβασης της προηγούμενης παραγράφου Α και η Διακήρυξη αναρτήθηκαν στο ΚΗΜΔΗΣ (Α.Δ.Α.Μ.....).

1.β) Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας δημόσιας σύμβασης καταχωρήθηκαν στο σχετικό ηλεκτρονικό χώρο του ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα με Συστημικό Αύξοντα Αριθμό: 196496 και αναρτήθηκαν στη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.

2. Στην ιστοσελίδα του αναθέτοντος φορέα (www.eydap.gr), αναρτάται σχετική ενημέρωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της παρούσας.

3. Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης δημοσιεύεται στον Ελληνικό Τύπο⁹⁸, σύμφωνα με το άρθρο 296 ν. 4412/2016 όπως ισχύει, και αναρτάται στο πρόγραμμα "Διαύγεια" diavgeia.gov.gr.

Γ. Γνωστοποίηση της συναφθείσας σύμβασης για τις συμβάσεις άνω των ορίων, δημοσιεύεται στην ΕΕΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 294 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

Τα έξοδα των εκ της κείμενης νομοθεσίας απαραίτητων δημοσιεύσεων της περίληψης της δημοπρασίας στην οποία αναδείχθηκε ανάδοχος, βαρύνουν τον ίδιο και εισπράττονται με τον πρώτο λογαριασμό πληρωμής του έργου. Τα έξοδα δημοσιεύσεων των τυχόν προηγούμενων διαγωνισμών για την ανάθεση του ίδιου έργου, καθώς και τα έξοδα των μη απαραίτητων εκ του νόμου δημοσιεύσεων βαρύνουν τον αναθέτοντα φορέα και καταβάλλονται από τις πιστώσεις του έργου.

Οι δαπάνες δημοσίευσης της προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Η σύμβαση ανατίθεται βάσει του κριτηρίου του άρθρου 14 της παρούσας, σε προσφέροντα ο οποίος δεν αποκλείεται από τη συμμετοχή βάσει της παρ. Α του άρθρου 22 της παρούσας και πληροί τα κριτήρια επιλογής των παρ. Β, Γ, Δ, Ε του άρθρου 22 της παρούσας

Άρθρο 21: Δικαιούμενοι συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης

21.1 Δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ενώσεις αυτών⁹⁹ που δραστηριοποιούνται στην κατηγορία **ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ έργων¹⁰⁰** και που είναι εγκατεστημένα σε¹⁰¹:

α) σε κράτος-μέλος της Ένωσης,

β) σε κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),

γ) σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7¹⁰² και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και

δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων

και δεν εμπίπτουν στους περιορισμούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 5α του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στη Ουκρανία.

Στον βαθμό που καλύπτονται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ΣΔΣ, καθώς και τις λοιπές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτοντες φορείς επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς των χωρών που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης¹⁰³.

21.2 Οικονομικός φορέας συμμετέχει είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος ένωσης¹⁰⁴,

21.3 Οι ενώσεις οικονομικών φορέων συμμετέχουν υπό τους όρους των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 254 και των παρ. 1 (γ) και (ε) του άρθρου 76 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

Δεν απαιτείται από τις εν λόγω ενώσεις να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς. Σε περίπτωση που η ένωση αναδειχθεί ανάδοχος η νομική της μορφή πρέπει να είναι τέτοια που να εξασφαλίζεται η ύπαρξη ενός και μοναδικού φορολογικού μητρώου για την ένωση (πχ κοινοπραξία).

Άρθρο 22: Κριτήρια ποιοτικής επιλογής

Οι μεμονωμένοι προσφέροντες πρέπει να ικανοποιούν όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, ισχύουν τα εξής :

- αναφορικά με τις απαιτήσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, αυτές θα πρέπει να ικανοποιούνται από κάθε μέλος της ένωσης

- αναφορικά με τις απαιτήσεις του άρθρου 22.B της παρούσας, κάθε μέλος της ένωσης θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένο στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο, σύμφωνα με τα ειδικότερα στο ως άνω άρθρο, τουλάχιστον σε μια από τις κατηγορίες που αφορά στο υπό ανάθεση έργο. Περαιτέρω, αθροιστικά πρέπει να καλύπτονται όλες οι κατηγορίες του έργου.

22.A. Λόγοι αποκλεισμού

Κάθε προσφέρων **αποκλείεται** από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (αν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (αν πρόκειται περί ένωσης οικονομικών φορέων) ένας από τους λόγους των παρακάτω περιπτώσεων:

22.A.1. Όταν υπάρχει εις βάρος του αμετάκλητη¹⁰⁵ καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42), και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση),

β) ενεργητική δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας, στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής - μεσάζοντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα,

γ) απάτη, εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση κ.λπ.) 374 (διακεκριμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 386Β (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του ν. 4689/2020 (Α' 103),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή **εγκλήματα συνδεόμενα** με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 3-4 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017)) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 αυτής, και τα εγκλήματα των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 32-35 του ν. 4689/2020 (Α'103),

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για

τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/EK της Επιτροπής (ΕΕ L 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139),),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού Κώδικα (εμπορία ανθρώπων). Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:

- α) Στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. Ε.Ε.) και Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών Εταιρειών (Ι.Κ.Ε), τους διαχειριστές.
- β) Στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.) τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας.
- γ) Στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ή
- δ) στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, τον, κατά περίπτωση, νόμιμο εκπρόσωπο¹⁰⁶.

22.A.2

α) Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και

β) ο αναθέτων φορέας μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο προσφέρων είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν, τόσο την κύρια, όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται.

Δεν αποκλείεται ο προσφέρων, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους, στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού κανονισμού.¹⁰⁷

22.A.3 Οι παράγραφοι 22.A.1 και 22.A.2. του άρθρου 22 της παρούσας εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση¹⁰⁸.

22.A.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης προσφέρων σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:¹⁰⁹

(α) έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 253 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, περί αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων,

(β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου.

Ο αναθέτων φορέας μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην παρούσα περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι ο αναθέτων φορέας έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας (παρ. 5 άρθρου 73 του ν. 4412/2016),¹¹⁰

(γ) εάν, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011(Α'93), περί ποινικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών συνεπειών, ο αναθέτων φορέας διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

(δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 262 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 280 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

(ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων, κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, καθώς και του άρθρου 23 της παρούσας,

(η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχείρησε να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων του αναθέτοντος φορέα, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει με απατηλό τρόπο παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

(θ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει σε αμφιβολία την ακεραιότητά του.

22.A.5. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό), οικονομικός φορέας εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (**εθνικός λόγος αποκλεισμού**).¹¹¹

Οι υποχρεώσεις της παρούσης αφορούν στις ανώνυμες εταιρείες που υποβάλλουν προσφορά αυτοτελώς ή ως μέλη ένωσης ή που συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο άλλου νομικού προσώπου που υποβάλλει προσφορά ή σε νομικά πρόσωπα της αλλοδαπής που αντιστοιχούν σε ανώνυμη εταιρεία.

Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής:

α) οι εισηγμένες στα χρηματιστήρια κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) εταιρείες,

β) οι εταιρείες, τα δικαιώματα ψήφου των οποίων ελέγχονται από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις επενδύσεων (investment firms), εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων/ενεργητικού (asset/fund managers) ή εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών (private equity firms), υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίες αυτές εταιρείες ελέγχουν, συνολικά ποσοστό που υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των δικαιωμάτων ψήφων και είναι εποπτευόμενες από Επιτροπές Κεφαλαιαγοράς ή άλλες αρμόδιες χρηματοοικονομικές αρχές κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ο.Ο.Σ.Α.¹¹²

22.A.6. Ο αναθέτων φορέας αποκλείει οικονομικό φορέα σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων.¹¹³

Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, στις περιπτώσεις της παραγράφου 22.A.1 του άρθρου 22 της παρούσας η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παραγράφου 22.A.4 του άρθρου 22 της παρούσας στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός.¹¹⁴

22.A.7. Οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 22.A.1 και 22.A.4¹¹⁵, εκτός από την περίπτωση β, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία¹¹⁶ προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παραπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων.¹¹⁷ Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτωμάτος. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση.

22.A.8. Η απόφαση για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.¹¹⁸

22.A.9. Οικονομικός φορέας, σε βάρος του οποίου έχει επιβληθεί η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και για το χρονικό διάστημα που αυτή ορίζει αποκλείεται από την παρούσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

Κριτήρια επιλογής (22.B – 22.Δ)¹¹⁹

22.B. Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας

Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασής τους. Ειδικά οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019 ή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημόσιων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.), από την έναρξη ισχύος του τελευταίου στην κατηγορία έργου του άρθρου 21 της παρούσας¹²⁰. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια¹²¹

Η αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης καθορίζεται ως εξής:

- α) Οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν ίδια κεφάλαια τουλάχιστον ίσα με σαράντα πέντε εκατομμύρια ευρώ (45.000.000,00 €) και πάγια ίσα με εννιά εκατομμύρια ευρώ (9.000.000,00 €). Από τα πάγια υποχρεωτικά το 30% πρέπει να είναι ακίνητα (γήπεδα, οικόπεδα και κτήρια) και το 30% μηχανολογικός εξοπλισμός και κάθε είδους μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα.
- β) Οι οικονομικοί φορείς απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού να διαθέτουν πιστοληπτική ικανότητα ίση τουλάχιστον με το 10% του προϋπολογισμού του έργου με αναθεώρηση χωρίς Φ.Π.Α., ήτοι ποσού τουλάχιστον επτά εκατομμυρίων τετρακοσίων πενήντα τεσσάρων χιλιάδων ευρώ (7.454.000,00 €).

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων / κοινοπραξίας, η καταλληλότητα μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης / κοινοπραξίας.

Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει.

Μετά από τη λήξη των ως άνω μεταβατικών διατάξεων και την πλήρη έναρξη ισχύος του π.δ 71/2019, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 64 αυτού.

22.Δ. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα¹²²

(α) Οι οικονομικοί φορείς πρέπει να περιλαμβάνουν στη βασική τους στελέχωση τουλάχιστον δεκατέσσερις (14) τεχνικούς 11ετούς εμπειρίας και δώδεκα (12) τεχνικούς 8ετούς εμπειρίας.

Από τη στελέχωση αυτή απαιτείται τουλάχιστον οι δέκα (10) τεχνικοί 11ετούς εμπειρίας να είναι εγγεγραμμένοι σε τρεις (3) κατηγορίες έργων, ένας (1) τεχνικός 11ετούς εμπειρίας να είναι εγγεγραμμένος στην κατηγορία ηλεκτρομηχανολογικών έργων και ένας (1) τεχνικός 11ετούς εμπειρίας να είναι εγγεγραμμένος στην κατηγορία βιομηχανικών και ενεργειακών έργων.

Εναλλακτικά μπορούν να αντικατασταθούν στη βασική στελέχωση, μέχρι τέσσερις (4) τεχνικοί 11ετούς εμπειρίας, με οκτώ (8) τεχνικούς 8ετούς εμπειρίας και μέχρι τέσσερις (4) τεχνικοί 8ετούς εμπειρίας με οκτώ (8) τεχνικούς 5ετούς εμπειρίας.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων / κοινοπραξίας, τα παραπάνω αρκεί να καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.

(β) Λόγω της φύσης του συγκεκριμένου έργου οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού να έχουν κατασκευάσει (όπως θα προκύπτει από βεβαίωση Περαίωσης ή Πρωτόκολλό Προσωρινής ή Οριστικής Παραλαβής), κατά την τελευταία δεκαετία (10ετία), πριν από την καταληκτική ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών:

- α) ένα (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένο υδραυλικό έργο δικτύου αποχέτευσης (ακαθάρτων ή οιμβρίων) ελάχιστου συνολικού μήκους 50 χλμ. και
  - β) ένα (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένο αντλιοστάσιο δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων.
- Οι ανωτέρω απαιτήσεις (α και β) μπορεί να προκύπτουν από την ίδια ή από διαφορετική σύμβαση.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων / κοινοπραξίας η απαιτούμενη εμπειρία μπορεί να καλύπτεται στο σύνολό τους από ένα τουλάχιστον οικονομικό φορέα που συμμετέχει σε αυτήν.^{123, 124}

22.Ε. Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης¹²⁵

Κάθε οικονομικός φορέας που συμμετέχει στο διαγωνισμό θα πρέπει να διαθέτει:

- Πιστοποιητικό ISO 9001:2015 (ή ισοδύναμο) Σύστημα διασφάλισης ποιότητας- Απαιτήσεις
- Πιστοποιητικό EN ISO 14001:2015 (ή ισοδύναμο) Σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης
- Πιστοποιητικό ISO 45001:2018 (ή ισοδύναμο) Σύστημα διαχείρισης για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων / κοινοπραξίας, οι ελάχιστες απαιτήσεις πρέπει να καλύπτονται από όλα τα μέλη της ένωσης.

22.ΣΤ. Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (Δάνεια εμπειρία)

Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.

Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 όπως ισχύει ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο οικονομικός φορέας και αυτοί οι φορείς είναι από κοινού υπεύθυνοι¹²⁶ για την εκτέλεση της σύμβασης.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η ένωση μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων (για τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα).

Ο αναθέτων φορέας ελέγχει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας, εάν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο προσφέρων, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και, εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού κατά τα οριζόμενα στην παρούσα διακήρυξη.

Ο αναθέτων φορέας απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 22.Α του άρθρου 22 της παρούσας.

Η αντικατάσταση του φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο οικονομικός φορέας που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίον συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρούσας, γίνεται κατόπιν πρόσκλησης προς τον οικονομικό φορέα, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης στον οικονομικό φορέα, για κάθε τρίτο στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης. Ο φορέας με τον οποίο αντικαθίσταται ο φορέας του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.

Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής¹²⁷

23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α)δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β- 22.E του άρθρου 22 της παρούσας.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους προσφέροντες να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά της επόμενης παραγράφου, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές.

Αν στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών έχουν επέλθει μεταβολές στα δηλωθέντα στοιχεία, εκ μέρους του, στο ΕΕΕΣ, ο οικονομικός φορέας αποσύρει την προσφορά του, χωρίς να απαιτείται απόφαση του αναθέτοντος φορέα. Στη συνέχεια μπορεί να την υποβάλει εκ νέου με επίκαιρο ΕΕΕΣ.¹²⁸

Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ.

Κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, καθώς και της συνοδευτικής υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στο άρθρο 22.A.1 της παρούσας, για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν¹²⁹.

Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα, για την εφαρμογή του παρόντος, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησής του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για τη συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης¹³⁰.

Ο οικονομικός φορέας φέρει την υποχρέωση, να δηλώσει, μέσω του ΕΕΕΣ, με ακρίβεια στον αναθέτοντα φορέα ως έχουσα την αποκλειστική αρμοδιότητα ελέγχου για την τυχόν συνδρομή λόγων αποκλεισμού¹³¹, την κατάστασή του σε σχέση με τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 και στο άρθρο 22.A της παρούσης¹³² και ταυτόχρονα να επικαλεσθεί και τυχόν ληφθέντα μέτρα προς αποκατάσταση της αξιοπιστίας του.

Επισημαίνεται ότι, κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης για σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η τριετής παραγραφή της παρ. 10 του άρθρου 73, περί λόγων αποκλεισμού, ή η εφαρμογή της παρ. 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011 (Α' 93), αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης.

Οι προηγούμενες αρνητικές απαντήσεις στο ανωτέρω ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, από οικονομικούς φορείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, δεν στοιχειοθετούν τον λόγο αποκλεισμού των περ. ζ' ή/ και θ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του παρόντος και δεν απαιτείται να δηλωθούν κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και κάθε αντίστοιχου εντύπου.

Όσον αφορά τις υποχρεώσεις για την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (περ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει) αυτές θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή, ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ, με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του.¹³³

Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας δηλώνει στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) την πρόθεσή του για ανάθεση υπεργολαβίας, υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ του υπεργολάβου.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες ενός ή περισσότερων φορέων υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ κάθε φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι προσφέροντες δηλώνουν το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, Ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις».

23.2. Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)

Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, ικρίνονται:

- α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ,
- β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με την παραγ. 4.2 (α έως δ) του άρθρου 4 της παρούσας και
- γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου Α-457-316 του ΤΚΠΥΣ και το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 22.ΣΤ της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών, υποχρεούνται στην υποβολή των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 22 Α της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (άρθρου 22 Β – 22.Ε του άρθρου 22 της παρούσας).

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που ο αναθέτων φορέας έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), στο οποίο περιέχονται επίσης οι πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως η ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, η απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν ο αναθέτων φορέας που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά.

Όλα τα αποδεικτικά έγγραφα του άρθρου 23.3 έως 23.10 της παρούσας, υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά, σύμφωνα με τα αναλυτικά οριζόμενα στο άρθρο 4.2 (β) της παρούσας. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα σύμφωνα με το άρθρο 6 της παρούσας. Ο αναθέτων φορέας μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

23.3 Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α.

Ο προσωρινός ανάδοχος, κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης από τον αναθέτοντα φορέα, υποβάλλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.2 της παρούσας¹³⁴:

Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά:

(α) για την παράγραφο Α.1 του άρθρου 22 της παρούσας:

απόσπασμα του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του¹³⁵. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και τα πρόσωπα των τελευταίων τεσσάρων εδαφίων της παραγράφου 22.Α.1 του άρθρου 22 της παρούσας.

(β) για την παράγραφο Α.2 του άρθρου 22: πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, περί του ότι έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις του οικονομικού φορέα, όσον αφορά στην καταβολή φόρων (**φορολογική ενημερότητα**) και στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφαλισης (**ασφαλιστική ενημερότητα**)¹³⁶, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους εγκατάστασης ή την ελληνική νομοθεσία αντίστοιχα, που να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του¹³⁷.

Για τους προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται είναι:

β1) πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας, που εκδίδεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), για τον οικονομικό φορέα και για τις κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει για τα δημόσια έργα που είναι σε εξέλιξη. Οι αλλοδαποί προσφέροντες θα υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση¹³⁸ περί του ότι δεν έχουν υποχρέωση καταβολής φόρων στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που έχουν τέτοια υποχρέωση θα υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό της Α.Α.Δ.Ε.

β2) πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας που εκδίδεται από τον e-ΕΦΚΑ. Η ασφαλιστική ενημερότητα καλύπτει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του προσφέροντος οικονομικού φορέα α) ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, β) για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία, καθώς και γ) για τα στελέχη-μηχανικούς του που στελεχώνουν το πτυχίο της εργοληπτικής επιχείρησης και που έχουν υποχρέωση ασφαλισης στον eΕΦΚΑ (τομέας πρώην ΕΤΑΑ-ΤΜΕΔΕ). Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας (κύριας και επικουρικής ασφάλισης) για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Δεν αποτελούν απόδειξη ενημερότητας της προσφέρουσας εταιρίας, αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας των φυσικών προσώπων που στελεχώνουν το πτυχίο της εταιρίας ως εταίροι. Οι αλλοδαποί προσφέροντες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), που δεν υποβάλλουν τα άνω αποδεικτικά, υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν απασχολούν προσωπικό, για το οποίο υπάρχει υποχρέωση ασφαλισης σε ημεδαπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς. Αν απασχολούν τέτοιο προσωπικό, πρέπει να υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας εκδιδόμενο από τον eΕΦΚΑ.

β3) υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

(γ) για την **παράγραφο Α.4(β) του άρθρου 22:** πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του¹³⁹.

Για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκαταστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα:

γ1) «Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας»¹⁴⁰, με το οποίο βεβαιώνεται ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό, αναγκαστική διαχείριση, δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης καθώς και ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με δικαστική απόφαση. Το εν λόγω πιστοποιητικό εκδίδεται από το αρμόδιο πρωτοδικείο της έδρας του οικονομικού φορέα.

γ2) πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. από το οποίο προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ως κάθε φορά ισχύουν. Τα φυσικά πρόσωπα δεν υποβάλλουν πιστοποιητικό περί μη θέσης σε εκκαθάριση.

γ3) εκτύπωση της καρτέλας "Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης" από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτά εμφανίζονται στο *taxisnet*, από την οποία να προκύπτει η μη αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Προκειμένου για τα σωματεία και τους συνεταιρισμούς, το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας εκδίδεται για τα σωματεία από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, και για τους συνεταιρισμούς για το χρονικό διάστημα έως τις 31.12.2019 από το Ειρηνοδικείο και μετά την παραπάνω ημερομηνία από το Γ.Ε.Μ.Η.

(δ) Αν το κράτος-μέλος ή χώρα δεν εκδίδει τα υπό των περ. (α), (β) και (γ) πιστοποιητικά ή όπου τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις υπό 1 και 2 και 4 (β) του άρθρου 22 Α, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Στην περίπτωση αυτή οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα υπό 1 και 2 και 4 (β) της παρ. 22.Α του άρθρου 22 Α της παρούσας.

Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis)¹⁴¹ του άρθρου 81 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

(ε) Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου Α.4 του άρθρου 22, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι λόγοι αποκλεισμού¹⁴².

Ειδικά για την **περίπτωση θ της παραγράφου Α.4 του άρθρου 22**, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π. υποβάλλονται πιστοποιητικά χορηγούμενα από τα αρμόδια επιμελητήρια και φορείς (ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, ΕΕΤΕΜ), όπως προβλέπεται στη με αριθ. Δ15/οικ/24298/28.07.2005 (Β' 1105) απόφαση περί ενημερότητας πτυχίου, όπως ισχύει, από τα οποία αποδεικνύεται ότι τα πρόσωπα με βεβαίωση του Μ.Ε.Κ. που στελεχώνουν την εργοληπτική επιχείρηση, δεν έχουν διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα.

Μετά τη λήξη ισχύος των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019 και την πλήρη έναρξη ισχύος των διατάξεων του τελευταίου, για τις εγγεγραμμένες στο Μ.Η.Ε.Ε.Δ.Ε. εργοληπτικές επιχειρήσεις, η μη συνδρομή του ως άνω λόγου αποκλεισμού περί σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, αποδεικνύεται με την υποβολή του πιστοποιητικού του Τμήματος II του εν λόγω μητρώου που συνιστά επίσημο κατάλογο, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 47 του ως άνω π.δ.

-(στ) Δικαιολογητικά της παρ. A.5 του Άρθρου 22 της παρούσας

Για την απόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού της παραγράφου A.5 του άρθρου 22 της παρούσας υποβάλλονται, εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος είναι ανώνυμη εταιρία:

Δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης μετοχών¹⁴³, εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος είναι ανώνυμη εταιρία ή νομικό πρόσωπο στη μετοχική σύνθεση του οποίου συμμετέχει ανώνυμη εταιρεία ή νομικό πρόσωπο της αλλοδαπής που αντιστοιχεί σε ανώνυμη εταιρεία¹⁴⁴ (πλην των περιπτώσεων που αναφέρθηκαν στην παρ. 22.A. 5 του άρθρου 22 της παρούσας ανωτέρω):

- i) Για την απόδειξη της εξαίρεσης από την υποχρέωση ονομαστικοποίησης των μετοχών τους κατά την περ. α) της παρ. 22.A.5 του άρθρου 22 **βεβαίωση του αρμοδίου Χρηματιστηρίου**.
- ii) Όσον αφορά την εξαίρεση της περ. β) της παρ. 22.A.5 του άρθρου 22, για την απόδειξη του ελέγχου δικαιωμάτων ψήφου, **υπεύθυνη δήλωση** της ελεγχόμενης εταιρείας και, εάν αυτή είναι διαφορετική του προσωρινού αναδόχου, πρόσθετη υπεύθυνη δήλωση του τελευταίου, στις οποίες αναφέρονται οι επιχειρήσεις επενδύσεων, οι εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων/ενεργητικού ή κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών, ανά περίπτωση και το συνολικό ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου που ελέγχουν στην ελεγχόμενη από αυτές εταιρεία. Οι υπεύθυνες αυτές δηλώσεις συνοδεύονται υποχρεωτικά από βεβαίωση ή άλλο έγγραφο από το οποίο προκύπτει ότι οι ελέγχουσες τα δικαιώματα ψήφου εταιρείες είναι εποπτευόμενες κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 22.A.5 του άρθρου 22 της παρούσας.¹⁴⁵

Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες:

- Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές που να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του.¹⁴⁶

- Αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς καθώς η απαίτηση για την υποβολή του πιστοποιητικού από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές, καλύπτεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 23.9 του άρθρου 23 της παρούσας.

Ειδικότερα:

α) Οι επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π. και διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, προσκομίζουν μόνο την αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετόχων κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς καθώς η απαίτηση για την υποβολή του πιστοποιητικού από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές, καλύπτεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 23.9 του άρθρου 23 της παρούσας.

β) Οι αλλοδαπές ανώνυμες εταιρίες, ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που αντιστοιχούν σε ανώνυμες εταιρίες εφόσον, κατά το δίκαιο της έδρας τους :

A) Έχουν ονομαστικές μετοχές, προσκομίζουν:

i) πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές,

ii) αναλυτική κατάσταση μετόχων, με αριθμό των μετόχων του κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας με ημερομηνία το πολύ 30 εργάσιμες μέρες πριν την υποβολή προσφοράς,

iii) κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ονομαστικοποίηση μέχρι φυσικού προσώπου των μετοχών, που έχει συντελεστεί τις τελευταίες 30 (τριάντα) εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολής της προσφοράς.

Β) δεν έχουν υποχρέωση ονομαστικοποίησης μετοχών ή δεν προβλέπεται η ονομαστικοποίηση των μετοχών, προσκομίζουν:

i) βεβαίωση περί μη υποχρέωσης ονομαστικοποίησης των μετοχών από αρμόδια αρχή, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη, διαφορετικά προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου,

ii) έγκυρη και ενημερωμένη κατάσταση προσώπων που κατέχουν τουλάχιστον 1% των μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου,

iii) εάν δεν τηρείται τέτοια κατάσταση, προσκομίζεται σχετική κατάσταση προσώπων, που κατέχουν τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%) των μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου, σύμφωνα με την τελευταία Γενική Συνέλευση, αν τα πρόσωπα αυτά είναι γνωστά στην εταιρεία. Σε αντίθετη περίπτωση, η εταιρεία αιτιολογεί τους λόγους που δεν είναι γνωστά τα ως άνω πρόσωπα, ο δε αναθέτων φορέας δεν διαθέτει διακριτική ευχέρεια κατά την κρίση της αιτιολογίας αυτής. Εναπόκειται στον αναθέτοντα φορέα να αποδείξει τη δυνατότητα της εταιρείας να υποβάλλει την προαναφερόμενη κατάσταση, διαφορετικά η μη υποβολή της σχετικής κατάστασης δεν επιφέρει έννομες συνέπειες σε βάρος της εταιρείας.

Όλα τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να είναι επικυρωμένα από την κατά νόμον αρμόδια αρχή του κράτους της έδρας του υποψηφίου και να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική.

Ελλείψεις στα δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης των μετοχών συμπληρώνονται, κατά το άρθρο 9 της παρούσας.

Ο Αναθέτων Φορέας ελέγχει επίσης, επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς, εάν στη διαδικασία συμμετέχει εξωχώρια εταιρεία από «μη συνεργάσιμα κράτη στον φορολογικό τομέα» κατά την έννοια των παρ. 3 και 4 του άρθρου 65 του ν. 4172/2013, καθώς και από κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς, όπως αυτά ορίζονται στον κατάλογο της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 65 του ως άνω Κώδικα, κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005. Ο Αναθέτων Φορέας δύναται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας να απαιτεί από τον προσωρινό ανάδοχο, πέραν των ως άνω δικαιολογητικών ονομαστικοποίησης, να προσκομίσει, κατά το στάδιο κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν είναι εξωχώρια εταιρεία, κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου και ότι δεν εμπίπτει στις διατάξεις της παρ.4 εδαφ. α & β του άρθρου 4 του Ν. 3310/2005 όπως ισχύει.

Περαιτέρω, πριν την υπογραφή της σύμβασης υποβάλλεται η υπεύθυνη δήλωση της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας 20977/23-8-2007 (Β' 1673) «Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του ν. 3310/2005 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005», υπογεγραμμένη σύμφωνα με το άρθρο 79Α ν. 4412/2016.

(ζ) Για την περίπτωση του άρθρου 22.Α.9. της παρούσας διακήρυξης, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί σε βάρος του απόφαση αποκλεισμού.

23.4 Δικαιολογητικά απόδειξης καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.B

(α) Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και από την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου βεβαίωση εγγραφής στο Τμήμα I του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.)¹⁴⁷ στην κατηγορία «ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ».

(β) Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε λοιπά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν τις δηλώσεις και πιστοποιητικά που περιγράφονται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

(γ) Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος I της ως άνω Συμφωνίας, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, προσκομίζουν πιστοποιητικό αντίστοιχου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου. Στην περίπτωση που χώρα δεν τηρεί τέτοιο μητρώο, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, ότι δεν τηρείται τέτοιο μητρώο και ότι ασκεί τη δραστηριότητα του άρθρου 21 της παρούσας.

Τα ως άνω δικαιολογητικά υπό α), β) και γ) γίνονται αποδεκτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, εκτός αν σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις έκδοσης αυτών προβλέπεται συγκεκριμένος χρόνος ισχύος και είναι σε ισχύ κατά την υποβολή τους.¹⁴⁸

23.5 Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ

Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

(i) για την απόδειξη πλήρωσης της απαίτησης του 22.Γ(α):

(α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.:

- είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, στην 7^η τάξη για την κατηγορία των υδραυλικών έργων η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει, μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και από την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου, βεβαίωση εγγραφής στο Τμήμα II του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.)
- είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις της παρ. 22.Γ(α) του άρθρου 22 δεν καλύπτονται από την ως άνω βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος A του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παρ. 22.Γ(α) του άρθρου 22, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, ανάλογα με την τιθέμενη στην παρ. 22.Γ(α) του άρθρου 22 απαίτηση.

Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων:

- με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύει, συνοδευόμενης, ανά περίπτωση, από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τα έργα που είναι υπό εξέλιξη και δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενημερότητα πτυχίου ή
- με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, κατά τις κείμενες διατάξεις.

(β) Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποιητικό από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VIII του Προσαρτήματος Β' του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, μπορούν να προσκομίζουν στους αναθέτοντες φορείς πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 83 ν. 4412/2016 όπως ισχύει και στην παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου.

(γ) Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς που δεν είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποιητικό από οργανισμούς πιστοποίησης κατά τα ανωτέρω, υποβάλλουν ως δικαιολογητικά ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

(ii) για την απόδειξη πλήρωσης της απαίτησης του 22.Γ.β) και για όλες τις περιπτώσεις οικονομικών φορέων στα προαναφερθέντα (α), (β), (γ), κρίνεται επαρκής απόδειξη πιστοληπτικής ικανότητας έγγραφο τράπεζας που δηλώνει ότι συνεργάζεται με υποψήφιο και θα εξετάσει αίτηση για πιστοδότησή του, με ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% τουλάχιστον του προϋπολογισμού του έργου (με αναθεώρηση, χωρίς ΦΠΑ), αν και εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων / κοινοπραξίας, τα παραπάνω αρκεί να καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.

23.6 Δικαιολογητικά Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας της παρ. 22.Δ του άρθρου 22 της παρούσας

Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

(i) για την απόδειξη πλήρωσης της απαίτησης των 22.Δ.α):

(α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε:

- είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, για την κατηγορία των υδραυλικών έργων στην 7η τάξη η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και από την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου, βεβαίωση εγγραφής στο Τμήμα II του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.)
- είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις της παρ. 22Δ του άρθρου 22 της παρούσας δεν καλύπτονται από την ως άνω βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, ανάλογα με την τιθέμενη στην παρ. 22.Δ του άρθρου 22 απαίτηση.

Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 22.Δ (α1 και α2), ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

(β) Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποιητικό από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VIII του Προσαρτήματος Β' του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, μπορούν να προσκομίζουν στους αναθέτοντες φορείς πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 83 ν. 4412/2016 όπως ισχύει και στην παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου.

(γ) Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς που δεν είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποιητικό από οργανισμούς πιστοποίησης κατά τα ανωτέρω, υποβάλλουν ως

δικαιολογητικά ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016 όπως ισχύει σε συνδυασμό με κατάλληλες βεβαιώσεις εμπειρίας, άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, τίτλους σπουδών (πτυχία), βιογραφικά σημειώματα.

ii) για την απόδειξη πλήρωσης των απαιτήσεων του 22.Δ.β) και για όλες τις περιπτώσεις οικονομικών φορέων στα προαναφερθέντα (α), (β), (γ) πρέπει να προσκομιστεί κατάλογος παρόμοιων, ποιοτικά και ποσοτικά με το δημοπρατούμενο, έργων εκτελεσμένων κατά την τελευταία δεκαετία (10ετία) πριν από την καταληκτική ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά καλής εκτέλεσής τους, από τα οποία θα αποδεικνύεται ότι έχουν εκτελέσει (περαιώσει) κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα:

- α) ένα (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένο υδραυλικό έργο δικτύου αποχέτευσης (ακαθάρτων ή ομβρίων) ελάχιστου συνολικού μήκους 50 χλμ. και
- β) ένα (1) τουλάχιστον ολοκληρωμένο αντλιοστάσιο δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων.

Οι ανωτέρω απαιτήσεις (α και β) μπορεί να προκύπτουν από την ίδια ή από διαφορετική σύμβαση.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων / κοινοπραξίας η απαιτούμενη εμπειρία μπορεί να καλύπτεται στο σύνολό τους από ένα τουλάχιστον οικονομικό φορέα που συμμετέχει σε αυτήν

Στον κατάλογο αυτό θα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Τίτλος της σύμβασης – Ονομασία Έργου – Τοποθεσία.
2. Ονομασία Αναδόχου (μεμονωμένη επιχείρηση ή κοινοπραξία) της σύμβασης.
3. Επιμερισμός των εργασιών κάθε επιχείρησης στη σύμβαση (ποσοστό και είδος συμμετοχής σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας).
4. Εργοδότης.
5. Ημερομηνίες έναρξης και περαιώσης του έργου / Βεβαίωση Περαιώσης ή Πρωτόκολλο Προσωρινής ή Οριστικής Παραλαβής .
6. Περιγραφή αντικειμένου της σύμβασης, από όπου θα τεκμαίρονται κατ' ελάχιστον οι απαιτήσεις των πιο πάνω παραγράφων α και β.

Τα πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης των έργων, για όλες τις περιπτώσεις των οικονομικών φορέων, θα αναφέρουν το χρόνο περαιώσης τους και θα διευκρινίζουν αν τα έργα (κατ' ελάχιστον αυτά που απαιτούνται για την παρούσα εργολαβία και αναφέρονται στις ανωτέρω παραγράφους (α) και (β) εκτελέστηκαν κατά τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης και αν περατώθηκαν κανονικά.

Οικονομικοί φορείς που αποδεικνύουν ότι εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 22.Γ και 22.Δ, της παρούσας, συμμετέχουν στην παρούσα διαδικασία ανάθεσης, ανεξαρτήτως της εγγραφής και της κατάταξής τους σε συγκεκριμένες τάξεις των οικείων μητρώων.¹⁴⁹

23.7 Δικαιολογητικά για πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης του άρθρου 22.Ε¹⁵⁰

Οι οικονομικοί φορείς θα διαθέτουν σε ισχύ τα παρακάτω πιστοποιητικά:

- Πιστοποιητικό ISO 9001:2015 (ή ισοδύναμο) Σύστημα διασφάλισης ποιότητας – Απαιτήσεις
- Πιστοποιητικό EN ISO 14001:2015 (ή ισοδύναμο) Σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης
- Πιστοποιητικό ISO 45001:2018 (ή ισοδύναμο) Σύστημα διαχείρισης για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Ο αναθέτων φορέας αναγνωρίζει ισοδύναμα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από φορείς διαπιστευμένους από ισοδύναμους Οργανισμούς διαπίστευσης, εδρεύοντες και σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνει δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω

πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας ή περιβαλλοντικής διαχείρισης πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα.

23.8 Σχετικά με τον έλεγχο νομιμοποίησης του προσωρινού αναδόχου:

Σε περίπτωση νομικού προσώπου, υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία», με θέμα: “Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου- Κατακύρωση”, τα νομιμοποιητικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει η εξουσία υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου και τα οποία πρέπει να έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους¹⁵¹, εκτός αν σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών φέρουν συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.

Ειδικότερα:

A. Για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς υποβάλλονται:

1) στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι **νομικό πρόσωπο** και εγγράφεται υποχρεωτικά ή προαιρετικά στο ΓΕΜΗ και δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της στο ΓΕΜΗ.¹⁵²

α) για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, υποβάλλει **σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης**, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του¹⁵³.

β) Για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών του νομικού προσώπου, **Γενικό Πιστοποιητικό Μεταβολών** του ΓΕΜΗ, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

2) Στις λοιπές περιπτώσεις τα, κατά περίπτωση, νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, αποφάσεις συγκρότησης οργάνων διοίκησης σε σώμα, κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους.

Σε περίπτωση που για τη διενέργεια της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε πρόσωπο πλέον αυτών που αναφέρονται στα παραπάνω έγγραφα, προσκομίζεται επιπλέον απόφαση- πρακτικό του αρμοδίου καταστατικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου χορηγήθηκαν οι σχετικές εξουσίες.

B. Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα προβλεπόμενα, κατά τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης, αποδεικτικά έγγραφα, και εφόσον δεν προβλέπονται, υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου, από την οποία αποδεικνύονται τα ανωτέρω ως προς τη νόμιμη σύσταση, μεταβολές και εκπροσώπηση του οικονομικού φορέα.

Οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις γίνονται αποδεκτές, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.

Από τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να προκύπτουν η νόμιμη σύσταση του οικονομικού φορέα, όλες οι σχετικές τροποποιήσεις των καταστατικών, το/τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν νόμιμα την εταιρία κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (νόμιμος εκπρόσωπος, δικαίωμα υπογραφής κλπ.), τυχόν τρίτοι, στους οποίους έχει χορηγηθεί εξουσία εκπροσώπησης, καθώς και η θητεία του/των ή/και των μελών του οργάνου διοίκησης/ νόμιμου εκπροσώπου.

Γ. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

Δ. Σε περίπτωση που ο προσφέρων είναι φυσικό πρόσωπο/ ατομική επιχείρηση, εφόσον έχει χορηγήσει εξουσίες εκπροσώπησης σε τρίτα πρόσωπα, προσκομίζεται εξουσιοδότηση του οικονομικού φορέα.

23.9 Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων

(α) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VIII του Προσαρτήματος Β' του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, μπορούν να υποβάλλουν στον αναθέτοντα φορέα πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους.

(β) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.ΕΠ στις τάξεις 3^η έως και 7^η, μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, υποβάλλοντας «Ενημερότητα Πτυχίου» εν ισχύ απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών ¹⁵⁴:

- απόσπασμα ποινικού μητρώου της παρ. 23.3.(α) του άρθρου 23 της παρούσας για τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο εργοληπτικής επιχείρησης. Για τα λοιπά μέλη του Δ.Σ της εταιρείας, θα πρέπει να υποβληθεί αυτοτελώς απόσπασμα ποινικού μητρώου, καθόσον τα πρόσωπα αυτά δεν καλύπτονται από την Ενημερότητα Πτυχίου.
- φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα της παρ. 23.3.(β) του άρθρου 23 της παρούσας.¹⁵⁵
- τα πιστοποιητικά από το αρμόδιο Πρωτοδικείο και το ΓΕΜΗ της παρ. 23.3.(γ) του άρθρου 23 της παρούσας υπό την προϋπόθεση όμως ότι καλύπτονται πλήρως (όλες οι προβλεπόμενες περιπτώσεις) από την Ενημερότητα Πτυχίου.
- το πιστοποιητικό από το αρμόδιο επιμελητήριο όσον αφορά το λόγο αποκλεισμού της παρ. 22.Α.4. (θ) του άρθρου 22 της παρούσας.¹⁵⁶
- το πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής για την ονομαστικοποίηση των μετοχών της παρ. 23.3.(στ) του άρθρου 23 της παρούσας
- τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης της εργοληπτικής επιχείρησης.

Σε περίπτωση που κάποιο από τα ανωτέρω δικαιολογητικά έχει λήξει, προσκομίζεται το σχετικό δικαιολογητικό εν ισχύ. Εφόσον στην Ενημερότητα Πτυχίου δεν αναφέρεται ρητά ότι τα στελέχη του πτυχίου του προσφέροντα είναι ασφαλιστικών ενήμερα στον εΕΦΚΑ (τομέας πρώην ΕΤΑΑΤΜΕΔΕ), ο προσφέρων προσκομίζει επιπλέον της ενημερότητας πτυχίου, ασφαλιστική ενημερότητα για τα στελέχη αυτά.

Από την πλήρη έναρξη ισχύος του π.δ/τος 71/2019 το πιστοποιητικό εγγραφής στο Τμήμα II του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.), αποτελεί επίσημο κατάλογο και απαλλάσσει τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις από την προσκόμιση των αποδεικτικών μέσων που προβλέπονται στα άρθρα 47 επόμενα.

23.10 Δικαιολογητικά για την απόδειξη της στήριξης σε ικανότητες άλλων φορέων (δάνειας εμπειρίας) της παρ. 22.ΣΤ του άρθρου 22 της παρούσας.

Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, η απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, γίνεται με την υποβολή σχετικού συμφωνητικού των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό.

Ειδικότερα, προσκομίζεται έγγραφο (συμφωνητικό ή σε περίπτωση νομικού προσώπου απόφαση του αρμοδίου οργάνου διοίκησης αυτού ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου υπεύθυνη δήλωση), δυνάμει του οποίου αμφότεροι, διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας και τρίτος φορέας, εγκρίνουν τη μεταξύ τους συνεργασία για την κατά περίπτωση παροχή προς τον διαγωνιζόμενο της χρηματοοικονομικής ή/και τεχνικής ή/και επαγγελματικής ικανότητας του φορέα, ώστε αυτή να είναι στη διάθεση του διαγωνιζόμενου για την εκτέλεση της Σύμβασης. Η σχετική αναφορά θα πρέπει να είναι λεπτομερής και να αναφέρει κατ' ελάχιστον τους συγκεκριμένους πόρους που θα είναι διαθέσιμοι για την εκτέλεση της σύμβασης και τον τρόπο δια του οποίου θα χρησιμοποιηθούν αυτοί για την εκτέλεση της σύμβασης. Ο τρίτος θα δεσμεύεται ρητά ότι θα διαθέσει στον διαγωνιζόμενο τους συγκεκριμένους πόρους κατά τη διάρκεια της σύμβασης και ο διαγωνιζόμενος ότι θα κάνει χρήση αυτών σε περίπτωση που του ανατεθεί η σύμβαση. Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει χρηματοοικονομική επάρκεια, θα δηλώνει επίσης ότι καθίσταται από κοινού με τον διαγωνιζόμενο υπεύθυνος για την εκτέλεση της σύμβασης. Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει στοιχεία τεχνικής ή επαγγελματικής καταλληλότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, θα δεσμεύεται ότι θα εκτελέσει τις εργασίες ή υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες, δηλώνοντας το τμήμα της σύμβασης που θα εκτελέσει.

23. 11 Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές:

- οι ένορκες βεβαιώσεις που αναφέρονται στην παρούσα Διακήρυξη, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,
- οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών¹⁵⁷ Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους .

Άρθρο 24: Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς

24.1 Η προσφορά των διαγωνιζόμενων περιλαμβάνει τους ακόλουθους ηλεκτρονικούς υποφακέλους:

- (α) υποφάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»
 (β) υποφάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά»
 σύμφωνα με τα κατωτέρω:

24.2 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα υπό (α) και (β) στοιχεία:

α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ).

Επίσης δύναται να περιλαμβάνει και συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας μπορεί να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ. Η συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 79^Α του ίδιου ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

β) την εγγύηση συμμετοχής, του άρθρου 15 της παρούσας.

γ) Υ.Δ. σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ).

24.3 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Οικονομική Προσφορά» περιέχει το αρχείο pdf, το οποίο παράγεται από το υποσύστημα, αφού συμπληρωθούν καταλλήλως οι σχετικές φόρμες και υπογράφεται, τουλάχιστον με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό.

24.4 Στην περίπτωση που με την προσφορά υποβάλλονται δημόσια ή/ και ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 4.2 β του άρθρου 4 της παρούσας.

«Επισημαίνονται σχετικά με την οικονομική προσφορά τα εξής:

- A. Τα έντυπα που περιέχονται στο Τεύχος Οικονομικής Προσφοράς, συμπληρώνονται σε ακέραια ευρώ, ολογράφως όπου αυτό ζητείται και αριθμητικώς.
- B. Η ολόγραφη αναγραφή των τιμών υπερισχύει της αντίστοιχης αριθμητικής.
- Γ. Αν παρουσιαστούν α) επουσιώδεις ελλείψεις στην αναγραφή των στοιχείων της οικονομικής προσφοράς (πλην εκείνων που επιφέρουν αποκλεισμό), β) διαφορές μεταξύ της ολόγραφης και της αριθμητικής τιμής ή γ) λογιστικά σφάλματα στα αθροίσματα, τα γινόμενα ή τη στρογγυλοποίηση, η Επιτροπή Διαγωνισμού διορθώνει τα σφάλματα και αναγράφει την ορθή οικονομική προσφορά.»

24.5 Επισημαίνεται ότι οικονομικός φορέας παράγει, κατά περίπτωση, από το Υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα τα ηλεκτρονικά αρχεία («εκτυπώσεις») των Δικαιολογητικών Συμμετοχής, Τεχνικής Προσφοράς και της Οικονομικής Προσφοράς σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF), τα οποία υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά, υπογεγραμμένα, τουλάχιστον, με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους ηλεκτρονικούς (υπο)φακέλους της προσφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Άρθρο 25: Υπεργολαβία

25.1 Ο προσφέρων οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Αν ο ανάδοχος πρότεινε συγκεκριμένους υπεργολάβους κατά την υποβολή της προσφοράς του, υποχρεούται, κατά την υπογραφή της σύμβασης εκτέλεσης, να προσκομίσει την υπεργολαβική σύμβαση. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να χορηγήσει προθεσμία στον ανάδοχο κατ' αίτησή του, για την προσκόμιση της υπεργολαβικής σύμβασης με τον αρχικώς προταθέντα υπεργολάβο ή άλλον, που διαθέτει τα αναγκαία, κατά την κρίση της υπηρεσίας αυτής, προσόντα, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος.¹⁵⁸

25.2 Η τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 253 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει από υπεργολάβους δεν αίρει την ευθύνη του κυρίου αναδόχου.

25.3 Οι πληρωμές θα γίνονται στον κύριο ανάδοχο.

25.4 Η Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.:

α) ελέγχει, σε κάθε περίπτωση, την επαγγελματική καταλληλότητα του υπεργολάβου, κατά την έννοια της παρ. 22.B του άρθρου 22 της παρούσας (άρθρα 287 και 75 παρ. 1 περ. α' και 2 ν. 4412/2016 όπως ισχύει), να εκτελέσει το προς ανάθεση τμήμα.

Επιπρόσθετα η ανάθεση τμήματος σύμβασης σε υπεργολάβο ελέγχεται από τον αναθέτοντα φορέα ως προς την επαγγελματική καταλληλότητα του υπεργολάβου, να εκτελέσει το προς ανάθεση τμήμα, κατά την έννοια της περ. α' της παρ.1 και παρ. 2 του άρθρου 75 του Ν.4412/2016, περί κριτηρίων επιλογής, άλλως ο αναθέτων φορέας απαιτεί από τον προσφέροντα να αντικαταστήσει τον υπεργολάβο που δεν πληροί τους ορισμούς της ανωτέρω διάταξης καθώς και των διατάξεων των άρθρων 79 περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ), 80, περί αποδεικτικών μέσων και 81, περί επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e Certis), ή στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 και του άρθρου 74 , περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις,

β) επαληθεύει, σύμφωνα με τα, κατά περίπτωση ειδικώς προβλεπόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας, (άρθρα 79 έως 81 ν. 4412/2016 όπως ισχύει)¹⁵⁹, τη μη συνδρομή στο πρόσωπο του:

i) των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 22.A, πλην της παραγράφου 22.A.5 του άρθρου 22 της παρούσας, αν το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης το (α) οποίο (α) ο κύριος ανάδοχος είχε αναφέρει στην προσφορά του, κατά το άρθρο 287 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει ή κατά την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης ή κατά τη διάρκεια αυτής, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 336 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, ότι προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, **υπερβαίνει το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%)** της συνολικής αξίας της σύμβασης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 337 του Ν.4412/2016 όπως ισχύει

ii) των λόγων αποκλεισμού των παρ. 22.A.1, 22.A.2 και 22.A.9 του άρθρου 22 της παρούσας (άρθρα 73 παρ. 1 και 2 και 74 ν. 4412/2016 όπως ισχύει), αν το (α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το (α) οποίο (α) ο κύριος ανάδοχος είχε αναφέρει στην προσφορά του, κατά το άρθρο 287 όπως ισχύει ή κατά την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης ή κατά τη διάρκεια αυτής, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 336 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, ότι προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, **δεν υπερβαίνει το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%)** της συνολικής αξίας της σύμβασης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 337 του Ν. 4412/2016 και

γ) απαιτεί υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν, κατόπιν του ελέγχου και της επαλήθευσης των ως άνω περιπτώσεων (α) και (β.i) ή (β.ii) αντίστοιχα, διαπιστώνεται ότι δεν πληρούνται οι όροι επαγγελματικής καταληλότητας του υπεργολάβου ή όταν συντρέχουν στο πρόσωπο του οι, ανά περίπτωση, λόγοι αποκλεισμού του.

Άρθρο 25Α : Επίλυση Διαφορών - Εφαρμοστέο Δίκαιο

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει ή σχετίζεται με την ερμηνεία και/ή το κύρος και/ή την εφαρμογή και/ή την εκτέλεση της σύμβασης επιλύεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα A-457-174 & A-457-176 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης. Ως εφαρμοστέο δίκαιο για την ερμηνεία της σύμβασης αλλά και για την επίλυση κάθε διαφοράς που απορρέει ή σχετίζεται με αυτής είναι το ελληνικό δίκαιο.

Άρθρο 26 : Διάφορες ρυθμίσεις

26.1 Η έγκριση κατασκευής του δημοπρατούμενου έργου, αποφασίστηκε με την αριθμ.
[21162 ΟΡΟΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ 23/02/2023](#) Απόφαση του Δ.Σ της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και με την με αριθμό
[2456/07.03.2023](#) Απόφαση του Αν. Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και εγκρίθηκαν τα τεύχη δημοπράτησης του εν λόγω έργου.

26.2 Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. μπορεί να εγκαταστήσει για το έργο αυτό Τεχνικό Σύμβουλο. Ο Ανάδοχος του έργου, έχει την υποχρέωση να διευκολύνει τις δραστηριότητες του Τεχνικού Συμβούλου, που πηγάζουν από τη συμβατική σχέση της Υπηρεσίας με αυτόν.

26.3 Οι προσφέροντες, με την υποβολή της προσφοράς τους, αποδέχονται ανεπιφύλακτα τους όρους της παρούσας Διακήρυξης.

26.4 Με την υπ' αρ. 2210/10.07.2019 Απόφαση Περιφερειάρχη Αττικής, εγκρίθηκε η ένταξη της Πράξης «Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων Δήμων Ραφήνας - Πικερμίου και Σπάτων - Αρτέμιδος και Επαναχρησιμοποίηση - Διάθεση επεξεργασμένων εκροών» με Κωδικό ΟΠΣ 5038731, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020». Η εργολαβία «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΤΩΝ – ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ» αποτελεί το υποέργο 03 της ως άνω Πράξης.

26.5 Ο αναθέτων φορέας ενημερώνει το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει την προσφορά ως προσφέρων ή ως νόμιμος εκπρόσωπος προσφέροντος, ότι η ίδια ή και τρίτοι, κατ' εντολή και για λογαριασμό της, θα επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα που περιέχονται στους φακέλους της προσφοράς και τα αποδεικτικά μέσα τα οποία υποβάλλονται σε αυτήν, στο πλαίσιο του παρόντος Διαγωνισμού, για το σκοπό της αξιολόγησης των προσφορών και της ενημέρωσης έτερων συμμετεχόντων σε αυτόν, λαμβάνοντας κάθε εύλογο μέτρο για τη διασφάλιση του απόρρητου και της ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων και της προστασίας τους από κάθε μορφής αθέμιτη επεξεργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

26.6 Αν, μετά από την τυχόν οριστικοποίηση της έκπτωσης του αναδόχου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο A-457-160 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης, η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίσει την ολοκλήρωση του έργου, προσκαλεί τον επόμενο κατά σειρά μειοδότη του παρόντος διαγωνισμού και του προτείνει να αναλάβει αυτός το έργο ολοκλήρωσης της έκπτωτης εργολαβίας, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που υπέβαλε στον διαγωνισμό. Η σύμβαση εκτέλεσης συνάπτεται, εφόσον εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πρότασης περιέλθει στην Προϊσταμένη Αρχή έγγραφη και ανεπιφύλακτη αποδοχή της. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας θεωρείται ως απόρριψη της πρότασης. Αν ο ανωτέρω μειοδότης δεν δεχθεί την πρόταση σύναψης σύμβασης, η Προϊσταμένη Αρχή προσκαλεί τον επόμενο κατά σειρά μειοδότη, ακολουθώντας κατά τα λοιπά

την ίδια διαδικασία. Εφόσον και αυτός απορρίψει την πρόταση, η Προϊσταμένη Αρχή για την ανάδειξη αναδόχου στο έργο προσφεύγει κατά την κρίση της είτε στην ανοικτή δημοπρασία είτε στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, κατά τις οικείες διατάξεις του ν. 4412/2016.

Η διαδικασία της παρούσας δεν εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση που η Προϊσταμένη Αρχή κρίνει, ότι οι παραπάνω προσφορές δεν είναι ικανοποιητικές για τον κύριο του έργου ή έχουν επέλθει λόγω εφαρμογής νέων κανονισμών αλλαγές στον τρόπο κατασκευής του έργου, ενώ μπορεί να εφαρμόζεται αναλογικά και σε περίπτωση ολοκλήρωσης του έργου, ύστερα από αυτοδίκαιη διάλυση της σύμβασης κατόπιν πτώχευσης του αναδόχου ή διάλυση με υπαιτιότητα του κυρίου του έργου κατά τις κείμενες διατάξεις.

26.7 η Γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου Έργων & Μελετών Εποπτευόμενων Φορέων του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών [ακριβές αντίγραφο απεστάλη στην ΕΥΔΑΠ στις 22.9.2022] για τη συμπερίληψη στα έγγραφα του παρόντος έργου με τίτλο : «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ» / Α-457 απαιτήσεων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας καθώς και οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των μετεχόντων οικονομικών φορέων για την ανάθεση της.

26.8 η υπ. αρ. / X . XX.2022 θετική Γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος ΥΜΕΠΕΡΑΑ με θέμα : «Προέγκριση Τευχών Δημοπράτησης του έργου με τίτλο : «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ» / A-457 με κωδικό ΟΠΣ 5038731.

26.9 Η ελάχιστη τεχνική στελέχωση του εργοταξίου, καθορίζεται τουλάχιστον σε έξι (6) τεχνικούς ανάλογων προσόντων και πείρας με τη φύση και το μέγεθος του παρόντος έργου, από τους οποίους τρείς (3) να είναι διπλωματούχοι ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) (δύο Π.Μ. και ένας Η.Μ.) και δύο (2) πτυχιούχοι ανώτατου τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Τ.Ε.Ι.) (ένας Π.Μ. και ένας Η.Μ.). Για το προσωπικό που αποτελεί την ελάχιστη στελέχωση, απαιτείται προσκόμιση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία βεβαίωσης του οικείου ασφαλιστικού φορέα στην οποία θα αναγράφεται και ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου Α-457-139 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης.

Αθήνα, 2023

ΣΥΝΤΑΞΗΚΕ

Η Προϊσταμένη της Υπηρεσίας
Τευχών Δημοπράτησης

OURANIA   Digitally signed by
MESIMERI   OURANIA MESIMERI
Date: 2023.03.01
15:39:45 +02'00'

Ουρ. Μεσημέρη
Πολ. Μηχανικός

ΕΛΕΓΧΩΗΚΕ & ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Διευθυντής
Μελετών & Υποστήριξης
Συμβάσεων

EVANGELOS FOUGIAS
EVANGELOS FOUGIAS

Ευαγ. Φούγιας
Πολ. Μηχανικός

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την αρ. πρ. 2456/07.03.2023 Απόφαση του Αν. Διευθύνοντος Συμβούλου ΕΥΔΑΠ ΑΕ κου Α. Τόσιου

- ¹ Για την έννοια των “άνω των ορίων” δημοσίων συμβάσεων, πρβ. άρθρο 2 παρ. 1 περ. 28 του ν.4412/2016 όπως ισχύει.
- ² Συμπληρώνονται τα στοιχεία του αναθέτοντος φορέα (επωνυμία, αριθμός φορολογικού μητρώου, κωδικός που αφορά στην ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως αυτός προσδιορίζεται στον επίσημο ιστότοπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης) Πρβλ. παρ. 2 περ. α άρθρου 53 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι οι αναθέτοντες φορείς που αποτελούν αναθέτουσες αρχές (π.χ. ΔΕΥΑ) εφαρμόζουν τις κανονιστικές διατάξεις (πρότυπα τεύχη) που εκδίδονται, κατ’ εξουσιοδότηση του άρθρου 53 του ν.4412/2016 όπως ισχύει , σύμφωνα με την παρ. 2 περ. β του άρθρου 315 του ν.4412/2016 όπως ισχύει, και, συνεπώς χρησιμοποιούν το παρόν τεύχος για τις συμβάσεις έργων που αναθέτουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Βιβλίου II του ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Οι λοιποί αναθέτοντες φορείς δύνανται να χρησιμοποιούν το παρόν τεύχος διακήρυξης για τις συμβάσεις που αναθέτουν σύμφωνα με τις διατάξεις του Βιβλίου II του ν. 4412/2016 όπως ισχύει .
- ³ Στην περίπτωση που πηγή χρηματοδότησης είναι ο τακτικός προϋπολογισμός, ο αναθέτων φορέας αναγράφει τον αριθμό και τη χρονολογία της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, εφόσον η προκαλούμενη δαπάνη πρόκειται να βαρύνει το τρέχον οικονομικό έτος, τον αριθμό καταχώρισής της στα λογιστικά βιβλία του οικείου φορέα, καθώς και τον αριθμό της απόφασης έγκρισης της πολυετούς ανάληψης σε περίπτωση που η δαπάνη εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 4 του π.δ. 80/2016 (Α' 145), περί διαδικασίας για την έκδοση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης. Στην περίπτωση που πηγή χρηματοδότησης είναι το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων, αναγράφει τη Συλλογική Απόφαση Ένταξης και τον ενάριθμο. (Πρβλ. άρθρο 53 παρ. 2 περ. ζ του ν. 4412/2016 όπως ισχύει).
- ⁴ Συμπληρώνεται η επωνυμία του αναθέτοντος φορέα
- ⁵ Συμπληρώνεται ο κωδικός που αφορά στην ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως αυτός προσδιορίζεται στον επίσημο ιστότοπο της Γ.Γ. Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Πρβλ. Άρθρο 53 παρ. 2 περ. α του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁶ Μέσω της λειτουργικότητας “Επικοινωνία” του υποσυστήματος.
- ⁷ Συμπληρώνεται και περιλαμβάνεται στη Διακήρυξη αν δημοσιεύτηκε προκαταρκτική προκήρυξη στην Ε.Ε.Ε. (πρβλ. παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει).
- ⁸ Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Έγγραφο Προμήθειας (L 3) και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.
Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές.
Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ Από τις 2-5-2019, παρέχεται η ηλεκτρονική υπηρεσία [Prometheus ESPDint](https://espdint.eprocurement.gov.gr/) (<https://espdint.eprocurement.gov.gr/>) που προσφέρει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής σύνταξης και διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Μπορείτε να δείτε τη σχετική ανακοίνωση στη Διαδικτυακή Πύλη του ΕΣΗΔΗΣ www.prometheus.gov.gr Πρβλ. και το Διορθωτικό (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 17/65 της 23ης Ιανουαρίου 2018) στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/7 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας , με το οποίο επιλύθηκαν τα σχετικά ζητήματα ορολογίας που υπήρχαν στο αρχικό επίσημο ελληνικό κείμενο του Εκτελεστικού Κανονισμού, Μπορείτε να δείτε το σχετικό Διορθωτικό στην ακόλουθη διαδρομή [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R\(01\)&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R(01)&from=EL)
- ⁹ Η περίπτωση ια) της πρότυπης διακήρυξης συμπληρώνεται και περιλαμβάνεται στη Διακήρυξη, εφόσον ο αναθέτων φορέας περιλάβει υποδείγματα εγγράφων προς υποβολή από τους οικονομικούς φορείς, π.χ εγγυητικών επιστολών.
- ¹⁰ Συμπληρώνονται τυχόν άλλα έγγραφα σύμβασης ή τεύχη που ο αναθέτων φορέας κρίνει αναγκαία με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της σύμβασης ή της διαδικασίας σύναψης (π.χ. σχέδιο συμφωνητικού).

¹¹ Πρβλ. άρθρο 297 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹² Όταν είναι αδύνατο να παρασχεθεί ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να περιληφθεί στο παρόν άρθρο της διακήρυξης πρόβλεψη ότι τα σχετικά έγγραφα της σύμβασης θα διατεθούν με μέσα άλλα πλην των ηλεκτρονικών (όπως το ταχυδρομείο ή άλλο κατάλληλο μέσο ή συνδυασμός ταχυδρομικών ή άλλων καταλλήλων μέσων και ηλεκτρονικών μέσων) (τρίτο εδάφιο παρ. 1 άρθρου 297 ν. 4412/2016 όπως ισχύει). Στην περίπτωση αυτή προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση: «Τα ακόλουθα έγγραφα της σύμβασης ..... διατίθενται από ....., οδός ....., πληροφορίες ..... τηλ.:..... Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ακόμα, να λάβουν γνώση των παρακάτω εγγράφων της σύμβασης ....., στα γραφεία του αναθέτοντος φορέα κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες.»

¹³ Όταν δεν μπορεί να προσφερθεί ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα της σύμβασης, διότι ο αναθέτων φορέας προτίθεται να εφαρμόσει την παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, αναφέρονται, στο παρόν άρθρο της διακήρυξης, τα μέτρα προστασίας του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών, τα οποία απαιτούνται, και τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατή η πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα. Ενδεικτικά, λ.χ., ο αναθέτων φορέας θα μπορούσε να αναφέρει ότι: "Ο οικονομικός φορέας αναλαμβάνει την υποχρέωση να τηρήσει εμπιστευτικά και να μη γνωστοποιήσει σε τρίτους (συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του ελληνικού και διεθνούς Τύπου), χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του αναθέτοντος φορέα, τα ανωτέρω έγγραφα ή πληροφορίες που προκύπτουν από αυτά. Οι οικονομικοί φορείς διασφαλίζουν την τήρηση των απαιτήσεων αυτών από το προσωπικό τους, τους υπεργολάβους τους και κάθε άλλο τρίτο πρόσωπο που χρησιμοποιούν κατά την ανάθεση ή εκτέλεση της σύμβασης. Για τον σκοπό αυτό, κατά την παραλαβή των εγγράφων της σύμβασης, υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 με την οποία δηλώνει τα ανωτέρω".

¹⁴ Συμπληρώνεται από τον αναθέτοντα φορέα με σαφήνεια συγκεκριμένη ημερομηνία (εγκαίρως, ήτοι ως την...), προς αποφυγή οιασδήποτε σύγχυσης και αμφιβολίας.

¹⁵ Συμπληρώνεται η έκτη ημέρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 18 της παρούσας.

¹⁶ Πρβλ οδηγίες για τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου 14 «Διορθωτικό» στην ιστοσελίδα https://simap.ted.europa.eu/documents/10184/166101/Instructions+for+the+use+of+F14_EL.pdf/0bdd2252-323d-44d1-97d5-0babef74629f4

¹⁷ Πρβλ έγγραφο ΕΑΑΔΗΣΥ με α.π. 4121/30-07-2020 « Διευκρινίσεις ως προς την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας στη διαγωνιστική διαδικασία σε περίπτωση τροποποίησης όρων της διακήρυξης» (ΑΔΑ: ΩΡΗ9ΟΕΤΒ-2XZ)

¹⁸ Πρβλ.άρθρο 253 παρ. 2 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει .

¹⁹ Πρβλ. άρθρο 12 παρ. 1.2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα.

²⁰ Αν η διεύθυνση της υπηρεσίας που τηρεί το πρωτόκολλο του Αναθέτοντος Φορέα είναι διαφορετική από την αναφερόμενη στο άρθρο 1, αναγράφεται στο παρόν σημείο η σχετική διεύθυνση.

²¹ Πρβλ. άρθρο 302 παρ. 1 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει .

²² Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται ενιαίο ποσοστό έκπτωσης απαλείφεται η περίπτωση δ της παρ. 3.5. Πρβλ. άρθρο A-457-95 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ), σύμφωνα με το οποίο «αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν είτε συνολικό και ενιαίο ποσοστό έκπτωσης επί της προϋπολογιζόμενης δαπάνης για το συνολικό αντικείμενο του έργου που προκηρύσσεται με κατ' αποκοπή τιμήμα είτε επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%), ιδίως όταν είναι μεγάλο το πλήθος των τιμών μονάδας, με τις οποίες θα καταρτισθεί η σύμβαση».

²³ Πρβλ.άρθρο 12 παρ. 1.2.1 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα.

²⁴ Πρβλ.άρθρο 12 παρ. 1.2.2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα .

²⁵ Πρβλ. άρθρο 12 παρ. 2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα.

²⁶ Πρβλ. άρθρο 12 παρ.2.της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα.

²⁷ Επισημαίνεται ότι, ως προς τις προθεσμίες για την ολοκλήρωση των ενεργειών της Επιτροπής

Διενέργειας Διαγωνισμού ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 221Α του ν. 4412/2016 όπως ισχύει .

²⁸ Πρβλ. άρθρο 13 παρ. 2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα.

²⁹ Πρβλ. άρθρο A457-302 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.)

³⁰ Πρβλ. άρθρο 221Α παρ. 1 περ. β του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

³¹ Πρβλ. άρθρο A457-302 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.)

³² Πρβλ. άρθρο 313 παρ. 5 περ. α του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

³³ Ως προς τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαγωνισμού για την εξέταση των εξηγήσεων των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών πρβλ.ΣτΕ ΕΑ 184/2020 και ιδίως σκέψεις 15-21.

³⁴ Πρβλ. άρθρο A457-103 παρ. 1 εδ. α του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

³⁵ Πρβλ. άρθρο A457-103 παρ. 1 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

³⁶ Βλ.σχετικά με την ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση το άρθρο εικοστό έβδομο της από 20.3.2020 Π.Ν.Π., (Α 68) - που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α'83)-κατά τις παραγράφους 1 και 2 του οποίου:" *H υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) μπορεί να συντάσσεται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «e-Dilos».* Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο της παρούσας. 2. Η αυθεντικοπόίηση που πραγματοποιείται για τη χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος έχει την ίδια ισχύ με τη βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Η ημερομηνία που αναγράφεται στην προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντιστοιχεί στην ημερομηνία έκδοσης της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Εφόσον τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση, τόσο ως ηλεκτρονικό όσο και ως έντυπο έγγραφο, συνιστά έγγραφο βέβαιης χρονολογίας".

³⁷ Για τους φορείς του Βιβλίου II της παρ. 2 του άρθρου 259 του ν.4412/2016 όπως ισχύει.

³⁸ Ομοίως προβλέπεται και στην περίπτωση υποβολής προσφορών, σύμφωνα με το άρθρο 92 παρ. 8 του ν.4412/2016 όπως ισχύει.

³⁹ Πρβλ. άρθρο 14 παρ. 1.2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Δημόσια Έργα.

⁴⁰ Πρβλ. άρθρο A457-103 παρ. 2 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁴¹ Πρβλ. άρθρο A457-103 παρ. 3 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁴² Με την επιφύλαξη των παρ. 7 και 8 του άρθρου 78 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει (λήψη επανορθωτικών μέσων).

⁴³ Πρβλ. άρθρο A457-104 παρ. 2 και 3 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁴⁴ Πρβλ. άρθρο A457-103 παρ. 6 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁴⁵ Πρβλ. άρθρο A457-103 παρ. 6 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁴⁶ Πρβλ. άρθρο A457-316 παρ. 1 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁴⁷ Πρβλ. άρθρο A457-316 παρ. 2 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁴⁸ Πρβλ. άρθρο A457-316 παρ. 3 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁴⁹ Η φράση «έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020 (Α' 127)» προστίθεται στη διακήρυξη μόνο στις περιπτώσεις εκείνες, στις οποίες προβλέπεται υποχρέωση προσυμβατικού ελέγχου.

⁵⁰ Πρβλ. άρθρο A457-316 παρ. 4 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁵¹ Πρβλ. άρθρο A457-316 παρ. 5 ν του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

- ⁵² Πρβλ. άρθρο A457-316 παρ. 5 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).
- ⁵³ Πρβλ. άρθρο A457-316 παρ. 7 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).
- ⁵⁴ Πρβλ. άρθρο A457-316 παρ. 8 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).
- ⁵⁵ Πρβλ. άρθρο 361 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει και 4 του π.δ. 39/2017.
- ⁵⁶ Πρβλ. άρθρο 15 KYA ΕΣΗΔΗΣ Δημόσια Έργα
- ⁵⁷ Πρβλ. άρθρο 363 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁵⁸ Πρβλ. άρθρο 364 παρ. 1 Ν. 4412/2016 όπως ισχύει και 6 του π.δ. 39/2017.
- ⁵⁹ Πρβλ. άρθρο 364 παρ. 2 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει
- ⁶⁰ Πρβλ. παρ. 1 του άρθρου 365 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁶¹ Πρβλ. άρθρα 360 παρ. 2 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει και 3 παρ. 2 του π.δ. 39/2017, πρβλ. άρθρο 367 παρ. 4 Ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁶² Πρβλ. άρθρο 372 παρ. 3 ν. 4412/2016 όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο: «Αρμόδιο για την εκδίκαση των υποθέσεων του παρόντος είναι το Διοικητικό Εφετείο της έδρας του Αναθέτοντος φορέα. Κατ' εξαίρεση, διαφορές οποίες προκύπτουν από την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας». Κατά συνέπεια, με βάση την εκτιμώμενη αξία εκάστης σύμβασης, η α.α. συμπληρώνει στο παρόν άρθρο της Διακήρυξης, το αρμόδιο, ανά περίπτωση, Δικαστήριο, ήτοι το Διοικητικό Εφετείο ή το Συμβούλιο της Επικρατείας αναλόγως.
- ⁶³ Πρβλ. άρθρο 372 παρ. 1 και 2 Ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁶⁴ Πρβλ. άρθρο 372 παρ. 4 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁶⁵ Πρβλ. άρθρο 372 παρ. 6 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁶⁶ Πρβλ. άρθρο 80 παρ. 10 ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁶⁷ Πρβλ. άρθρο 92 παρ. 4 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁶⁸ Τίθεται μόνο εφόσον πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ⁶⁹ Νόμοι, ΠΔ και υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται μετά την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, δεν αποτελούν μέρος του εφαρμοστέου θεσμικού πλαισίου της διακήρυξης.
- ⁷⁰ Όταν πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. έργο, τούτο να αναγράφεται στη Διακήρυξη και ειδικότερα να αναγράφεται ο τίτλος της Πράξης και του Επιχειρησιακού Προγράμματος στο πλαίσιο του οποίου είναι ενταγμένο το δημοπρατούμενο έργο, καθώς και τα ποσοστά συγχρηματοδότησης της δαπάνης του έργου από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους (με αναφορά στο διαρθρωτικό ταμείο). Επίσης, η σχετική συμπλήρωση ακολουθεί τη διακριτή ορολογία Συλλογικές Αποφάσεις (ΣΑ) έργων, ενάριθμος έργου ή ΚΑΕ, ανάλογα την πηγή χρηματοδότησης (ΠΔΕ ή Τακτικός προϋπολογισμός). Για το ζήτημα της ανάληψης δαπανών δημοσίων επενδύσεων, βλ. και άρθρο 5 του π.δ 80/2016. Πρβλ. άρθρο 281 παρ.2 περ. ζ ν. 4412/2016 όπως ισχύει.
- ⁷¹ Οι κρατήσεις προσαρμόζονται ανάλογα με τον φορέα εκτέλεσης του έργου.
- ⁷² Ή/και η Επιτροπή Διαγωνισμού, κατά περίπτωση (πρβλ. άρθρο 13 παρ. 3 περ. γ' & 'δ της KYA ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα).
- ⁷³ Πρβλ. άρθρο 310 ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Πρβλ και έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων επί του άρθρου 42 του ν. 4782/2021.
- ⁷⁴ Σε περίπτωση που περιλαμβάνονται τυχόν δικαιώματα προαιρεσης, διαμορφώνεται αναλόγως η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (προϋπολογισμός δημοπράτησης) και το παρόν άρθρο (πρβ. άρθρα 6 παρ. 1 και 337 παρ. 1 περ. α' του ν. 4412/2016 όπως ισχύει).
- ⁷⁵ Το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών επαναϋπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση, ώστε να διατηρείται η εν λόγω ποσοστιαία αναλογία του 9% επί της δαπάνης εργασιών με ΓΕ&ΟΕ, σύμφωνα με την παράγραφο 3 περ. β του άρθρου 156 ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

⁷⁶ Πρβλ. άρθρο 6 παρ. 7 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

⁷⁷ Ο αναθέτων φορέας διαμορφώνει το παρόν σημείο της διαικήρυξης, ανάλογα με το αν αποφασίσει να υποδιαιρέσει τη σύμβαση σε περισσότερα τμήματα/έργα ή όχι, ήτοι να τα αναθέσει ως ενιαίο σύνολο. Στην περίπτωση που επιλέξει να μην υποδιαιρέσει σε τμήματα, αναφέρει, στο παρόν σημείο της διαικήρυξης, τους βασικούς λόγους της απόφασής της αυτής (πρβλ. άρθρο 288 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει).

⁷⁸ Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να ορίζεται διαφορετικά, αν λόγου χάρη δεν προβλέπεται η άμεση έναρξη των εργασιών (Πρβλ. άρθρο A457-147 παρ.2 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.)).

⁷⁹ Το ποσοστό της εγγύησης συμμετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς το Φ.Π.Α., με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, μη συνυπολογιζομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης (Πρβλ. άρθρο A457-302 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.)).

⁸⁰ Πρβλ. άρθρο 313 παρ. 1 ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

⁸¹ Πρβ. άρθρο A457-302 παρ. του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁸² Συμπληρώνεται ανάλογα με το εάν προβλέπεται ή όχι η χορήγηση προκαταβολής, η οποία μπορεί να ανέρχεται μέχρι του δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας της σύμβασης, χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α. Σύμφωνα με την παράγραφο 10 εδ. α του άρθρου 25 του ν. 3614/2007 (όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 242 του ν. 4072/2012), στις περιπτώσεις συγχρηματοδοτούμενων δημόσιων έργων στις διαικηρύξεις υποχρεωτικά περιλαμβάνεται δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής. Η υποχρέωση αυτή εξακολουθεί να ισχύει και για τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020 δυνάμει της παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 4314/2014.

⁸³ Πρβλ. άρθρα A457-302 παρ. 7 & 8 και A457-150 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.). Εφόσον προβλέπεται προκαταβολή, στο παρόν άρθρο της Διαικήρυξης, συμπληρώνονται οι όροι για την εγγυητική επιστολή προκαταβολής.

⁸⁴ Πρβλ. άρθρα A457-302 παρ. 8 ν. και A457-150 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁸⁵ Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να καθορίζεται όριο ποσοστού έκπτωσης, πάνω από το οποίο ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει, επιπλέον της εγγύησης καλής εκτέλεσης, πρόσθετη εγγύηση, κλιμακωτά αυξανόμενη βάσει του ποσοστού έκπτωσης. Πρβλ. άρθρο A457-302 παρ. 4 τελευταίο εδάφιο του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁸⁶ Πρβλ. άρθρο A457-302 παρ. 17 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁸⁷ Πρβλ. άρθρο A457-160 παρ. 9 περ. β του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁸⁸ Πρβλ. άρθρο A457-302 παρ. 14 περ. β του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁸⁹ Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να ζητούν από τους προσφέροντες να παράσχουν «Εγγύηση καλής λειτουργίας» για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που ανακύπτουν ή των ζημιών που προκαλούνται από δυσλειτουργία των έργων κατά την περίοδο εγγύησης καλής λειτουργίας, εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Το ύψος της εγγύησης καλής λειτουργίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Η επιστροφή της ανωτέρω εγγύησης λαμβάνει χώρα μετά από την ολοκλήρωση της περιόδου εγγύησης καλής λειτουργίας. Οι εγγυητικές επιστολές καλής λειτουργίας περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παράγραφο 15.2 της παρούσας και επιπρόσθετα, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης. Πρβλ. άρθρο A457-302 παρ. 10 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁹⁰ Πρβλ. άρθρο A457-302 παρ. 14 περ. α του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.).

⁹¹ Τα γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων,

για την παροχή εγγυήσεων συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (εγγυοδοτική παρακαταθήκη) συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει αυτό και ειδικότερα βάσει του άρθρου 4 του π.δ της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927 (“Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων”). Πρβλ. Το με αρ. πρωτ. 2756/23-5-2017 έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ: 7ΝΣΡΟΕΤΒ-975).

⁹² Πρβλ. άρθρο A457-302 παρ. 13 του Τεύχους Κανονιστικού Πλαισίου Υλοποίησης της Σύμβασης (Τ.Κ.Π.Υ.Σ.), καθώς και τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.1.ζ. της παρούσας, ως προς τις εγγυήσεις συμμετοχής.

⁹³ Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

⁹⁴ Ορίζεται ο χρόνος από αναθέτοντα φορεά κατ' εκτίμηση των ιδιαιτεροτήτων της διαδικασίας. Για τον καθορισμό του χρόνου ισχύος της προσφοράς, πρβλ. άρθρο 97 παρ. 3 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου: «Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργων...., οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για χρονικό διάστημα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε δέκα (10) μήνες, μέσα στο οποίο πρέπει να συναφθεί η σύμβαση. Ειδικότερα, στους διαγωνισμούς που υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο ως άνω χρόνος ισχύος των προσφορών προσανξάνεται κατά τρεις (3) επιπλέον μήνες αντίστοιχα».

⁹⁵ Πρβλ. άρθρο 97 παρ. 1 ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

⁹⁶ Πρβλ. άρθρο 97 παρ. 5 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

⁹⁷ Πρβλ. Άρθρα 293 και 295 του ν. 4412/2016.

⁹⁸ Σύμφωνα με τις περ. (31) και (35) παρ. 1 και την παρ. 3 άρθρου 377 καθώς και τις παρ. 11 και 12 άρθρου 379 ν. 4412/2016 όπως ισχύει, εξακολουθεί η υποχρέωση δημοσίευσης προκήρυξης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 άρθρου 15 ν. 3669/2008, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 3548/2007, στον περιφερειακό και τοπικό τύπο μέχρι **31/12/2023**.

⁹⁹ Πρβλ. Άρθρο 255 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Επισημαίνεται ότι οι αναθέτοντες φορείς δεν μπορούν να καλούν συγκεκριμένες τάξεις / πτυχία του ΜΕΕΠ ή του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.

¹⁰⁰ Κατ' αντίστοιχία με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου σύμφωνα με το άρθρο 11 της παρούσας (αναφέρεται η κατηγορία ή οι κατηγορίες στις οποίες εμπίπτει το έργο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 45 του π.δ/τος 71/2019).

¹⁰¹ Για την κατανόηση πρακτικών διαδικασιών, ιδίως κατά την εξέταση της συμμετοχής τρίτων χωρών σε διαγωνισμούς, βλ. τις «Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή τρίτων χωρών στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ», Βρυξέλλες, 24.7.2019 C(2019) 5494 final.

¹⁰² Σύμφωνα με το ισχύον κείμενο της ΣΔΣ https://wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gpa_e.htm

¹⁰³ Για το έλεγχο των χωρών που έχουν συνάψει συμφωνίες με την Ένωση δες την ιστοσελίδα της Επιτροπής https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/international_en

¹⁰⁴ Πρβλ περ. ε παρ. 1 άρθρου 91 ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁰⁵ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 1 εδ. α του ν. 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 6 του ν. 4497/2017. Επισημαίνεται ότι, στο ΕΕΕΣ, η αναφορά σε “τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση” νοείται, δεδομένης της ως άνω νομοθετικής μεταβολής, ως “αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση”, η δε σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα στο Μέρος III.A. του ΕΕΕΣ αφορά μόνο σε αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις.

¹⁰⁶ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁰⁷ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 2Α τελευταίο εδάφιο του ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Σχετική δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ

¹⁰⁸ Επισημαίνεται ότι η εν λόγω πρόβλεψη για παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό αποτελεί δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής (πρβλ. Άρθρο 73 παρ. 3 του ν. 4412/2016). Σε περίπτωση που δεν επιθυμεί να προβλέψει τη σχετική δυνατότητα, η αναθέτουσα αρχή διαγράφει την παράγραφο αυτή.

¹⁰⁹ Οι λόγοι της παραγράφου 22.Α.4. αποτελούν δυνητικούς λόγους αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 4 ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Κατά συνέπεια, ο αναθέτων φορέας δύναται να επιλέξει έναν, περισσότερους, όλους ή ενδεχομένως και κανέναν από τους λόγους αποκλεισμού συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής,

ειδικές περιστάσεις κλπ), με σχετική πρόβλεψη στο παρόν σημείο της διακήρυξης..

¹¹⁰ Σχετική δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ

¹¹¹ Σημειώνεται ότι ο ανωτέρω εθνικός λόγος αποκλεισμού συμπληρώνεται στο Μέρος III Δ του ΕΕΕΣ (Άλλοι Λόγοι Αποκλεισμού που ενδέχεται να προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους της α.α ή του α.φ).

¹¹² Πρβλ. παρ. 3 άρθρου 8 του ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 239 του ν. 4782/2

¹¹³ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 6 ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹¹⁴ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 10 ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Επίσης, βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. 6271/30-11-2018 έγγραφο της Αρχής (ΑΔΑ Ψ3Κ8ΟΕΤΒ-09Β) σχετικά με την απόφαση ΔΕΕ της 24 Οκτωβρίου 2018 στην υπόθεση C-124/2017 Vossloh, ιδίως σκέψεις 38-41, ΣτΕ ΕΑ 40/2019.

¹¹⁵ Υπενθυμίζεται ότι αναφορά στην παράγραφο 22.Α.4 θα γίνει μόνο στην περίπτωση που ο αναθέτων φορέας επιλέξει κάποιον από τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού.

¹¹⁶ Σχετικά με την προσκόμιση αποδείξεων για τα επανορθωτικά μέτρα βλ. την απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2021 του ΔΕΕ στην υπόθεση C-387/19

¹¹⁷ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 7 ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹¹⁸ Πρβλ. απόφαση υπ' αριθμ. 49341 -19/05/2020 (ΦΕΚ 385 τεύχος ΥΟΔΔ, 25-05-2020), η οποία εξακολουθεί να ισχύει έως την έκδοση της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹¹⁹ Επισημαίνεται ότι δλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, τλην της καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας (αρ. 75 παρ. 2 σε συνδυασμό με το αρ. 76 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει), είναι προαιρετικά για τον αναθέτοντα φορέα και πρέπει να σχετίζονται και να είναι ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης (άρθρο 75 παρ. 1 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει). Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να διαμορφώνονται κατά τρόπο, ώστε να μην περιορίζεται δυσανάλογα η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων στους διαγωνισμούς. Κατά το στάδιο του προσδιορισμού των κριτηρίων καταλληλότητας των υποψηφίων, είναι αναγκαίο να τηρούνται από τις αναθέτουσες αρχές, οι θεμελιώδεις ενωσιακές αρχές, ιδίως η αρχή της ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων, της αποφυγής των διακρίσεων, της διαφάνειας και της ανάπτυξης του ελεύθερου ανταγωνισμού. Τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 22.Β – 22.Ε εξετάζονται κατά τη διαδικασία ελέγχου της καταλληλότητας του προσφέροντος να εκτελέσει τη σύμβαση (κριτήρια "on/off").

¹²⁰ Επισημαίνεται ότι οι αναθέτοντες φορείς δεν μπορούν να καλούν συγκεκριμένες τάξεις/ πτυχία του ΜΕΕΠ ή, από την έναρξη ισχύος του π.δ. 71/2019, του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.). . Πρβλ. άρθρο 76 παρ. 4, του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹²¹ Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις πρέπει να σχετίζονται και να είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης (πρβ. άρθρο 75 παρ. 1 τελευταίο εδάφιο και αρ. 75 παρ. 3 του ν. 4412/2016). Οι εν λόγω απαιτήσεις καθορίζονται περιγραφικά στο παρόν σημείο, χωρίς παραπομπή σε τάξεις/πτυχία του ΜΕΕΠ ή του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. Σε κάθε περίπτωση και για το μεταβατικό χρονικό διάστημα ισχύος των άρθρων 80 έως 110 του ν. 3669/2008, όπως αυτό προκύπτει από το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019 και έως την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου, επισημαίνεται ότι, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να περιγράφει τις σχετικές απαιτήσεις ανάλογα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 71/2019, τηρουμένων των ειδικότερων ρυθμίσεων του άρθρου 76 του ν. 4412/2016 αναφορικά με τις πέραν των προβλεπόμενων απαιτήσεων για την έγγραφή και κατάταξη σε τάξη των οικείων μητρώων του π.δ 71/2019 (Α' 112), αντίστοιχου προϋπολογισμού ανά κατηγορία έργου.

¹²² Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις πρέπει να σχετίζονται και να είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης (πρβ. άρθρο 75 παρ. 1 τελευταίο εδάφιο και αρ. 75 παρ. 4 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει). Οι εν λόγω απαιτήσεις καταρχάς καθορίζονται περιγραφικά στο παρόν σημείο, χωρίς παραπομπή σε τάξεις/πτυχία του ΜΕΕΠ ή του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε ούτε σε βαθμίδες/κατηγορίες του ΜΕΚ. Σε κάθε περίπτωση και για το μεταβατικό χρονικό διάστημα

ισχύος των άρθρων 80 έως 110 του ν. 3669/2008, όπως αυτό προκύπτει από το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019 και έως την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου, επισημαίνεται ότι, ο αναθέτων φορέας μπορεί να περιγράψει τις σχετικές απαιτήσεις ανάλογα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 71/2019, τηρουμένων των ειδικότερων ρυθμίσεων του άρθρου 76 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει αναφορικά με τις πέραν των προβλεπόμενων απαιτήσεων για την εγγραφή και κατάταξη σε τάξη των οικείων μητρώων του π.δ 71/2019 (Α' 112), αντίστοιχου προϋπολογισμού ανά κατηγορία έργου.

¹²³ Πρβλ. άρθρο 19 παρ. 2 εδ. γ' του ν. 4412/2016.

¹²⁴ Πρβλ. άρθρο 76 παρ. 3 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹²⁵ Προαιρετική επιλογή. Η παρ. 22.Ε τίθεται κατά διακριτική ευχέρεια του αναθέτοντος φορέα και συμπληρώνεται εφόσον προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Επισημαίνεται ότι όλες οι απαιτήσεις πρέπει να σχετίζονται και να είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης (άρθρο 75 παρ. 1 ν. 4412/2016 όπως ισχύει).

¹²⁶ Το εδάφιο αυτό προστίθεται κατά την κρίση του αναθέτοντος φορέα σύμφωνα με το άρθρο 78 παρ. 1 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, άλλως διαγράφεται.

¹²⁷ Ως προς τον τρόπο υποβολής των αποδεικτικών μέσων του παρόντος άρθρου, τα οποία έχουν συνταχθεί/ παραχθεί από τους ίδιους τους οικονομικούς φορείς πρβλ. Άρθρο 8 παρ. 3 της με. αρ. 117384/26-10-2017 Κ.Υ.Α.

¹²⁸ Πρβ άρθρο 79^Α παρ. 4 ν. 4412/2016 όπως ισχύει,

¹²⁹ Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω δυνατότητα εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του οικονομικού φορέα. Εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα να υπογράφεται το ΕΕΕΣ από το σύνολο των φυσικών προσώπων που αναφέρονται στα τελευταία δύο εδάφια του άρθρου 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹³⁰ Πρβλ. άρθρο 79Α ν. 4412/2016 όπως ισχύει

¹³¹ Βλ. Δ.Ε.Ε. απόφαση της 19.6.2019, Meca, C-41/18, EU:C:2019:507, σκ. 28

¹³² Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 754/2020, 753/2020 (Δ Τμήμα)

¹³³ Πρβλ. άρθρο 79 παρ. 8, σε συνδυασμό με άρθρο 73 παρ 2Α ν. 4412/2016 όπως ισχύει

¹³⁴ Εφιστάται η προσοχή των αναθέτοντων φορέων στο ότι πρέπει να ζητείται η προσκόμιση δικαιολογητικών προς απόδειξη μόνο των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που έχουν τεθεί στην παρούσα διακήρυξη. Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι, ο αναθέτων φορέας δύναται, κατά το αρ. 79 παρ. 5 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

¹³⁵ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016 όπως ισχύει.

¹³⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο του ν. 4412/2016 όπως ισχύει : "Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση."

¹³⁷ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016 όπως ισχύει.

¹³⁸ Οι υπεύθυνες δηλώσεις του παρόντος τεύχους υπογράφονται και γίνονται αποδεκτές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4.2. β) της παρούσας

¹³⁹ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁴⁰ Πρβλ. το με α.π. 2440/22-04-2021έγγραφο της Αρχής « Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας» (ΑΔΑ: 9ΒΚΩΟΕΤΒ-7Δ6)

¹⁴¹ Η πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής eCertis για την αναζήτηση ισοδύναμων πιστοποιητικών άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε είναι διαθέσιμη, χωρίς κόστος, στη διαδρομή. <https://ec.europa.eu/tools/ecertis/search>. Επισημαίνεται ότι η ΕΑΑΔΗΣΥ είναι ο αρμόδιος εθνικός φορέας για την καταχώρηση και τήρηση των στοιχείων του eCertis για την Ελλάδα. Πρβλ. το με αριθμ. πρωτ. 2282/25-4-2018 σχετικό έγγραφο της Αρχής στον ακόλουθο σύνδεσμο <http://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-gia-tous-foreis/341-ecertis-epigrammiko-apo8ethrio-pistopoihtikwn-twn-dhmosiwn-symvasewn>

¹⁴² Επισημαίνεται ότι ο αναθέτων φορέας, εφόσον μπορέσει να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις αυτές, αποκλείει οποιονδήποτε οικονομικό φορέα από τη

συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της δημόσιας σύμβασης.

¹⁴³ Πρβλ. άρθρο 8 ν. 3310/2005 και π.δ. 82/1996.

¹⁴⁴ Για τις αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες ιδρυθείσες σε κράτος μέλος της ΕΕ σχετικό είναι το Παράρτημα I της οδηγίας 2012/30/ΕΕ (L315/91) με την οποία αναδιατυπώθηκε η Οδηγία 77/91/ΕΟΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αρ N26/1). Πρβλ. ΣτΕ 303/2020 (επταμελής).

¹⁴⁵ Πρβλ. παρ. 3 άρθρου 8 του ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 239 του ν. 4782/21.

¹⁴⁶ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁴⁷ η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του π.δ. 71/2019 (Α' 112). Επισημαίνεται ότι τα πτυχία των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.Ε.Π.), που είναι σε ισχύ κατά την 3^η Ιουλίου 2019 εξακολουθούν να ισχύουν ως την 1^η Σεπτεμβρίου 2021, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε ώρας και την 2^η Ιουλίου 2019 (Πρβλ. άρθρο 65 παρ. 1 του π.δ 71/2019 (Α' 112) ως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 144 του ν. 4764/2020 (Α' 256)).

¹⁴⁸ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁴⁹ Πρβλ. άρθρο 76 παρ. 4 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁵⁰ Εφόσον έχει αναφερθεί σχετική απαίτηση στο άρθρο 22.Ε συμπληρώνεται αναλόγως σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁵¹ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁵² Σύμφωνα με το άρθρο 86 ν. 4635/2019 στο ΓΕΜΗ εγγράφονται υποχρεωτικά

α. η Ανώνυμη Εταιρεία που προβλέπεται στον ν. 4548/2018 (Α` 104),

β. η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης που προβλέπεται στον ν. 3190/1955 (Α` 91),

γ. η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία που προβλέπεται στον ν. 4072/2012 (Α` 86),

δ. η Ομόρρυθμη και Ετερόρρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) Εταιρεία που προβλέπονται στον ν. 4072/2012 (Α` 86), καθώς και οι ομόρρυθμοι εταίροι αυτών,

ε. ο Αστικός Συνεταιρισμός του ν. 1667/1986 (Α` 196) (στον οποίο περιλαμβάνονται ο αλληλασφαλιστικός, ο πιστωτικός και ο οικοδομικός συνεταιρισμός),

στ. η Κοιν.Σ.Ε.Π. που συστίνεται κατά τον ν. 4430/2016 (Α` 205) και ζ. η Κοιν.Σ.Π.Ε. που συστίνεται κατά τον ν. 2716/1999 (Α` 96), η. η Αστική Εταιρεία με οικονομικό σκοπό (άρθρο 784 ΑΚ και 270 του ν. 4072/2012) θ. ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού που προβλέπεται από τον Κανονισμό 2137/1985/ΕΟΚ (ΕΕΕΚ L. 199, διορθωτικό L. 247) και έχει την έδρα του στην ημεδαπή, η Ευρωπαϊκή Εταιρεία που προβλέπεται στον Κανονισμό 2157/2001/ΕΚ (ΕΕΕΚ L. 294) και έχει την έδρα της στην ημεδαπή,ια. η Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία που προβλέπεται στον Κανονισμό 1435/2003/ΕΚ (ΕΕΕΚ L. 207) και έχει την έδρα της στην ημεδαπή,

ιβ. τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (ΕΕ L 169/30.6.2017) και έχουν έδρα σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

ιγ. τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα και νομική μορφή ανάλογη με εκείνη των αλλοδαπών εταιριών που αναφέρεται στην περίπτωση ιβ',

ιδ. τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία, μέσω των οποίων ενεργούν εμπορικές πράξεις στην ημεδαπή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που έχουν την κύρια εγκατάσταση ή την έδρα τους στην αλλοδαπή και δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις ιβ' και ιγ',

ιε. η Κοινοπραξία που καταχωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 293 παράγραφος 3 του ν. 4072/2012

¹⁵³ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁵⁴ Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 5 του ν. 3669/2008: "Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων χορηγείται σε κάθε εργοληπτική επιχειρηση συγγεγραμμένη στο Μ.Ε.Ε.Π. «ενημερότητα πτυχίου», η οποία, σε συνδυασμό με τη βεβαίωση εγγραφής που εκδίδεται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.Ε.Π., συνιστά «επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών [...] και απαλλάσσει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να καταθέτουν τα επιμέρους δικαιολογητικά στους διαγωνισμούς." Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 22 (Τροποποιήσεις του Ν. 4412/2016) περ. 66 του ν. 4441/2016 (Α' 227] "α. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 31 της παραγράφου 1 του άρθρου 377 αντικαθίσταται ως εξής: «31) του Ν.

3669/2008 (Α' 116), πλην των άρθρων 80 έως 110, τα οποία παραμένουν σε ισχύ μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 83, των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 20 και της παραγράφου 1 α του άρθρου 176».

¹⁵⁵ Στην περίπτωση όμως που η Ενημερότητα Πτυχίου δεν καλύπτει τις εισφορές επικουρικής ασφάλισης, τα σχετικά δικαιολογητικά υποβάλλονται ξεχωριστά.

¹⁵⁶ Μόνο στην περίπτωση που έχει επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή ως λόγος αποκλεισμού.

¹⁵⁷ Πρβ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016.

¹⁵⁸ Πρβλ. άρθρο 165 παρ. 3 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

¹⁵⁹ Πρβλ. άρθρο 58 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει.

**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

Εισαγωγή

Η «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με τον διακριτικό τίτλο «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.», εδρεύουσα στον Δήμο Γαλατσίου, οδός Ωρωπού αρ. 156, με ΑΦΜ 094079101, ΔΟΥ ΦΑΕ Αθηνών, όπως εκπροσωπείται νόμιμα, (στο εξής η «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.») ενεργώντας ως «**υπεύθυνος επεξεργασίας**», δεσμεύεται βάσει των οριζόμενων από τον **Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679** [«Για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)»] απέναντι στους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, στους αναδόχους των δημοσίων συμβάσεων που προκηρύσσει ή/και αναθέτει ή/και επιβλέπει, καθώς και στους τυχόν τρίτους εμπλεκόμενους στην σύμβαση, ήτοι, ενδεικτικώς αναφερόμενους, στους υπεργολάβους, στους τρίτους οικονομικούς φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται οι ανάδοχοι σεβόμενη την ιδιωτικότητά τους και επαγρυπνώντας για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας και της ασφάλειας των προσωπικών τους δεδομένων.

Ως «προσφέροντες οικονομικοί φορείς» ή «ανάδοχοι» για τους σκοπούς της παρούσας Πολιτικής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων ορίζονται όλοι οι οικονομικοί φορείς οι οποίοι υποβάλουν προσφορά ή στους οποίους κατακυρώνεται μία σύμβαση έργου, μελέτης, παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, προμήθειας ή παροχής γενικών υπηρεσιών όπως οι έννοιες αυτές ορίζονται στον ν. 4412/2016 περί δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (Α' 147).

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας Πολιτικής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (εφεξής η «πολιτική») είναι αφενός η περιγραφή του πλαισίου εντός του οποίου η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα των προσφερόντων οικονομικών φορέων, των αναδόχων και των τυχόν τρίτων εμπλεκόμενων στην σύμβαση και αφετέρου η ενημέρωσή τους σχετικά με το είδος των δεδομένων που συλλέγει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., ο τρόπος επεξεργασίας τους (συλλογή, καταχώρηση, αποθήκευση, χρήση, διαβίβαση κ.ά.), τα μέσα προστασίας των προσωπικών δεδομένων και τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων (προσφέροντες οικονομικοί φορείς, ανάδοχοι και λοιπά εμπλεκόμενα στην σύμβαση πρόσωπα) έναντι αυτής της επεξεργασίας, η οποία σε κάθε περίπτωση διενεργείται με αξιόπιστο και διαφανή τρόπο.

Εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα αποτελούν νομικά πρόσωπα, η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. διατηρεί το δικαιώμα επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των μετόχων, των μελών του διοικητικού ή/και εποπτικού τους οργάνου, των διαχειριστών, των νομίμων εκπροσώπων τους και ενδεχομένως του προσωπικού που αυτοί απασχολούν καθώς και άλλων συνεργατών τους που μπορεί να αναλάβουν την υλοποίηση του συμβατικού αντικειμένου (π.χ. τα μέλη

ομάδας εργασίας του αναδόχου για την εκτέλεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών οι οποίοι δεν θα συμβάλλονται μαζί του με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας).

Η παρούσα πολιτική έχει εφαρμογή σε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που επεξεργάζεται η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ανεξαρτήτως του τόπου ή/και του μέσου συλλογής ή/και αποθήκευσής τους.

Υπεύθυνη Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. έχει οριστεί η Μαριάννα Αλμπούρα (dpo@eydap.gr).

ΜΕΡΟΣ Α'

Υπεύθυνος Επεξεργασίας και Σκοπός Επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. έχει δικαίωμα ως υπεύθυνος επεξεργασίας να προβαίνει σε επεξεργασία των αναγκαίων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προσφερόντων οικονομικών φορέων, των αναδόχων με τους οποίους συμβάλλεται καθώς και όλων των τυχόν τρίτων εμπλεκόμενων στην σύμβαση, όπως για παράδειγμα υπεργολάβων ή δανειζόντων την εμπειρία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των ως άνω φυσικών προσώπων θα γίνεται αποκλειστικά για σκοπούς αξιολόγησής τους στα πλαίσια διαδικασίας ανάθεσης, εκτέλεσης υλοποίησης και υποστήριξης κατά την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί ή υφίσταται μεταξύ αυτών και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και για σκοπούς σχετιζόμενους με την εκπλήρωση των εν γένει υποχρεώσεών τους που απορρέουν είτε από την συναφθείσα σύμβαση, είτε ευθέως από το νόμο, σύμφωνα με τις προβλέψεις του εθνικού και ενωσιακού δικαίου.

Ποιες πληροφορίες συλλέγουμε και σε ποιες περιπτώσεις

Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υπόκεινται σε επεξεργασία από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. έχουν γνωστοποιηθεί σε αυτήν από το ίδιο τον προσφέροντα οικονομικό φορέα ή τον ανάδοχο ή προκύπτουν από προδήλως δημοσιοποιημένα στοιχεία ή δημόσιες αρχές ύστερα από νόμιμη πρόσβαση σε αυτές.

Ενδεικτικώς, και όχι περιοριστικώς, με την παρούσα πολιτική προβλέπεται ότι συλλέγονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των ανωτέρω αναφερόμενων φυσικών προσώπων για σκοπούς σχετικά ιδίως με την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με τον ν.4412/2016, της τήρησης αρχέου συμβάσεων, των απαραίτητων επιδόσεων εγγράφων, της εκκαθάρισης δαπανών και των εκατέρωθεν απαιτήσεων, της έκδοσης εντολών πληρωμής.

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης και των συμβάσεων που τελικώς κατακυρώνει στους αναδόχους, ως

αυτά αφορούν κατά περίπτωση την εκάστοτε σύμβαση, ενδεχομένως να αφορούν κατά περίπτωση τα εξής:

- Ονοματεπώνυμο
- Πατρώνυμο
- Μητρώνυμο
- Ημερομηνία γέννησης
- Στοιχεία ταυτότητας
- ΑΦΜ - ΔΟΥ
- Email
- Διεύθυνση
- Τηλέφωνο
- Φαξ
- Απόσπασμα ποινικού Μητρώου μελών διοικητικού ή/και εποπτικού οργάνου, Διευθύνοντος Συμβούλου, διαχειριστών, νόμιμων εκπροσώπων
- Πιστοποιητικά περί μη υπαγωγής σε οιαδήποτε πτωχευτική ή/και προπτωχευτική διαδικασία
- Βεβαίωση μη παύσης εργασιών
- Πιστοποιητικά Φορολογικής και Ασφαλιστικής ενημερότητας
- Πτυχία
- Στοιχεία Επαγγελματικής Δραστηριότητας
- Διάφορες Γνώσεις/ Δεξιότητες
- Εργασιακή εμπειρία
- ΑΜΚΑ
- IBAN
- Έναρξη εργασιών σε ΔΟΥ

Σε περίπτωση που με πρωτοβουλία ορισμένου προσφέροντας οικονομικού φορέα, αναδόχου ή τρίτου εμπλεκόμενου στην σύμβαση προσκομιστούν δικαιολογητικά που εμπεριέχουν και άλλες κατηγορίες απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή δεδομένων ειδικών κατηγοριών, που δεν έχουν προβλεφθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ως άνω παράγραφο, αυτά παρέχονται ελευθέρως και με τη ρητή συγκατάθεσή τους και θα συνυποβληθούν σε επεξεργασία, εφόσον απαιτείται, στο πλαίσιο των ως άνω σκοπών.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των ανωτέρω προσώπων εκκινεί με την εκδήλωση ενδιαφέροντος για την συμμετοχή σε ορισμένη διαδικασία ανάθεσης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και την μετέπειτα υποβολή σχετικής προσφοράς παρέχοντας τα απαιτούμενα από την διακήρυξη ή τις εν γένει προδιαγραφές διεξαγωγής της διαδικασίας στοιχεία, όπως για παράδειγμα ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, ΑΦΜ, διεύθυνση, τηλέφωνο, απόσπασμα ποινικού μητρώου κ.λπ. τα οποία αποθηκεύονται είτε με ηλεκτρονικό τρόπο είτε όχι. Το είδος των μετέπειτα πράξεων επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων (κατά το προσυμβατικό άλλα και το συμβατικό στάδιο) εξαρτάται από τις προβλέψεις διεξαγωγής κάθε διαδικασίας (διακήρυξη κ.λπ.), σύμφωνα και με την εθνική και Ενωσιακή νομοθεσία περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και θα γίνονται με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αξιολόγηση των

προσφορών και την επικοινωνία με τους οικονομικούς φορείς αλλά και τους αναδόχους μετά την σύναψη της σύμβασης.

Νομική βάση της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Νομική βάση της επεξεργασίας των δεδομένων εκ μέρους της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. αποτελεί η ενάσκηση δημόσιας εξουσίας καθ' ο μέρος αυτή εκδηλώνεται με την διενέργεια διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και κατακύρωσης αυτών κατά τα οριζόμενα στο ν.4412/2016 καθώς και επίβλεψης της εκτέλεσης των σχετικών συμβάσεων που θα καταρτιστούν. Στο πλαίσιο αυτών των διαδικασιών ανάθεσης (προσυμβατικό στάδιο) αλλά και κατά την εκτέλεση της σύμβασης από τον ανάδοχο και τυχόν τρίτη εμπλεκόμενα σε αυτήν πρόσωπα, όπως υπεργολάβους (συμβατικό στάδιο) πραγματοποιείται αφενός αξιολόγηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην διαγωνιστική ή μη διαδικασία σύμφωνα με το ν. 4412/2016 και την διακήρυξη (εάν υφίσταται) προκειμένου να ανατεθεί και κατακυρωθεί η δημόσια σύμβαση και αφετέρου διασφάλιση της τήρησης των συμβατικών δεσμεύσεων των αναδόχων και των τρίτων προσώπων μέσω της επεξεργασίας των προσωπικών τους δεδομένων (π.χ. αποθήκευση δεδομένων).

Εκ των ως άνω προκύπτει ότι το σύννομο της επεξεργασίας από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. των προσωπικών δεδομένων των προσφερόντων οικονομικών φορέων αλλά και των αναδόχων εδράζεται επιπλέον και στην τήρηση έννομων, απορρεουσών ιδίως εκ του ν. 4412/2016, υποχρεώσεων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., στην διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος εξασφαλίζοντας μέσω της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων την αποφυγή διασπάθισης δημοσίου χρήματος και στην εξυπηρέτηση τυχόν έννομων συμφερόντων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..

Διαβίβαση και κοινοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτους

Τα στοιχεία των ανωτέρω μνημονεύσμενων προσώπων (προσφέροντες οικονομικοί φορείς, ανάδοχοι κ.ά.) ενδέχεται να γνωστοποιούνται και σε άλλα τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και δημόσιες αρχές ή να γνωστοποιούνται και να υπόκεινται σε επεξεργασία και από τρίτους συνεργάτες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. που ενεργούν υπό την εποπτεία και τις κατευθύνσεις της τελευταίας, ως εκτελούντες την επεξεργασία, με τους οποίους η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. δεσμεύεται με σύμβαση που θα εξασφαλίζει την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκ μέρους τους σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, όπως ενδεικτικά εταιρείες που θα αναλαμβάνουν την χρήση και διαχείριση των πληροφορικών της συστημάτων, την επικοινωνία με τους καταναλωτές, την αποστολή λογαριασμών και ενημερώσεων, την διοικητική υποστήριξη των υπηρεσιών της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., η συνεργασία με τους οποίους κρίνεται αναγκαία για την αποτελεσματική υλοποίηση της μεταξύ τους σχέσης και την αποτελεσματική λειτουργία της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. Η πολιτική για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από εκτελούντα την επεξεργασία πρόσωπα για λογαριασμό της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ως υπεύθυνου επεξεργασίας παρατίθεται στο Μέρος Β' της παρούσας.

Αναλυτική ενημέρωση για τις επωνυμίες των συνεργατών μας δύναται να παρασχεθεί κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος.

Διατήρηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η διατήρηση και επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα λάβει χώρα καθ' όλη την διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, της συμβατικής σχέσης των αναδόχων με την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και των επιμέρους συμβατικών της δεσμεύσεων ανάλογα με τη φύση αυτών.

Μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας σύμβασης κατά τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σε αυτήν ή μετά από τυχόν καταγγελία της σύμβασης, η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. θα εξακολουθήσει να υφίσταται αποκλειστικά για σκοπούς αποθήκευσης, για την τήρηση αρχείου ή/και για την περίπτωση έγερσης αξίωσης από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή/και ελέγχου από τις δημόσιες αρχές.

Δικαιώματα και άσκησή τους

Με τον Κανονισμό αναγνωρίζονται και διασφαλίζονται τα ακόλουθα δικαιώματα των προσφερόντων οικονομικών φορέων, των αναδόχων και των τρίτων εμπλεκόμενων στην σύμβαση προσώπων:

- ✓ Δικαίωμα διαφανούς, κατανοητής και εύκολα προσβάσιμης ενημέρωσης για την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον Κανονισμό (άρθρα 12, 13, 14, 15 έως 22 του Κανονισμού), δηλαδή δικαίωμα ενημέρωσης για το πώς χρησιμοποιούνται τα προσωπικά δεδομένα (όπως αναλυτικά γίνεται με την Πολιτική Ορθής Χρήσης και Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων που έχει αναρτηθεί στην ιστοθέση της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., www.evdap.gr)
- ✓ Δικαίωμα πρόσβασης (άρθρο 15 του Κανονισμού) στα προσωπικά δεδομένα που έχουν συλλεχθεί. Σημειώνεται ότι η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. θα παράσχει αντίγραφο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατόπιν σχετικού αιτήματος του υποκειμένου των προσωπικών δεδομένων. Για τυχόν επιπλέον αντίγραφα η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλει την καταβολή εύλογου κόστους. Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου δεν επηρεάζει δυσμενώς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες άλλων προσώπων.
- ✓ Δικαίωμα διόρθωσης (άρθρο 16 του Κανονισμού) τυχόν ανακριβών προσωπικών πληροφοριών.
- ✓ Δικαίωμα διαγραφής («δικαίωμα στη λήθη») (άρθρο 17 του Κανονισμού) των δεδομένων. Το δικαίωμα διαγραφής – δικαίωμα στη λήθη δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στο βαθμό που η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την τήρηση νομικής υποχρέωσης, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, για την θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων ή για σκοπούς αρχειοθέτησης, επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς εκ μέρους της ΕΥΔΑΠ Α.Ε..
- ✓ Δικαίωμα εξασφάλισης του περιορισμού της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, εκτός της αποθήκευσης αυτών (άρθρο 18 του Κανονισμού).
- ✓ Δικαίωμα εναντίωσης (άρθρο 21 του Κανονισμού) στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Δηλαδή, τα υποκείμενα των προσωπικών δεδομένων (προσφέροντες οικονομικοί φορείς, ανάδοχοι κ.λπ.) δικαιούνται να αντιταχθούν ανά πάσα στιγμή και για λόγους που σχετίζονται με την ιδιαίτερη κατάστασή τους στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που τα αφορούν. Ωστόσο, στο πλαίσιο της ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιας σύμβασης, η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. διατηρεί το δικαίωμα

της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων παρά την ενδεχόμενη εναντίωση κάποιου από τα ανωτέρω πρόσωπα εφόσον υπάρχουν επιτακτικοί και νόμιμοι λόγοι για την επεξεργασία, οι οποίοι υπερισχύουν των συμφερόντων, των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων ή για την θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεών της εκ της δημόσιας σύμβασης.

- ✓ Δικαιώματα ανάκλησης της ήδη δοθείσας συγκατάθεσης (άρθρο 7 του Κανονισμού), δηλαδή τα υποκείμενα των προσωπικών δεδομένων δύνανται να ανακαλέσουν την συγκατάθεσή τους οποιαδήποτε στιγμή αποκλειστικά και μόνο για την επεξεργασία που γίνεται με βάση προηγούμενη συγκατάθεση. Η νομιμότητα της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων δεν επηρεάζεται από την ανάκληση της συγκατάθεσης έως το χρονικό σημείο που αιτήθηκε η ανάκληση.
- ✓ Δικαιώματα καταγγελίας στην αρμόδια εποπτική αρχή: Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Λ. Κηφισίας 1-3, Αθήνα, Τ.Κ. 115 23, +30 210 6475600, contact@dpa.gr) σε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω δικαιωμάτων.

Τα υποκείμενα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αποστέλλοντας e-mail στην ηλεκτρονική διεύθυνση dpo@eydap.gr ή με επιστολή στην διεύθυνση Ιλισίων 9, Αθήνα 157 71, συμπληρώνοντας το σχετικό έντυπο άσκησης δικαιωμάτων που παρέχεται.

Παρακαλούμε τα σχετικά αιτήματα να συνοδεύονται από τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία ταυτοποίησης του προσώπου σας, με την ρητή επιφύλαξη της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. να ζητήσει την παροχή πρόσθετων πληροφοριών με σκοπό την ταυτοποίηση και επιβεβαίωση των στοιχείων σας.

Τεχνικά και οργανωτικά μέτρα

Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. λαμβάνει σχετική πρόνοια για τη λήψη επαρκών και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για τη διαφύλαξη τόσο της τεχνολογικής όσο και της φυσικής ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κανονισμού, όπως ενδεικτικά κρυπτογράφηση και τακτικές δοκιμές, περιορισμένες προσβάσεις, ταποθέτηση καμερών σε ειδικούς χώρους, εισαγωγή ειδικών κωδικών σε εξουσιοδοτημένα άτομα για την πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων της κ.ά. και τηρεί τις αρχές της επεξεργασίας σύμφωνα με το γράμμα του Κανονισμού, ήτοι την αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας, την αρχή περιορισμού του σκοπού, την αρχή ελαχιστοποίησης των δεδομένων, την αρχή της ακρίβειας, την αρχή του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης και την αρχή της ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας (άρθρο 5 του Κανονισμού). Με γνώμονα την διαφύλαξη της ιδιωτικότητας, εφαρμόζουμε τις βέλτιστες πρακτικές διασφάλισης των προσωπικών δεδομένων, μέσω της υλοποίησης των απαραίτητων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που ορίζει ο Κανονισμός. Τα δεδομένα διασφαλίζονται από την απώλεια της διαθεσιμότητας, ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας της πληροφορίας.

Τι συμβαίνει σε περίπτωση παραβίασης των προσωπικών δεδομένων

Παρά τη δέουσα επιμέλεια που επιδεικνύει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. αναφορικά με την επεξεργασία των προσωπικών σας δεδομένων, είναι σε ετοιμότητα προκειμένου να αντιμετωπίσει εγκαίρως τυχόν παραβίασή τους για την καλύτερη δυνατή διασφάλισή σας.

Σε περίπτωση τυχόν παραβίασης των προσωπικών δεδομένων οφείλετε να ενημερώσετε την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. αμελλητί, μόλις αντιληφθείτε ενδεχόμενη παραβίαση, γνωστοποιώντας μας τη φύση της παραβίασης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ενδεικτικά παραδείγματα:

- 1) Απώλεια αλληλογραφίας ή ανάγνωση αυτής από μη εξουσιοδοτημένο παραλήπτη,
- 2) Επίθεση ασφαλείας (Hacking),
- 3) Κακόβουλο λογισμικό (π.χ. ιός, ransomware),
- 4) E-mail εξαπάτησης (phishing),
- 5) Δημοσίευση/κοινοποίηση δεδομένων εκ παραδρομής,
- 6) Επίδειξη/χορήγηση/διαβίβαση δεδομένων λάθος προσώπου,
- 7) Προφορική διάδοση δεδομένων εκ παραδρομής.

Ελέγχετε αν η παραβίαση προήλθε από δική σας ευθύνη και συλλέξετε πάσα αναγκαία πληροφορία την οποία η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. θα χρησιμοποιήσει για την αντιμετώπιση του περιστατικού.

ΜΕΡΟΣ Β'

Εκτελούντα την Επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων πρόσωπα

Όταν ο εκάστοτε ανάδοχος ενεργεί ως «εκτελών την επεξεργασία» δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, είτε κατά μόνας, είτε από κοινού με τους τυχόν τρίτους εμπλεκόμενους στην σύμβαση (π.χ. υπεργολάβους), οι οποίοι για τους σκοπούς της παρούσας ορίζονται ως «υπά-εκτελούντες την επεξεργασία», και με τους οποίους συνδέεται με οιαδήποτε συμβατική σχέση διάφορη της συμβατικής του σχέσης (αναδόχου) με την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., έχει το δικαίωμα να προβαίνει στην επεξεργασία για λογαριασμό της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση της συναφθείσας δημόσιας σύμβασης, των εξής προσώπων, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: πελατών, εργαζομένων, συνεργατών, συμβούλων και προμηθευτών της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. η οποία θα αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Και σε αυτήν την περίπτωση έχει εφαρμογή ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679.

Τα όσα προβλέπονται στην παρούσα πολιτική ως κάτωθι ισχύουν και για τα υπό-εκτελούντα την επεξεργασία πρόσωπα.

Ο εκτελών την επεξεργασία παύει όλες τις εργασίες σχετικά με τα υπό επεξεργασία προσωπικά δεδομένα σύμφωνα με τις οδηγίες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και όπως ορίζεται αναλυτικά κατωτέρω κατά την λήξη ή την καθοιονδήποτε τρόπο λύση της συναφθείσας δημόσιας σύμβασης ή κατόπιν γραπτής εντολής της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. (υπεύθυνος επεξεργασίας). Ωστόσο, οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνει ο εκτελών την επεξεργασία μετά την σύναψη της σύμβασης εξακολουθούν να ισχύουν παρά τη γενόμενη καταγγελία ή την καθοιονδήποτε τρόπο λύσης της δημόσιας σύμβασης.

Ο εκτελών την επεξεργασία:

- i. επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο για τον σκοπό που είναι αντικείμενο της συμφωνηθείσας επεξεργασίας και σύμφωνα με τις τεκμηριωμένες οδηγίες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., εκτός αν άλλως απαιτείται από το ισχύον κανονιστικό και νομοθετικό πλαίσιο, στο οποίο εμπίπτει ο εκτελών την επεξεργασία. Σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να παρέχει σχετική πληροφόρηση της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. πριν την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

- ii. συμμορφώνεται με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., φέροντας την ευθύνη αποδείξεως της συμμορφώσεως με αυτό και ενημερώνει αμέσως της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. εάν, κατά τη γνώμη της, οδηγία ή εντολή της, παραβιάζει το ισχύον νομοθετικό/κανονιστικό πλαίσιο,
  - iii. εφαρμόζει όλα τα απαιτούμενα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τα κατωτέρω,
  - iv. τηρεί αρχείο δραστηριοτήτων επεξεργασίας για τις επεξεργασίες που διενεργεί για την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 30 παρ. 2 του Κανονισμού,
  - v. εγγυάται την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της δημόσιας σύμβασης,
  - vi. διασφαλίζει λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα ότι όλα τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα (π.χ. προσωπικό, υπεργολάβος, προστηθείς) επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα βάσει των συμπεφωνηθέντων στην δημόσια σύμβαση και διαθέτουν πρόσβαση σε αυτά. Τα ανωτέρω πρόσωπα:
- (α) θα είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και επεξεργάζονται αυτά μόνο κατόπιν οδηγιών της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.,
- (β) αναλαμβάνουν την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου ή υπόκεινται σε κατάλληλη νομική υποχρέωση εμπιστευτικότητας ακόμη και μετά την με οποιονδήποτε τρόπο λήξη της απασχόλησής τους στην επεξεργασία.
- (γ) έχουν πρόσβαση μόνο στις απολύτως απαραίτητες πληροφορίες, δεδομένα και δομές για τη διενέργεια και εκπλήρωση των σκοπών της δημόσιας σύμβασης και για την συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό/κανονιστικό πλαίσιο στο πλαίσιο των ευθυνών τους ως εκτελών την επεξεργασία.
- (δ) λαμβάνουν την απαραίτητη εκπαίδευση για την προστασία των προσωπικών δεδομένων
- vii. ελέγχει σε σχέση με τα εργαλεία, προϊόντα, εφαρμογές ή υπηρεσίες του, την τήρηση των αρχών της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού.
  - viii. επικουρεί την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. κατά τη διενέργεια των Εκτιμήσεων Αντικτύπου (DPIA) σχετικά με την προστασία δεδομένων και των προηγούμενων διαβουλεύσεων με τις εποπτικές αρχές ή άλλες αρμόδιες αρχές προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, οι οποίες προκύπτουν βάσει διατάξεων του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και στις οποίες εμπίπτει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., λόγω της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη και τη φύση της επεξεργασίας και των πληροφοριών που έχουν παρασχεθεί στον εκτελούντα την επεξεργασία.

Ο εκτελών την επεξεργασία ανάδοχος δύναται να χρησιμοποιήσει άλλον εκτελούντα (π.χ. υπεργολάβο) για την διεξαγωγή συγκεκριμένων δραστηριοτήτων επεξεργασίας. Σε αυτή την περίπτωση, ενημερώνει τον υπεύθυνο της επεξεργασίας εκ των προτέρων για τυχόν προτεινόμενες αλλαγές σχετικά με την προσθήκη ή την αντικατάσταση άλλων εκτελούντων. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να αναφέρουν σαφώς τις δραστηριότητες επεξεργασίας που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες, την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του εκτελούντα και τις ημερομηνίες της εργασίας του. Αυτή η εκτέλεση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο εάν ο υπεύθυνος δεν προβάλει αντιρρήσεις εντός ευλόγου χρόνου.

Σε περίπτωση πρόσληψης άλλων εκτελούντων, ο εκτελών θα λαμβάνει την γραπτή έγκριση, προγενέστερη και ειδική από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Είναι ευθύνη του αρχικού εκτελούντα να εξασφαλιστεί ότι ο υπο-εκτελών έχει τις ίδιες επαρκείς εγγυήσεις ως προς την

εφαρμογή των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, έτσι ώστε η επεξεργασία να πληροί τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με την προστασία δεδομένων. Ο αρχικός εκτελών παραμένει πλήρως υπεύθυνος έναντι του υπευθύνου της επεξεργασίας και στην περίπτωση που επόμενος εκτελών δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του για την προστασία των δεδομένων.

Τεχνικά και Οργανωτικά Μέτρα

Ο εκτελών την επεξεργασία θα εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση:

- (α) της ψευδωνυμοποίησης και της κρυπτογράφησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδιαίτερα κατά τις διαβιβάσεις και την αποθήκευση αυτών,
- (β) της δυνατότητας διασφάλισης της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας, της διαθεσιμότητας και της αξιοπιστίας των συστημάτων και των υπηρεσιών επεξεργασίας σε συνεχή βάση,
- (γ) της δυνατότητας αποκατάστασης της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε εύθετο χρόνο, σε περίπτωση φυσικού ή τεχνικού συμβάντος,
- (δ) διαδικασίας για την τακτική δοκιμή, εκτίμηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των τεχνικών και των οργανωτικών μέτρων για τη διασφάλιση της ασφάλειας της επεξεργασίας.
- (ε) εκτίμησης του ενδεδειγμένου επιπέδου ασφάλειας λαμβάνοντας υπόψη τα ρίσκα που απορρέουν από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, δηλαδή: τυχαία καταστροφή, παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, κοινολόγηση ή προσπέλαση χωρίς άδεια
- (στ) απόδειξη συμμόρφωσης ως προς την ψευδωνυμοποίηση - κρυπτογράφηση, την διασφάλιση απορρήτου - ακεραιότητας - διαθεσιμότητας - αξιοπιστίας· επάρκεια & καταλληλότητα τεχνικών - οργανωτικών μέτρων, που διασφαλίζουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων, και τα οποία συνίστανται σε: τήρηση εγκεκριμένου κώδικα δεοντολογίας ή εγκεκριμένου μηχανισμού πιστοποίησης
- (θ) τα φυσικά πρόσωπα που έχουν πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα ενεργούν υπό την εποπτεία του εκτελούντα την επεξεργασία και κατόπιν γραπτής εντολής του υπευθύνου επεξεργασίας ή κατόπιν υποχρέωσης από τη νομοθεσία.

Ο εκτελών την επεξεργασία δηλώνει, κατά τον χρόνο υπογραφής της δημόσιας σύμβασης αλλά και οιαδήποτε άλλη στιγμή απαιτηθεί αυτό από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., και εγγυάται ότι διαθέτει σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας/ ανακάμψεως από καταστροφή, το οποίο επιτρέπει τη συνέχεια όλων των μέσων, που απαιτούνται για την παροχή των υπηρεσιών της συμβάσεως και την απρόσκοπτη και ακώλυτη παροχή αυτών προς την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στα πλαίσια αυτά, ο εκτελών την επεξεργασία ενημερώνει και δοκιμάζει το ως άνω σχέδιο, για κάθε εξέλιξη αυτού, αλλά και για κάθε συμβάν, δέχεται έλεγχο από τον υπεύθυνο επεξεργασίας σχετικά με την επάρκεια του σχεδίου καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια για την υλοποίηση των διορθώσεων, που θα του ζητηθούν και εντός του χρονοδιαγράμματος που έχει τεθεί από την αρμόδια ελεγκτική αρχή ή από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..

Άσκηση δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων -διαδικασία απάντησης σε αίτημα του υποκειμένου

Στο μέτρο του δυνατού, ο εκτελών επικουρεί τον υπεύθυνο της επεξεργασίας στην εκπλήρωση της υποχρέωσής του να απαντά σε αιτήματα για την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων: δικαίωμα πρόσβασης, διόρθωσης, διαγραφής και εναντίωσης, δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, δικαίωμα να μην αποτελέσει αντικείμενο αυτοματοποιημένης ατομικής απόφασης (συμπεριλαμβανομένου του profiling).

Ο εκτελών την επεξεργασία:

- ενημερώνει την Υπεύθυνη Προστασίας Δεδομένων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. αμελλητί αν ο εκτελών την επεξεργασία ή ο υπό-εκτελών (π.χ. υπεργολάβος) λάβει ένα αίτημα από υποκείμενο των δεδομένων και σε σχέση με τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υπεύθυνου επεξεργασίας, και
- διασφαλίζει ότι τα τρίτα εμπλεκόμενα στην σύμβαση πρόσωπα (π.χ. υπεργολάβος) δεν απαντούν σε αιτήματα πέραν των οδηγιών του υπεύθυνου επεξεργασίας ή όπως απαιτείται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, στο οποίο υπόκειται ο εκτελών την επεξεργασία, οπότε και ο εκτελών την επεξεργασία, στο βαθμό που επιτρέπεται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, ενημερώνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας για την απαίτηση αυτή πριν απαντήσει στο αίτημα.

Έλεγχος του Εκτελούντος την Επεξεργασία

Ο εκτελών την επεξεργασία υποχρεούται κατόπιν αιτήματος του υπεύθυνου επεξεργασίας να θέτει στη διάθεση αυτού όλες τις πληροφορίες (όπως ενδεικτικά σχετικές πιστοποιήσεις, αναφορές ελέγχου, αποτελέσματα τακτικών δοκιμών, αποτιμήσεις και αξιολογήσεις των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων) που απαιτούνται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για να αποδείξει ότι συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις, που απορρέουν από την δημόσια σύμβαση και το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Κατά τη διάρκεια ισχύος της δημόσιας σύμβασης και για δώδεκα μήνες μετά το πέρας της επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει το δικαίωμα οποτεδήποτε να ελέγχει, με δικά του έξιδα, και ο εκτελών την επεξεργασία υποχρεούται να παράσχει στους υπαλλήλους του υπεύθυνου επεξεργασίας, στον εξουσιοδοτημένο από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ανεξάρτητο ελεγκτή ή/και στους αντιπροσώπους τους πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αυτού και τρίτων εμπλεκόμενων στην σύμβαση προσώπων που ενήργησαν ως εκτελούντες επεξεργασία (εφόσον υπάρχουν), στα δεδομένα, στα αρχεία, στους ελέγχους, στις πολιτικές και στις διαδικασίες, τα οποία σχετίζονται με την επεξεργασία, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι οι εκτελούντες την επεξεργασία συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις της σύμβασης και της νομοθεσίας.

Ο ως άνω έλεγχος θα πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης ενημέρωσης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. προς τον εκτελούντα την επεξεργασία για την διενέργεια ελέγχου τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν να διεξάγει τον έλεγχο, γνωστοποιώντας τα στοιχεία ταυτότητας των φυσικών προσώπων, τα οποία θα διενεργήσουν τον έλεγχο καθώς και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτού.

Οι εκτελούντες την επεξεργασία (ανάδοχος, υπεργολάβιος εφόσον υπάρχει κ.ά.) δεν υποχρεούνται να παρέχουν πρόσβαση στις εγκαταστάσεις τους για τους σκοπούς του ελέγχου:

- α. σε οποιονδήποτε, αν δεν τους παρέχει αποδεικτικά στοιχεία της ταυτότητας του και της αρμοδιότητας ελέγχου,
- β. εκτός των ωρών λειτουργίας των εγκαταστάσεων του εκτελούντα.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δύναται να προβεί σε έλεγχο, χωρίς να τηρηθεί η ανωτέρω υποχρέωση ενημέρωσης του εκτελούντος την επεξεργασία, εφόσον:

- α. συντρέχει περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή παραβίασης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ή
- β. ο υπεύθυνος επεξεργασίας θεωρεί εύλογα αναγκαία την διενέργεια ελέγχου λόγω βάσιμων ενδείξεων περί μη συμμόρφωσης του εκτελούντος την επεξεργασία με την δημόσια σύμβαση, ή
- γ. ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται ή καλείται να διενεργήσει έλεγχο βάσει του νομοθετικού πλαισίου, αποφάσεως εποπτικής αρχής ή άλλης παρόμοιας ρυθμιστικής αρχής υπεύθυνης για την εφαρμογή του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου σε οποιαδήποτε χώρα, ή
- δ. ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται ή καλείται να διενεργήσει έλεγχο κατόπιν αιτήματος υποκειμένου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο οποίο διατυπώνονται ζητήματα ως προς τη νομιμότητα της επεξεργασίας.

Ο εκτελών την επεξεργασία λαμβάνει άμεσα μέτρα για την αποκατάσταση σφαλμάτων ή ελλείψεων, εφόσον εντοπιστούν τέτοια από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., και σύμφωνα με τις υποδείξεις της τελευταίας εντός του χρονοδιαγράμματος που θα οριστεί από αυτήν.

Διαβίβαση των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα κοινοποιούνται στον εκτελούντα από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και υπόκεινται σε επεξεργασία από εξουσιοδοτημένο προσωπικό του. Ο εκτελών την επεξεργασία δεν διαβιβάζει σε αποδέκτες ή/και τρίτους τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με εξαίρεση την περίπτωση, που υποβάλλεται αίτημα του υποκειμένου των δεδομένων ή/και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. οπότε τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δύναται να επιστραφούν σε αυτήν ή στο υποκείμενο των δεδομένων.

Αν απαιτείται να διαβιβαστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε αποδέκτες πλην των οριζομένων στην προηγούμενη παράγραφο, ο εκτελών την επεξεργασία θα πληροφορεί εγγράφως τον υπεύθυνο επεξεργασίας για τους όρους και τις υποχρεώσεις της διαβίβασης και δεν θα διαβιβάζει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πριν την έγγραφη συγκατάθεση του υπεύθυνου επεξεργασίας.

Ο εκτελών την επεξεργασία δεν επεξεργάζεται ούτε διαβιβάζει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε χώρες ή διεθνείς οργανισμούς που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφασίσει ότι δεν διασφαλίζεται επαρκές επίπεδο προστασίας αυτών, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του υπεύθυνου επεξεργασίας, ήτοι της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..

Πρόσληψη υπό -εκτελούντων την επεξεργασία προσώπων από τον ανάδοχο

Ο εκτελών την επεξεργασία ενημερώνει εγγράφως τον υπεύθυνο επεξεργασίας, πριν από την πρόσληψη άλλου υπό-εκτελούντα την επεξεργασία και την ανάθεση εργασιών σε αυτόν, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των πληροφοριών που θα υπόκεινται προς επεξεργασία και θα αναλάβει ο υπό-εκτελών την επεξεργασία. Εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του ανωτέρω αιτήματος περί αναθέσεως της επεξεργασίας σε υπεργολάβο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να γνωστοποιήσει στον εκτελούντα την επεξεργασία αν αποδέχεται ή όχι την πρόσληψη υπεργολάβου. Μόνο κατόπιν ρητής έγγραφης άδειας του υπευθύνου επεξεργασίας στον εκτελούντα την επεξεργασία, για την πρόσληψη ορισμένου υπό-εκτελούντος την επεξεργασία προσώπου και την αρμοδιότητα να παρέχει ο εκτελών την επεξεργασία κατευθύνσεις όμοιες με εκείνες, που του έχουν δοθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στον υπό-εκτελών την επεξεργασία, ήτοι να επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που του παρέχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας για λογαριασμό και κατ' εντολή αυτού, θα πραγματοποιείται η ανάθεση της επεξεργασίας κατά τα ανωτέρω σε υπό-εκτελούντην την επεξεργασία πρόσωπο. Ο εκτελών την επεξεργασία, καθώς και οποιοσδήποτε εκ μέρους αυτού, υποχρεούται να μην αναθέτει (ή κοινοποιεί δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υπευθύνου επεξεργασίας) σε οποιοδήποτε τρίτο εμπλεκόμενο στην σύμβαση πρόσωπο, πριν την ρητή έγγραφη συγκατάθεση του υπεύθυνου επεξεργασίας.

Ο εκτελών την επεξεργασία εγγυάται ότι, οποιοδήποτε τρίτο εμπλεκόμενο στην σύμβαση πρόσωπο, το οποίο έχει εγκριθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, πριν επεξεργαστεί δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας, θα συμβάλλεται με τον εκτελούντα την επεξεργασία, με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις, που προβλέπονται στους όρους της παρούσης πολιτικής και στην δημόσια σύμβαση και στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και ότι θα προβαίνει (ο εκτελών την επεξεργασία) σε όλες τις αναγκαίες και κατάλληλες ενέργειες και εγγυήσεις, ώστε να τηρείται επαρκές επίπεδο προστασίας για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υπεύθυνου επεξεργασίας.

Σε περίπτωση που ο υπό-εκτελών την επεξεργασία δεν τηρήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο εκτελών παραμένει πλήρως υπεύθυνος έναντι της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. για την τήρηση των υποχρεώσεων του υπό-εκτελούντος την επεξεργασία.

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ-ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ

Ο εκτελών την επεξεργασία δηλώνει και εγγυάται κατά την υπογραφή της δημόσιας σύμβασης ότι έχει θεσπίσει και εφαρμόζει πολιτικές ασφάλειας πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης και της διαχειρίσεως περιστατικών παραβιάσεως και ότι το προσωπικό του και οι εν γένει προστηθέντες του, οι οποίοι έχουν πρόσβαση ή επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είναι σε γνώση των σχετικών πολιτικών και διαδικασιών και έχουν λάβει όλες τις αναγκαίες οδηγίες σχετικά με την αντιμετώπιση παραβιάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο εκτελών την επεξεργασία υποχρεούται θα ενημερώνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας εντός 24 ωρών από το χρονικό σημείο, που ο εκτελών την επεξεργασία ή ο τυχόν υπό-εκτελών την

επεξεργασία αντιληφθεί παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία επηρεάζει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υπεύθυνου επεξεργασίας, παρέχοντας στον υπεύθυνο επεξεργασίας επαρκή πληροφόρηση, που θα του επιτρέπει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις για τη γνωστοποίηση παραβιάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε εποπτική αρχή ή/και στα υποκείμενα των δεδομένων, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και στο άρθρα 33 και 34 του Κανονισμού. Η ενημέρωση αυτή θα περιλαμβάνει, όπου είναι δυνατόν, τις κατηγορίες και τον κατά προσέγγιση αριθμό των υποκειμένων των δεδομένων και των αρχείων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. που σχετίζονται με το περιστατικό αυτό, τις επιπτώσεις και τις πιθανές συνέπειες για την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και τα θιγόμενα υποκείμενα δεδομένων από το Περιστατικό αυτό Ασφαλείας καθώς και τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τον εκτελών την επεξεργασία.

Σε περίπτωση περιστατικού παραβίασης ο εκτελών την επεξεργασία θα εφαρμόσει άμεσα και με δικά του έξοδα (στο βαθμό που το Περιστατικό Ασφάλειας οφείλεται σε παραβίαση των υποχρεώσεων του υπό την δημόσια σύμβαση), όλα τα διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των αιτιών του Περιστατικού Ασφαλείας και θα συμβουλεύεται καλόπιστα την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. σχετικά με τις προσπάθειες αποκατάστασης που είναι απαραίτητες και εύλογες. Ο εκτελών την επεξεργασία θα παρέχει κάθε εύλογα απαιτούμενη συνδρομή στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. στο πλαίσιο των διορθωτικών ενεργειών που θα λαμβάνονται από αυτήν.

Ο εκτελών θα εξασφαλίζει ότι αυτές οι προσπάθειες αποκατάστασης προβλέπουν, χωρίς περιορισμό, την πρόληψη της επανάληψης του ίδιου τύπου Περιστατικού Ασφαλείας και θα ενημερώνει την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. για όλα τα διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί και για τις προσπάθειες αποκατάστασης που έχουν αναληφθεί.

Ο εκτελών την επεξεργασία υποχρεούται να παρέχει οιασδήποτε μορφής ενημέρωση στην ηλεκτρονική διεύθυνση dpo@eydap.gr καθώς και στον τηλεφωνικό αριθμό +30 210 749 5156.

Ο εκτελών την επεξεργασία υποχρεούται να συνεργάζεται με τον υπεύθυνο επεξεργασίας και να λειτουργεί κατ' εντολή του υπευθύνου επεξεργασίας προκειμένου να τον επικουρεί στην έρευνα, στον περιορισμό και στην αντιμετώπιση κάθε περιστατικού παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο εκτελών την επεξεργασία εγγυάται ότι οι υπό-εκτελούντες την επεξεργασία με τους οποίους έχει συμβληθεί με ξεχωριστή σύμβαση εφαρμόζουν πολιτικές διαχειρίσεως παραβιάσεων προσωπικού χαρακτήρα με ανάλογες διαδικασίες και έχουν λάβει όλα τα αντίστοιχα μέτρα.

Η ανωτέρω υποχρέωση ενημέρωσης δεν αναιρεί άλλες υποχρεώσεις ενημέρωσης του εκτελούντος την επεξεργασία, οι οποίες έχουν τυχόν προβλεφθεί στην δημόσια σύμβαση και οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν.

Πολιτική διαγραφής ή Επιστροφής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Ο εκτελών την επεξεργασία ή/και ο υπό-εκτελών την επεξεργασία οφείλουν να διαγράψουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υπεύθυνου επεξεργασίας εντός χρονικού διαστήματος 10 ημερών, από την ημερομηνία διακοπής της επεξεργασίας και ο εκτελών την

επεξεργασία θα βεβαιώνει την διαγραφή όλων των αντιγράφων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έχει λάβει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τυχόν έχει διαβιβάσει στον υπό-εκτελών την επεξεργασία.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δύναται στο πλαίσιο της διακριτικής του ευχέρειας, να απαιτήσει από τον εκτελούντα εγγράφως και το αργότερο έως την ημερομηνία διακοπής της επεξεργασίας να του επιστρέψει το σύνολο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υπεύθυνου επεξεργασίας σε αντίγραφο μέσω ασφαλούς αρχείου, ο μορφότυπος του οποίου έχει προσυμφωνηθεί με τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή/και να διαγράψει, βεβαιώνοντας παράλληλα την διαγραφή, όλων των υπόλοιπων αντιγράφων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υπεύθυνου επεξεργασίας, που επεξεργαζόταν ο εκτελών την επεξεργασία ή/και ο τυχόν υπό-εκτελών την επεξεργασία.

Ο εκτελών την επεξεργασία ή/και ο τυχόν υπό-εκτελών την επεξεργασία διατηρούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υπεύθυνου επεξεργασίας, όταν απαιτείται από το ισχύον νομοθετικό/κανονιστικό πλαίσιο και μόνο για την περίοδο που απαιτείται, υπό την προϋπόθεση ότι ο εκτελών την επεξεργασία διασφαλίζει την τήρηση της εμπιστευτικότητας και της ασφάλειας του συνόλου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υπεύθυνου επεξεργασίας και ότι η εν λόγω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται μόνο για τους συγκεκριμένους σκοπούς που απαιτούν την αποθήκευσή τους και για κανέναν άλλο σκοπό.

Ο εκτελών την επεξεργασία παρέχει στον υπεύθυνο επεξεργασίας έγγραφη βεβαίωση για την πλήρη συμμόρφωση του ίδιου και των υπό-εκτελούντων την επεξεργασία με τα προβλεπόμενα στην παρούσα πολιτική και στην δημόσια σύμβαση εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία διακοπής της επεξεργασίας, εκτός αν απαιτείται να προσκομιστεί η εν λόγω βεβαίωση νωρίτερα λόγω καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ή λόγω οποιασδήποτε δικαστικής ή εξαδικαστικής διαμάχης, στην οποία περίπτωση η βεβαίωση θα προσκομιστεί άμεσα.

Μη τήρηση της παρούσης πολιτικής και των σχετικών προβλεπόμενων στην δημόσια σύμβαση

Η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εκτελούντος την επεξεργασία ή/και των υπό-εκτελούντων την επεξεργασία όπως περιγράφονται στην παρούσα πολιτική και θα προβλέπονται στην δημόσια σύμβαση θα συνεπάγεται την επιβολή ποινικών ρητρών κατά τα οριζόμενα στην εκάστοτε δημόσια σύμβαση. Ο εκτελών την επεξεργασία θα ευθύνεται για κάθε πταίσμα αυτού, των υπό-εκτελούντων την επεξεργασία και των εν γένει προστηθέντων του και θα υπέχει υποχρέωση πλήρους αποκατάστασης κάθε ζημίας της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., η οποία θα οφείλεται ή θα συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με την παράβαση από τον εκτελούντα των όρων της δημόσιας σύμβασης ή/και του ισχύοντος εκάστοτε νομοθετικού πλαισίου.

Ο εκτελών επεξεργασία σε περίπτωση παράβασης οποιασδήποτε αναληφθείσας υποχρέωσής του έναντι της ΕΥΔΑΠ θα θεωρείται ο ίδιος υπεύθυνος επεξεργασίας.

Κάθε προσφέρων οικονομικός φορέας, ο ανάδοχος καθώς και κάθε τρίτο πρόσωπο που εμπλέκεται στην εκτέλεση εργασιών της σύμβασης που θα συναφθεί μεταξύ της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και του αναδόχου διαβάζοντας το παρόν λαμβάνει γνώση της ως άνω επεξεργασίας που είναι σύμφωνη με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 αποκλειστικά για τους σκοπούς που προαναφέρθηκαν και για σκοπούς συμβατούς με αυτούς καθώς και των υποχρεώσεων του εκτελούντα την επεξεργασία και των τυχόν υπό-εκτελούντων την επεξεργασία προσώπων. Μέσω της συμμετοχής σε διαδικασία ανάθεσης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. καθώς και με την υπογραφή της δημόσιας σύμβασης θεωρείται ότι τα υποκείμενα των προσωπικών δεδομένων έχουν λάβει γνώση και συναινούν στην επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι: δηλώνω υπεύθυνα ότι δεν υπάρχει ρωσική συμμετοχή στην εταιρεία που εκπροσωπώ, σύμφωνα με τους περιορισμούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 5ια του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 833/2014 της 31^{ης} Ιουλίου 2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω των ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, όπως τροποποιήθηκε από τον αριθ. 2022/578 Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΕ) της 8^{ης} Απριλίου 2022.

Συγκεκριμένα δηλώνω ότι:

- (α) ο προσφέρων οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ (και καμία από τις εταιρείες που εκπροσωπούν μέλη της κοινοπραξίας μας) δεν είναι Ρώσος υπήκοος, ούτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέας εγκατεστημένος στη Ρωσία,
- (β) ο προσφέρων οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ (και καμία από της εταιρείες που εκπροσωπούν μέλη της κοινοπραξίας μας) δεν είναι νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέας του οποίου τα δικαιώματα ιδιοκτησίας κατέχει άμεσα ή έμμεσα σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) οντότητα αναφερόμενη στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου,
- (γ) ούτε ο υπεύθυνα δηλώνων ούτε ο προσφέρων οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ δεν είμαστε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή όργανο που ενεργεί εξ ονόματος ή κατ' εντολή οντότητας που αναφέρονται στο σημείο (α) ή (β) παραπάνω,
- (δ) δεν υπάρχει συμμετοχή φορέων και οντοτήτων που απαριθμούνται στα ανωτέρω στοιχεία α) έως γ), άνω του 10% της αξίας της σύμβασης των υπεργολάβων, προηγηθευτών ή φορέων στις ικανότητες των οποίων να στηρίζεται ο ανάδοχος των οποίον εκπροσωπώ

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)